

KIRMIZI BEYAZ

HAYAT KÜLTÜRÜ DERGİSİ

15 2013 YAZ

* 'KENAN DİYARI'NIN HÜZÜNLÜ TOPRAKLARI: KUDÜS
* ACD SANAT MERKEZİ VE KİTAPLI KAHVE
* FOTOĞRAFTAN ÖNCEKİ "FOTOĞRAF": GRAVÜR
* 3D YAZICILAR

albayrak

ÇAĞLARI AŞAN SEYYAH:

İBN BATTUTA

Bazı Şeylerin Değeri Zor Günlerde Belli Olur!

yenisafak.com.tr

Yeni Şafak
TÜRKİYE'NİN BİRİKİMİ

Yeni Şafak Gazetesi 18 yaşında. 18 yıldır ne zaman bu ülkenin manevi değerlerine veya çıkarlarına karşı saldırı olsa dimdik ayakta durduk. Hep doğruluğun ışığını yaymak için uğraştık. İstedik ki bu ülke karanlığa mahkum olmasın. Bugüne kadar yapmış olduğumuz görevimizi bundan sonra da okurlarımızın desteği ile sürdürmeye devam edeceğiz. Her yeni gün Yeni Şafak'la yeni bir umut olacak.

YÜZYILLARI AŞAN BİR ÖMÜR: İBN-İ BATTUTA

Geçmişe yeterince ve gerekli değeri vererek baksak bugün için hayret ettiğimiz pek çok şey bizim için sıradan, kanıksadığımız pek çok şey ise hayret verici gelebilir.
Tarihe yargılayıcı bir gözle değil meraklı bir öğrenci olarak bakmayı başardığımız ölçüde bize farklı kapıları açacak ve çeşitli hikmetleri görünür kılabilecektir. Kırmızı Beyaz bugüne tarihle bakmayı ve tarihe de bugünle bakmaya özen gösteren bir yayın olarak sizlere ulaşıyor.

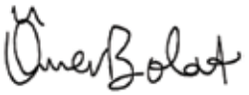
Peygamber Efendimiz'den sonra gelen nesiller için de bu bakış açısı geçerliydi. Saadet Asrı'nı yaşamamış bu kişiler o devre ait tüm bilgileri bir araya getirmek ve anlatmak üzere benzeri az görülen bir gayretin içinde oldular.
Buna örnek olarak gösterebileceğimiz Endülüs, İslam dünyasının en parlak dönemlerinden biridir. Avrupa'nın en batısında genişleyen İslam toprakları ulaştıkları yerlerdeki toplumlara medeniyet, refah ve huzur taşımıştı. Endülüs bir coğrafya veya yönetim alanının adı olmaktan ziyade bir mefkûrenin ve medeniyet anlayışının cisimleşmiş haliydi. Farklı kültürleri potasında eriten bir yüksek kültürdü. Farklı nedenlerden dolayı Endülüs'ü anlamadan İslam'ın altın çağlarını tam olarak anlamak ve bugünleri değerlendirmek mümkün değildir.

Endülüs'ü besleyen önemli kaynaklardan biri de kuşkusuz Kuzey Afrika yani Mağrip'le oluşturduğu geçişken yapıydı. Atlantik Okyanusu'ndan Hint Okyanusu'na uzanan İslam toprakları, bilimin ve hür düşüncenin yeşerdiği bereketli topraklar haline gelmişti. Müslüman fatihlerin taşıdığı İslam mesajı geniş kitlelerde karşılık bulmuştu. Bu geniş topraklar uzun yıllar bir barış yurdu haline gelmişti.

Bugün Fas toprakları içinde kalan Tanca'da doğan İbn-i Battuta seyahatnamesiyle bugün bile tekrarlanması güç olan 30 yıllık uzun bir yolculuğu bizlere aktarıyor. İslam'ın eşsiz hoşgörüsünü ve İslam toplumlarının sosyal yapılarını anlatan İbn-i Battuta aynı zamanda özgüven sahibi bir profil sergiliyor. Kırmızı Beyaz olarak kendisinin bu yolculuğunu kapak dosyası olarak sizlere aktarıyoruz. Kendisinin ilham verici yolculuğunda bir bölüm Anadolu'ya aittir ve ticari hayata ilişkin bilgileri verirken ahilik geleneğine de önemli yer verir. İbn-i Battuta'nın seyahatnamesi bu yönüyle bizler için ciddi bir kaynaktır.
Aradan yüzyıllar geçse de bazı konular tazeliğini koruyor. Kurulan kardeşlik bağları farklı şekillerde yaşamaya devam ediyor. Bunun en taze örneklerinden birini Pakistan'da yaşadık. Lahor'daki metrobüs hattını Albayrak Grubu olarak işletmeye aldık. Türkiye'ye ve Türklere çok olumlu duygular besleyen bu kardeş ülkede metrobüs gibi doğrudan hayata dokunan bir projeyi gerçekleştirmek güzel günlerin bir habercisi oldu.

Dergimizi farklı kılan hususlardan birisi geçmiş ve geleceği aynı kapak içinde buluşturmaya çalışması. Yenilikleri sadece teknolojik gelişmeler olarak algılamak ve teknik kalıplara sığdırmak doğru bir bakış açısı olmaz. Paylaşma ekonomisi bunun en güzel örneklerinden birini oluşturuyor. Gelişen teknoloji aynı zamanda sosyal hayatımızı ve hayata bakışımızı değiştiren veya değiştirme vaadi taşıyan yenilikler taşıyor. Kırmızı Beyaz sayfalarında bu yeni bakış açılarını da sizlere taşıyoruz.

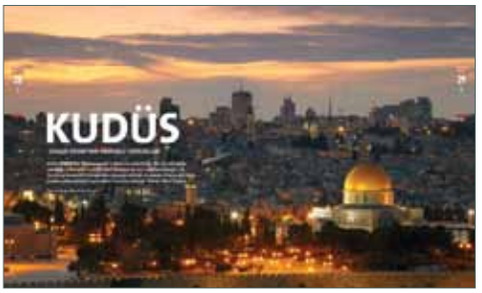
Dergimizin bu sayısı Ramazan-ı Şerif'i ve ardından Ramazan Bayramı'nı da içeriyor. Bu mübarek günlerin hepimiz için, tüm Müslümanlar, ülkemiz ve insanlık için hayırlar getirmesini temenni ediyorum.

Dr. Ömer Bolat
Albayrak Grubu
Genel Koordinatörü

18 **EKONOMİ**
PAYLAŞIM EKONOMİSİ YÜKSELİYOR

28 **GEZİ**
'KENAN DİYARI'NIN HÜZÜNLÜ TOPRAKLARI: KUDÜS

36 **KÜLTÜR**
ACD SANAT MERKEZİ VE KİTAPLI KAHVE

40 **GEZİ**
TÜRKİYE'NİN PAMUKTAN KALESİ: DENİZLİ

54 **MEKÂN**
EMİNÖNÜ'NDE BİR LEZZET DURAĞI: BİZİM MUTFAK

58 **SPOR**
YAZ GÜNLERİNİN GÖZDE SPORU: BİSİKLET

66 **SAĞLIK**
YAZ HASTALIK MEVSİMİ OLMASIN

72 **ALIŞVERİŞ**
OUT OF İSTANBUL

80 **OTOMOBİL**
BMW MÜZESİ

KIRMIZI BEYAZ
HAYAT KÜLTÜRÜ DERGİSİ
SAYI: 15 | 2013 YAZ
albayrak

ALBAYRAK HOLDİNG A.Ş.
ADINA SAHİBİ | NURİ ALBAYRAK
GENEL YAYIN YÖNETMENİ | HALİL İBRAHİM İZGİ
SORUMLU MÜDÜR | BANZAROĞLU HUKUK BÜROSU
SATINALMA - BASKI MÜDÜRÜ | ÖZCAN URAL

İRTİBAT ADRESİ
ALBAYRAK GRUBU KURUMSAL İLETİŞİM KOORDİNATÖRLÜĞÜ
ÇAYHANE SOKAK NO: 1 34010 TOPKAPI İSTANBUL TEL: 0212 467 3636
FAKS: 0212 544 4748 E-POSTA: kirmizibeyaz@albayrak.com.tr

YAPIM TÜRK MUTFAĞI İLETİŞİM HİZMETLERİ
BÜYÜKDERE CD. NO: 157/10 ZİNCİRLİKUYU-İSTANBUL
TEL: 0212 275 7505 www.tmih.com.tr

EDİTÖR | HALİL KURBETOĞLU **GRAFİK TASARIM** | DİLARA YEŞİLDAĞLI
FOTOĞRAFLAR | SEDAT ÖZKÖMEÇ
KATKIDA BULUNANLAR | SERNUR YASSIKAYA

BASKI | STAR MEDYA YAYINCILIK A.Ş | ATATÜRK MH. BAHARİYE CD. NO :31 K.ÇEKMECE İSTANBUL TEL: 0212 478 52 00

08 **KÜLTÜR**
ÇAĞLARI AŞAN SEYYAH: İBN BATTUTA

14 **TASARIM**
3D YAZICILAR

24 **ALBAYRAK**
TÜMOSAN

ALBAYRAK Grup'tan Haberler	**4-7**
KÜLTÜR Çağları Aşan Seyyah: İbn Battuta	**8-13**
TASARIM 3D Yazıcılar	**14-17**
EKONOMİ Üniversite Sanayi İşbirliği	**18-23**
ALBAYRAK Tümosan	**24-27**
GEZİ 'Kenan Diyarı'nın Hüzünlü Toprakları: Kudüs	**28-35**
KÜLTÜR ACD Sanat Merkezi ve Kitaplı Kahve	**36-39**
GEZİ Denizli	**40-47**
KÜLTÜR Gravür	**48-53**
MEKÂN Bizim Mutfak	**54-57**
SPOR Bisiklet	**58-65**
SAĞLIK Yaz Hastalık Mevsimi Olmasın	**66-71**
ALIŞVERİŞ Out Of İstanbul	**72-75**
HOBİ Pul ve Pulculuk	**76-79**
OTOMOBİL BMW Müzesi	**80-83**
BAŞARI PORTRESİ Fuat Sezgin	**84-85**
SİNEMA Yozgat Blues	**86-87**
TEKNOLOJİ Hayatın İçindeki Yeni Teknolojiler	**88-89**
KÜLTÜR-SANAT	**90-91**
KİTAP	**92**

NİCE YILLARA DERİN TARİH

Genel Yayın Yönetmenliğini Tarihçi-Yazar Mustafa Armağan'ın yaptığı Derin Tarih dergisi 2. yaşını kutluyor. Nisan 2012'de ilk sayısıyla yayın hayatına merhaba diyen dergi kısa sürede büyük bir okuyucu kitlesine ulaştı. Dünyaca ünlü uzmanlardan oluşan seçkin yayın ve danışma kurulu ve geniş yazar kadrosuyla dikkatleri kısa bir sürede üzerine çeken dergide 27 Mayıs'tan Ayasofya meselesine, harf inkılabından Suriye olaylarına, hilafetten İstanbul'un fethine kadar onlarca çarpıcı konu ele alındı. Derginin yanında okuyuculara çocuk tarih dergisi Geçmişin Büyüsü ve birbirinden ilginç kitapçıklar da armağan olarak veriliyor. Derin Tarih ile nice yıllar "Tüm bildiklerinizin tarih olması" dileğiyle.

ALBAYRAK TURNUVASI'NIN ŞAMPİYONU PLATFORM GÜVENLİK

Fotoğraf: Yusuf Doğan

Albayrak Grubu çalışanları arasında düzenlenen ve grup şirketlerini bir araya getiren futbol turnuvasının 2013 ayağı tamamlandı. Nefes kesen final mücadelesi Platform Güvenlik'in Sistemli karşısında 3-1'lik galibiyeti ile sona erdi. Şampiyonluğu sahada kutlayan Platform Güvenlik, kupasını ve ödüllerini Platform Turizm yöneticisi Hamit Çelik'in elinden aldılar. Final öncesi ve sonrasında katılımcı ve misafirlere ikramlarda bulunuldu.

Geçen yıl "Albayrak Grubu 2012 Yılı Futbol Turnuvası" ismiyle düzenlenen etkinlik 4 grup, 20 takım, 240 futbolcu katılımı ile gerçekleştirilmişti. Centilmenlik ve fair play ruhunu yansıtan mücadeleler sonrasında turnuvayı Platform (Genel Müdürlük) şampiyon olarak tamamlamıştı.

4 grupta 18 takımın mücadele ettiği "Albayrak Grubu 2013 Yılı Futbol Turnuvası" bu sene öneriler doğrultusunda statü olarak dünya kupası usulü olarak oynandı. Takımlar ilk önce kura ile belirlenen gruplarında mücadele etti. İlk ikiye kalan takımlar bir üst tura yükselerek tek maçlık elemeler halinde devam etti.

Albayrak Grubu Kurumsal İletişim Müdürü Yavuz Yaman, grup şirketleri arasındaki iletişimi artırmayı amaçlayan turnuvanın gördüğü ilgiden mutlu olduklarını ifade ederek şunları söyledi: "Centilmence geçen müsabakalar için turnuva başından sonuna kadar tüm katılımcılara gösterdikleri özveriden dolayı teşekkür ediyoruz. 2014 Albayrak Futbol Turnuvası'nda tüm katılımcıları aramızda görmekten mutluluk duyacağımızı belirtmek isteriz."

TÜMOSAN KÂRINI YÜZDE 62 ARTIRDI

Traktör ve dizel motor üretiminde 38 yıllık köklü geçmişiyle Türkiye'nin en önde gelen üreticileri arasında yer alan TÜMOSAN Motor ve Traktör Sanayi A.Ş., yılın ilk çeyreğinde kârını 2012'nin aynı dönemine göre yüzde 62 artırdı. 2012'nin ilk çeyreğinde 10 milyon 96 bin lira olan net kârını bu yılın aynı döneminde 16 milyon 418 bin liraya taşıyan TÜMOSAN'ın satış gelirleri de geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 5 artış kaydetti. TÜMOSAN'ın 2012 sonunda 328 milyon lira olan aktif büyüklüğü ise yüzde 5'ten fazla artışla 345 milyon 344 bin liraya yükseldi.

TÜMOSAN Genel Müdürü Kurtuluş Öğün, 2013 yılına iyi başladıklarını belirterek, 'Yılın ilk üç aylık döneminde net kârımız geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 62 arttı. Yıllık 45 bin adet traktör ve 75 bin adet motor üretim kapasitesi bulunan şirketimizin 50-115 HP aralığında 3 ve 4 silindirli motorları ile yine aynı güç kategorisinde tarla ve bağ-bahçe, 2WD - 4WD çekiş özellikli, kabinli ve tenteli olmak üzere 10 seride 170 farklı model traktörü bulunuyor. Traktörde kendi motorunu kendisi üreten bir firma olarak Türk çiftçisine maliyeti çok yüksek olan ithal ürünlere kaliteli, yerli alternatifler sunmaya devam edeceğiz' şeklinde konuştu.

İRLANDALI ÇİFTÇİLERİN TERCİHİ DE TÜMOSAN

Model sayısını 120'den 170'e çıkarttıklarını belirten Öztürk, 'Fabrikamızı ziyarete gelen İrlandalı heyet, Tümosan fabrikası ArGe departmanında yeni geliştirilen ve 2013 temmuz ayında piyasaya çıkacak olan büyük güçlü Maxima serisi traktörümüzü inceleme fırsatı yakaladı' dedi.

Tümosan satın alan İrlandalı çiftçilerin çok memnun olduğunu söyleyen Tümosan İrlanda Bayisi Mr. Micheal Brogan ise, 'Çiftçiler Tümosan'ın sadeliğinden, mükemmel performansından ve yakıt ekonomisinden memnunlar" diye konuştu. Türk insanının kendisine çok samimi geldiğini söyleyen Mr. Brogan, "Türkiye, kesinlikle mükemmel bir ülke. Samimiyetin ön planda olması bizi sevindiriyor' dedi.

Tarımsal kredilerin uzun bir süre kapalı kalmasının traktör satışlarını olumsuz etkilediğini belirten Galip Öztürk, 'Ancak Tümosan olarak pazardaki daralmadan etkilenmediğimizi söyleyebiliriz. Yurt içi pazardaki başarımıza paralel olarak yurt dışı bilinirliğimizi de arttırdık, Fas, Irak, Cezayir ve Filistin'e ihracat gerçekleştirdik' dedi.

METROBÜS PAKİSTAN'DA SEÇİM KAZANDIRDI

Pakistan'da tek başına iktidara gelen Müslim Lig Partisi lideri Navaz Şerif, kalkınmada Türkiye'yi örnek alacak. Günde 20 saate varan elektrik kesintisi sorununu kökten çözmek için dev barajlar inşa etmeye hazırlanan Şerif, metro, metrobüs ve şehir temizliği yatırımlarına hız verecek.

Pakistan seçimlerinden tek başına iktidar zaferiyle çıkan Müslim Lig Partisi'nin lideri Navaz Şerif, 90 milyonluk Pencap Eyaleti'nin Başbakanlığını yürüten kardeşi Şehbaz Şerif ile el ele vererek Pakistan'ın kalkınmasında Türkiye'yi örnek alacak projelere imza atmaya hazırlanıyor. Başkent Lahor başta olmak üzere Pencap Eyaleti'nin önde gelen şehirlerinde çevre temizliği ve atık yönetimi konularında Türk şirketlerinden aldığı hizmet ile göz dolduran Şerif kardeşler, ülkenin ekonomik kalkınmasında Türkiye'den gelecek şirketlerle beraber çalışmak istiyor.

Pakistan'ın Pencap eyaletinin 12 milyon nüfuslu başkenti Lahor'a inşa edilen metrobüs sistemi yaklaşık 3 buçuk saatlik şehir trafiğini 50 dakikaya indirdi. Albayrak Grubu tarafından işletilen 27 kilometrelik metrobüs hattı Şubat 2013'de faaliyete geçti. Ülke çapında ses getiren bir proje olarak değerlendirilen metrobüs projesi Pakistanlılar tarafından büyük ilgi gördü. Lahor ve bazı şehirlerin çevre ve atık yönetimi projelerini de üstlenen Türk şirketlerine teşekkür eden Pencap Başbakanı Şehbaz Şerif, 11 ay gibi kısa bir sürede tamamlanan metrobüs projesinden duyduğu memnuniyeti dile getirdi.

ÇAĞLARI AŞAN SEYYAH:

İBN BATTUTA

Bundan yüzyıllar önce Hacca gitme niyetiyle yola çıkan genç bir adam, yolculuğunu 30 yıl kadar sürdürür. Sadece Hacca gitmekle kalmayıp bugünün şartlarında bile çok uzun bir mesafe olan 120 bin kilometrelik bir yolculuk yapar. Yolculuğu esnasında başından geçenleri bir seyahatnamede toplar ve adını tarihe altın harflerle yazdırır.

Dünyanın en büyük seyyahlarından İbn-i Battuta, yazdığı seyahatname ile yaşadığı dönemdeki dünyayı günümüze taşıyor. Uzakdoğu'ya da Anadolu'ya da uğrayan bu büyük seyyah gözlemleriyle içinde bulunduğu zaman dilimindeki tanıklıklarını bizlere aktarıyor. 30 sene süren seyahatleri boyunca 120 bin kilometrenin üzerinde yol kat eden büyük seyyah zamanın İslam dünyasının neredeyse tamamını ve bunun dışında henüz fethedilmemiş olan İstanbul'u ziyaret eder. İbn-i Battuta'nın Anadolu'ya uğradığı dönem Osmanlı'nın henüz kuruluşuna denk gelir ve farklı beylikleri ziyaret eder.

İbn Battuta'nın Seyahatnamesini Türkçe'ye kazandıran A. Sait Aykut'la bu büyük seyyahı, zamanını ve yenilikler görme coşkusunu konuştuk. Diyebiliriz ki bu çeviri süreci ve İbn Battuta'nın dünyasında geçirdiği zaman kıymet A. Sait Aykut'u derinden etkilemiş ve adeta o yolculukları yeniden yaşatmış. Kendisiyle yaptığımız söyleşinin İslam dünyasının altın çağlarından birine bir kapı aralamasını temenni ediyoruz.

İbn Battuta ismini ilk defa duyacak birine onu kısaca anlatmamız gerekirse nasıl özetleyebilirsiniz?

İbn Battuta genç yaşta hacca gitmek ve dünyayı dolaşmak amacıyla yola çıkıp 30 küsur yıl sonra ülkesine dönen bir adamdır. Dönüş yolu onda zaman zaman derin hüzünlere gark etse de seyahatın tadını almış biri olarak pişman olduğu söylenemez. Sıra dışı zengin ülkeler, kıtalararası işleyen bir ticaret ağı, devasa gemiler, rengarenk kervanlar, sufiler, alimler, savaşlar, salgın hastalıklar, farklı adetler, Müslüman kadın alim, tacir ve hükümdarlar, onlarca farklı dilin konuşulduğu İslam şehirleri, yeşil ormanlar, çöller, buz gibi soğuk stepler, azgın nehirler ve yüzlerce farklı yemek görmüş cins biridir.

Genç bir insan ve tüm dünyayı gezmek gibi cesur bir karar. Bugün bile kolayca gerçekleştirilemeyecek bir serüven. İçinde bulunduğu dönemde dini ve askeri nedenler dışında güçlü bir gezme geleneği var mıydı?

Evet o dönemlerde dini ve askeri sebepler olmadan da gezen insanlar vardı. Başka seyyahlar da var. Fakat, en azından İslam dünyasında dini ve ilmi sebepler seyahati başlatan en önemli unsurlardı. Bazen bir sufiyi bazen bir alimi, bazen ticaretle öne çıkan bir kenti, bazen de tamamen entelektüel geleneğiyle şöhret bulmuş bir bölgeyi ziyaret etmek çok yaygın bir durumdu. Elbette ki ziyaretçilerin her biri veya büyük çoğunluğu eline kalem alıp başından geçenleri yazmış değildi. Bu yüzden biz şaşırıyoruz. Yoksa inanılmaz bir gezi, ziyaret ve ticaret ağıyla karşı karşıya olduğumuzu söyleyebiliriz. Gezme eylemine niyetlenen kişinin sadece dar bir amaçla yola çıktığını ve hep o amaca başlı kaldığını söylemek de tutarlı olmaz. İbn Battuta hacca gideceğim diyordu ama Sela – Daru'l-Bayda limanına gelen gemiler onun yüreğini çalmış olmalıydı. Yine o dönemde binlerce kişi ticaret gemilerine doluşup Hint Okyanusu'nu geçiyordu ama gezinin bir yerinde hemen bir tekkeye uğrama, dua alma hatta 5-10 gün orada kalma gibi niyetler de taşıyordu. Veya denize bir açılıp bir daha hiç dönmeyen, gittiği yerde kalıp orada evlenen yüzlerce ilim talibi veya alim vardı. Mesela Hadrami tabir edilen Güney Arabistanlı alim ve hocaların bugünkü Endonezya, Malezya ve güney Hindistan Müslümanlığı üzerindeki etkisi tartışılmazdır. Onlar o bölgelere gittiler, renk kattılar, orada evlendiler ve bir daha dönmediler. Bazen de ticaret amacıyla başlayan bir toplu gezi etkileyici bir şeyhle karşılaşınca yeni bir ilim ve hikmet ağının doğmasına yol açıyordu. Kısaca o dönem bugün sanıldığından daha karmaşık, canlı ve güçlü bir ilişkiler ağına sahipti. Sanıldığı gibi herkes kazığını çakıp oturmuyordu doğduğu yerde.

Daha açık konuşayım, yerinden kalkıp başka bir yere gitmek, dönmek, sonra yine uzak yerlere gitmek, ticaret yaptığı uzak ülkede kalmak, orada evlenmek, orada savaşlara katılmak hayatın tam da içinde olan bir şeydi. Sınırların insan zihninde bugünkü gibi belirginleşmediği, ulus ve etnisiteye dayalı saçma sapan ırkçı fikirlerin daha az olduğu, en azından bugünkü anlama sahip olmadığı hakikaten global bir çağdan bahsediyorum. Elbette engeller vardı, elbette Müslümanlar bile bazı yerlerde kendi aralarında kavga ediyorlardı, ama Darulislam'ın oluşturduğu alan o kadar genişti ki bir delikanlı sabah canı sıkılıp yola çıksa 40 sene sonra ancak dönebilirdi bu devasa alanı gezmekten yorulup... Hem de bugünkü anlamıyla pasaportsuz, vizesiz bir gezme bu... Bir ülkeye vardığınızda en yakın kasaba veya kentin saygın bir tekkesine kapağı atıp size selam getirdim falancadan demeniz yetiyordu! Şaka değil, gerçekten yetiyordu. Bir selamın hakikaten kırk yıl hatırı vardı. Uzak yerden gelmeniz ve farklı bir zanaate veya ilme sahip olmanızdan ötürü de kısa zamanda iş bulabiliyordunuz. Tabi yollarda hastalık, siyasi karmaşa ve sair unsurlardan ötürü postu deldirmediyseniz.

İbn Battuta, Seyhatname'siyle bugün hala isminden söz edilen bir seyyah. Kendisini çağdaşlarından farklı kılan ve bugünlere taşıyan nedir?

İbn Battuta anlatmayı bilen biri. Yoksa o dönemde gezen tek seyyah değil. Nereye gitse kendi gibi bir delifişek, bir alim, bir softa veya bir sufiye rastladığını ve bunların da uzak ülkelerden geldiğini söylüyor. Yani başka gezginler de var. Ama onun dili tatlı! Üslubunda Endülüs'ün muvaşşahlarının, psikolojik tahlil yapabilen İbn Hazm'ların havası var. Bu yüzden belki, yüzlerce arkadaşı oldu.

Onun ikinci özelliği İbn Cüzeyy gibi iyi bir editöre sahip olması, bazen kendisinin de editör gibi davranması. Yani gezdiği yerleri izah ederken muhakkak daha önce gezen biri varsa ona atıf yapıyor, bazen onu düzeltiyor, bazen ona ekleme yapıyor. Böylece kendi unuttuğu yerleri veya kültürel derinliğini tam olarak kavrayamadığı yerleri başka kitaplara gönderme yaparak anlatıyor. Zaman zaman da el attığı kitaptan uzun bir alıntı yapmış ve alıntının nerede bittiğini de söylememiş olabilir. Bu yüzden onu eleştirmeli miyiz? Bazıları fena halde bu noktaya kafayı takmış vaziyette. Ben biraz da bıyık altı bir gülümsemeyle Batı'da ve burada "Yeni şeyler keşfettim, İbn Battuta'nın açığını yakaladım" diyen toy akademisyenlere gülüyorum. O açıklar defalarca tartışılmış, yorumlanmış yeniden ısıtılmış ve en sonunda olağanüstü bir zenginlik olduğuna karar verilmiş şeyler. İbn Battuta zaten "Ben tarihçiyim, ne tuttuysam aynen yazdım" demiyor ki. Kaldı ki o günün şartlarına baktığımızda isim vermeden alıntı yapmak, özetlemek, güncellemek, yeni bir yorumla yeniden ortaya koymak yanı bugün intertextualty denen şeyin benzeri durumlar öyle yaygın ki. Hatta İbn Battuta böyle yaptığı için ona teşekkür etmeliyiz, eleştiri yapmak yerine. Eğer o bugün muhtelif kitaplardan alıntı yapmasaydı, gezinin ayrıntılarını bu iktibaslarla süslemeseydi elimizde böyle şahane bir seyahatname olur muydu?

İbn Battuta'nın bir diğer özelliği insan faktörü üzerinde daha fazla durması. Yani karşımızda etnik özellikleri, güzelliği, çirkinliği, dindarlığı, dine lakaytlığı, yemekleri, elbiseleri, savaşları, alimliği, cahilliği, siyaseti, fedakarlığı, merhamet, kıyıcılığı, hüznü ve pişmanlığıyla insan var. Binlerce farklı insan var, farklı kıtalardan farklı renklerden ve farklı geleneklerden gelen. İşte İbn Battuta bu zenginliği pek çok seyyahtan daha iyi veriyor. Bunu verirken de stereotypelara diğerleri kadar düşmüyor. Bugünkü yargılarımızla baktığımızda bile zaman zaman televizyon kanallarında oryantalistçe gezi programları sunan pek çok sunucudan daha iyi. Burada ince bir çizgi var. Egzotik ülke görme hevesiyle, gittiği her yeri aşağılayarak gezen ve ancak kendini mükemmel insan görüp başkalarını

(mesela Asyalıyı, Afrıkalıyı, Endonezyalıyı) yarı hayvan yarı insan, güçsüz, akılsız, duygusal görmek ve bu eksen de bir gezi edebiyatı yapmak var. Bir de başka bir ülkede başka bir kıtada bizim için ilginç olan şeyi onların hayata verdiği anlam bütünlüğü içinde incitmeden, kırmadan kategorize etmeden, onlara karışarak, aradaki sen ben duygusunu kaldırarak vermek var. Nitekim İbn Battuta bunu pek çok zaman başarmış, başka kıtaların insanıyla evlenmiş, onların yemeğini yemiş, suyunu içmiş, onların evinde mütevazı bir misafir gibi oturmuş biridir. Bence İbn Battuta'yı bugüne taşıyan en önemli özellik gittiği her yerde gördüğü her insana ademoğlu gibi bakabilmesidir. Özellikle 19'uncu yüzyıl Batı gezi edebiyatında hakim olan aşağılayıcı oryantalist üslubu bilenler benim ne kastettiğimi anlayabilir.

Kendi seyahatlerinin ve kitabının İslam dünyasındaki karşılığı ne olmuştur?

İbn Battuta önceki yüzyıllarda kendi üzerine yapılmış bir iki özetleme yoluyla birilerının haberdar oldugu bir seyyahtı ama pek de şöhret sahibi değildi. Onun yükselişi 19'uncu yüzyıl sonu ve 20'inci yüzyılda oldu. İslam dünyasında daha yeni yeni onun üzerine araştırmalar yapılıyor. Yani açıkçası pek de bilinen biri değildi, onun döneminde kalburüstü hiç kimse de bu adam ne yazmış deyip bakmamış. Muhtemelen ele aldığı türün farklı olmasıyla alakalı. İnsanlar o dönemde dini kitap tarihi eser, sufi klasik, fıkhi eser, tefsir, hadis, matematik fizik ve tıp okuyorlar. Ama çıkılan seyahatlerin böyle ballandıra ballandıra anlatıldığı özel bir türe henüz alışık değiller. Elbette Mağrib civarında da bir Abderi olmuş, bir İbn Cubeyr olmuş; gezdikleri yerleri anlatmışlar, hatta tarihi bakımdan İbn Battuta'dan daha kaliteli bilgi de vermişler ama hiçbirinin üslup güzelliği ilginçliği İbn Battuta ile kıyaslanamaz.

Tabi, bazı aklı evvellerde de şu duyguyu uyandırmış olmalı: "Ne diyor bu adam... Adam şair de değil... Habire gezi de gezi... İçinde ilim yok, irfan yok, tıp kitabı değil, hesap kitabı değil; din kitabı da değil... ayet az, hadis az! Geç bu kitabı!" Tüm bunlardan ötürü İslam dünyasında kendi çağında pek yankı uyandırmamış olmalı.

İbn Battuta istisnaları saymazsak İslam topraklarında seyahat etti. Sizce neden Batı dünyasına ilgi göstermedi?

Bence İslam dünyası daha renkli ve göz alıcıydı, emniyet bakımından da oturmuş standartlar vardı. Batı dünyası dediğiniz şey henüz yoktu, bugünkü anlamıyla batı da yoktu. Bunlar sonradan oluşturulan kurgular. Batı kendini tanımaya çalışıyordu, Rönesans yeni başlıyordu, topu topu bütün batı, Hindistan'ın güneyi kadar bir nüfusa ve toprağa sahipti, açıkçası gezilecek cazip yerler de yoktu batıda.

İkinci husus yol emniyetinin oturmamış olmasıdır. Çünkü bir Müslümanın farklı dinden biri olarak Batıda gezmesi pek de kolay olmayacaktı. Batılılar henüz yabancı insanın gezmesi ve emniyeti ile ilgili standartları yakalamada doğulular, Çinliler, Müslümanlar özellikle de Moğollar kadar üstün bir başarı yakalayamamışlardı.

Seyahatleri döneminde Anadolu'daki yolculuklarında Osmanlı'nın kuruluşuna denk geliyoruz. Ancak daha ziyade ahi ağırlığını görmek mümkün... Ahi geleneğine sempati duyduğunu söyleyebilir miyiz?

Elbette! Bir gezgin düşünün! Günahkâr veya değil, ama Müslümanlığından kompleksi yok. Böyle bir insan içim teorik olarak varabileceği her yer onun. İnancını yaşayacağı her yer de onun vatanı. Bu adam elbette kendisine kolaylık gösterenlere daha çok hayran olacaktır. İbn Battuta Anadolu'da bunu görüyor. Ahi geleneği onun hoşuna gidiyor. Aslında tüm Anadolu, bir iki istisna dışında onun sevgisini kazanıyor. Tabi doğduğu yerler, Mağrib'i unutmuyor, en çok kendi şehrini seviyor. Bu da doğal.

Seyahatname'yi sizce hangi bilim dallarında çalışanlar hangi gözlükle okumalı?

Seyahatnameyi en çok edebiyatçılar okumalı. Bilim adamları ise folklor malzemesi, etnoloji, tarih, yemek kültürü, sufizm, fırka kavgaları, savaş ve diplomasi tarihi bakımından okuyabilirler. Ancak daima kıyas yaparak, o dönemde yazılmış diğer kitaplara da bakarak okumaları daha iyi olacaktır.

Seyahatname'yi diğer seyahatnamelerden farklı kılan nedir?

Evvela en geniş alanı kapsaması, sonra üslubu, daha sonra ise dönemi... Bu çapta bu genişlikte bu dille o dönemlerde yazılmış başka bir seyahatname yok. Marko Polo var ama ne verdiği bilgilerdeki çeşitlilik ve doğruluk ne de İbn Battuta'nın insanlarla kurduğu yakın temas bakımından asla İbn Battuta ile karşılaştırılamaz. İbn Battuta gerçekten seyahat konusunda Doğu'nun ve Batı'nın prensidir.

Seyahatname'nin Sultan'ın isteğiyle kaleme alındığını düşünecek olursak, devlet katında nasıl bir ilgi gördü?

Devlet katında ilgi gördü. Ancak bu ilginin devam ettiğini söylemek zor... Burada kıskançlığın öne çıktığını görüyoruz. İbn Haldun bile neredeyse bu ağa düşecekmiş tarihi kayıtlara göre. Ancak Mağrib'in iyi bir seyahat yazma geleneği var. Sonraki yüzyıllarda da göze çarpan öne çıkan çok güzel seyahatnameler var, Mağrip merkezli. Evvelki sene Katar'da katıldığım uluslararası bir konferansta Nuri Cerrah adlı Suriyeli şair - yazarın editörlüğünde basılan Mağrip kökenli seyahatnameleri görünce şaşırıp kalmıştım.

İbn-i Battuta Seyahatnamesi üzerine sizden daha önce çalışanlar da oldu. Siz tercümede nasıl bir yol izlediniz ve kişisel olarak en fazla heyecan uyandıran bölümü/bölümleri neresiydi?

Benden önce çalışan çok kıymetli araştırmacılar oldu elbet. Ben bazı noktalarda biraz daha fazla durdum. Özellikle karşılaştırma yapma, kavram izahı vesaire konularda inşallah daha iyi bir eser ortaya koymuşumdur. Tabi her bakışta gene eksikler görüyorum...

Beni en fazla heyecanlandıran özel bölümleri olmadı. Her tarafı güzel ama farklı zamanlarda zihnimde uyanan farklı sorular ve o anki havama göre hoşuma giden bölümler olmuştur. Bazen kadınların hükümdar olması ile ilgili bölümler, bazen Anadolu'yla alakalı kısım, bazen de tasavvufla alakalı kısımlar, bazen yemek tarifleri... Hepsinin ayrı zamanlarda hoşuma gittiğini söyleyebilirim. Kitap kocaman bir ansiklopediyi andırdığı için hangi maddeyi ne zaman hangi hazla okuduğunuzu hatırlamak zor oluyor.

Tercüme epey meşakkatli oldu. Dilinden değil, benim için İbn Battuta'nın dili konuştuğum Türkçe kadar açık ve güzel. Ama farklı zamanlarda yapılan inceleme ve tahkiklere mutlaka göz atmak gereğinden ötürü iş zorlaştı; bir de kavramları doğru tarif etme, isimleri tanıtma bakımından çok vaktimi aldı diyebilirim. Burada vaktimi düzgün yönetmem için bana çok çok yardım eden Sabrı Koz ağabeyi asla unutamam.

Üslubunda Endülüs'ün muvaşşahlarının, psikolojik tahlil yapabilen İbn Hazm'ların havası var.

YENİ ÜRETİM ÇAĞININ FABRİKALARI:

3D YAZICILAR

Yazıcılar farklı maddelerin üzerindeki iki boyutlu figürleri siyah-beyaz veya renkli olarak kağıt veya diğer bir materyal üzerine basar. Karmaşık bir süreç olmasına rağmen sıklıkla kullandığımız için oldukça sade bir biçimde algılarız ve üzerinde düşünmeyiz bile... Peki ya 3 boyutlu baskı dersek? Yani herhangi bir maddenin aynısını bir yazıcı ile çoğaltmaktan söz ediyoruz. Bu düşünce bilim kurgu olmanın ötesine geçerek hayatımızda yer almaya başladı. Gazetelerde 3 boyutlu baskı ile elde edilen pastalardan silahlara kadar birçok maddeden söz ediliyor.

Şu anda deneysel gibi görünse de ABD başta olmak üzere birçok ülke ve farklı birçok şirket bu teknolojiye yatırım yapıyor. Nitekim ABD Başkanı Barack Obama, ikinci döneminin ilk 'Ulusa Sesleniş' konuşmasında ekonomik konulardan bahsederken, 'geleceğin sanayi devrimini yaratacak' dediği 3 boyutlu yazıcı teknolojisine yatırım yapacaklarını söylemişti. Obama, bir sonraki üretim devriminin 'Amerikan menşeli' olması için de Kongre'den bu türden 15 merkez açılması için yardım istedi.

Özel sektör de bu gelişmelere kayıtsız değil. Örneğin otomotiv devi Ford, satış sonrası yedek parça desteğini bu yazıcılar üzerine kurmayı planlıyor. Amaç, müşterinin talep ettiği yedek parçayı, müşteriye en yakın noktadaki serviste, üç boyutlu yazıcılarda basıp çıkarmak. Hızı artırıp maliyeti düşürmek için tercih edilen bu yöntem daha pek çok üreticinin planları arasında bulunuyor.

Üç boyutlu yazıcıları cazip kılan özellik, var olan teknolojilerle yapılması imkânsız ya da makul olmayan bir şeyi elde edebilme imkânı. Bilgisayarda program aracılığıyla üç boyutlu hale getirilen her türlü eşya ve nesne artık yeni üretilecek bir kalıba ihtiyaç duymadan üretilebiliyor. Nesneler, plastiği, metali ve diğer maddeleri bir lazer ünitesi kullanarak katmanlar halinde sırayla üretiliyor. Teknoloji o kadar parlak ki bırakın ABD'nin üretim şeklini etkilemeyi, birçok endüstride etkisi olması kaçınılmaz. Bunlar başlıca; uzay araştırmaları, savunma, tıp, taşıma, yiyecek, moda.

KEK VE PASTALAR 'PRINT' EDİLİYOR

Tasarımı internetten indirilebilen silahları 'gerçek' olarak üretmesiyle tüm dünyanın dikkatini üzerine çeken 3 boyutlu yazıcılar, insanlığı yiyecek anlamında da yeni bir boyuta hazırlıyor. Her alanda milyonlarca tasarımı bilgisayar kanalıyla 'print' edebilen 3D yazıcılarla kek ve pasta üretimi bile yapılıyor.

Geçen aylarda New York'taki 3D Yazıcı Fuarı'nda, gerçek lezzetiyle 'print' edilmiş atıştırmalık yiyecekler sergilendi. Uzmanlar çok yakın bir gelecekte birçok restoranda 3D yazıcılarla karşılaşabileceğimizi söylüyor. Üstelik, bu aletler kişiye özel yiyecek de üretecek. 3 boyutlu yazıcıların restoranlarda yerini almasıyla insanlar kendi kolesterol seviyelerine özel üretilmiş yiyeceklere anında ulaşabilecek

HOLLYWOOD'UN DA HİZMETİNDE

Hollywood'un büyük yapımcıları da, üç boyutlu yazıcıları kitleleri etkilemek için kullanıyorç Demir Adam'ın (2010) çelik görünümlü zırhı da, James Bond'ın 50 yıl sonra 'Skyfall'da yeniden bindiği Aston Martin araba da üç boyutlu yazıcılardan çıktı. NASA da Mars robotu "Curiosity"nin pek çok parçasını önce üç boyutlu yazıcı üretip test etmişti. Bundan sonra da pek çok filmde etkileyici birçok nesnenin 3D yazıcılardan çıktığını görebiliriz.

YAZICIYLA EV İNŞA ETMEK

Yazıcılar, üretimin sınırlarını da zorlamaya başladı. İngiltere'de tasarımcı Enrico Dini, 3D yazıcı ile iki katlı sağlam ve eksiksiz bir ev inşa etti. Sadece kum ve yapıştırıcı bir kimyasal kullanan Dini'nin evinde borular bile üç boyutlu yazıcının eseri. Tıpta 3D yazıcı kullanımı daha da heyecan verici hal aldı. Bir yıl önce Hollanda'da 83 yaşındaki bir hastaya kırılan çene kemiğinin yerine, titanyum tozu ile bio-seramik karışım kullanılarak üç boyutlu yazıcıda üretilmiş yapay çene kemiği takıldı. San Francis-

colu kök hücre çalışmaları yapan Organovo firması ise "üç boyutlu yazıcıda doku üretmek" için işbirliği yapacağını açıkladı.

FİYATLAR DÜŞÜYOR

Dahası 3D yazıcılar, tıpkı ilk bilgisayarlar gibi evrilip, küçülüyor. Çünkü 3D systems firmasının "Cube", MakerBot'ın "Replikatkör2" gibi yazıcıları, bir küçük bavula sığabilecek boyutları ve 1300 dolara kadar gerileyen fiyatları ile evlere, okullara, esnafın dükkânına ve küçük işletmelere rahatlıkla girebilir. ABD'de müşterinin isteklerine birebir uygun akıllı telefon ve tablet bilgisayar kılıfı, oyuncak, sahte takı ve aksesuar, hatta bisiklet ve gitar gövdesi üreten dükkânlar hizmet vermeye başladı.

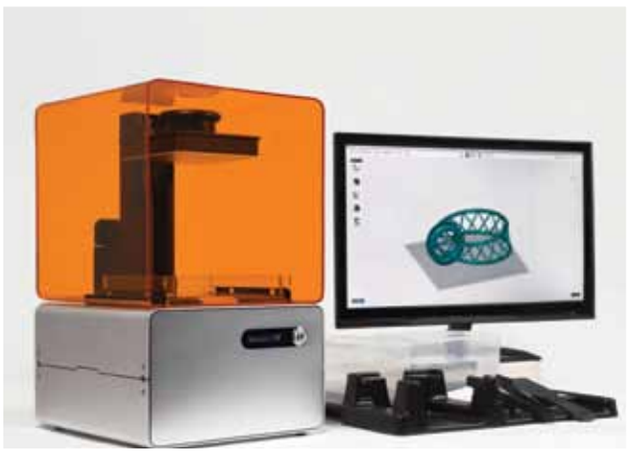
Üç boyutlu yazıcılarla yapılabilecekler yeni teknoloji hatta sanayi devriminin kapıda olduğu izlenimini veriyor. Dünyanın ilk üç boyutlu yazıcı mağazasını New York'ta açan Makerbot Industries'in patronu Bre Pettis, devrimin Steve Jobs'u almaya aday. Bre Bettis geçen yıl Londra'daki teknoloji fuarında "Bir fabrikayı küçük bir kutuyla sığdırdık. Fabrika bundan sonra evdeki bir kişi olacak" diye konuşuyordu.

Üretim süreçlerinde tasarımcı ile tüketici arasındaki bütün aracıları kaldırmanın olası sonuçlarını düşünmek bile baş döndürücü. Fabrikanın işçinin olmadığı, enerji tüketimi minimum, nakliye masrafı cepte kaldığı, mağaza buharlaştığı, Çin'de üretim yapmak anlamsızlaşmış bir dünyaya ulaşıldığında bu kez gerçekte tarihin sonuna gelişmiş de olabilir.

3D yazıcılar, tıpkı ilk bilgisayarlar gibi evrilip, küçülüyor.

PAYLAŞIM EKONOMİSİ YÜKSELİYOR

Aslı Tosuner

Maltepe Üniversitesi İletişim Bilimleri Doktora Öğrencisi
www.ortakkullanimhareketi.com

Geçtiğimiz yüzyıl, ihtiyacından fazlasını satın almayan toplumların, arzulu tüketicilere doğru evrildiğine tanıklık etti. Şu anda tüketim dünyasına doğduğumuz için aksini hayal edemesek de aslında tüketicilik insanlığın özünde doğal olarak bulunan bir davranış biçimi değildir. Sanayi Devrimi sonrasında bu davranış biçimini insanlara kabul ettirmek için şirketler oldukça çaba sarf etmişlerdir. Neyin özümüzde olduğunu ise Action Aganist Hunger Derneği, yaptığı bir "paylaşım deneyi"nde çok güzel ortaya koyuyor. İspanya'da 20 çocukla gerçekleştirdikleri deneyde, odalarda 2'şer çocuğu yalnız bırakıyorlar ve her birinin önüne kapalı yiyecekler koyup, beklerken yiyebileceklerini söylüyorlar. Ancak çocuklardan sadece birine yemek bırakılıyor. Sonuçta yalnız bırakılan çocuklardan, yemeği olanlar olmayanlarla yemeğini paylaşıyor. Bu deney aslında, tüketim devrimi ile unutulmaya başlanan çok eski bir davranış biçimimizi bize hatırlatıyor.

Tüketime dayalı yaşam tarzının verimsiz ve zararlı olduğuna dair her geçen gün yeni bir bilgi elde ediyoruz. Sonrasını düşünmeden kullanıp attıklarımız dev çöp yığınları oluşturuyor, diğer canlıların yaşamını yok ediyor, doğal kaynaklar hızla yok oluyor ve dünyanın ısısı giderek artıyor. Aynı zamanda bunları sonucunda çeşitli sağlık problemleri yaşıyoruz. Yaşam tarzımız nedeniyle yalnızlaşıyoruz. Üretim bolluğu olmasına rağmen dünyanın büyük kısmı bu kaynaklara ulaşamayıp hala kıtlık yaşıyor. Bütün bunlar tüketime dayalı sistemin çalışmadığını gösteriyor.

Yeni iletişim teknolojileri paylaşımı tekrar gündeme getiriyor. İnternet günlük hayatımıza yayıldıktan sonra, beklenmedik bir dönüşüm gerçekleşti. İnsanlar her tür bilgiyi, doğrudan karşılık beklemeden bedava olarak paylaşmaya başladı. Üstelik giderek daha fazla zamanlarını bu karşılıksız paylaşıma ayırıyorlar. Sırf paylaşabilmek için videolar, bloglar, fotoğraflar hazırlıyorlar. Daha da ötesi gönüllü olarak Wikipedia gibi projelere katkıda bulunuyorlar. Yeni kuşaklar için üretkenlik, gönüllülük ve paylaşımcılık bir tür yaşam biçimi ve sosyalleşme aracı haline geldi.

PAYLAŞIM EKONOMİSİ DOĞUYOR

Enformasyonla başlayan bu paylaşım süreci, sahip olunan diğer mallara doğru ilerlemeye başladı. Örneğin artık sevilen bir müzik grubunun CD'sine sahip olmaktan ziyade müziğin kendisine erişebilmek daha fazla önem taşıyor. Bu bilinç değişimi, başta tüketimin kalesi ABD'de olmak üzere tüm dünyada yeni bir hareketin doğuşunu tetikledi: Paylaşım Ekonomisi. Bu yeni ekonomi, gücünü sosyal ağlardan ve internetten alıyor. Rachel Botsman, Roo Rogers'la beraber yazdığı What's Mine is Yours (Benim Olan Senindir) isimli kitapta, yeni sosyal ağları "ortak kullanım ağları"(collaborative consumption networks) olarak adlandırdı. Ortak kullanım ağları, internet üzerinden mal ve hizmetlerin kiralanması ve takas edilmesine olanak tanıyan web sitelerdir. İnsanlar bu ağlarda enformasyonun ötesine geçerek eşyalarını paylaşmaya başlamışlardır. Üç çeşit ortak kullanım ağı bulunuyor:

Tüketime dayalı yaşam tarzının verimsiz ve zararlı olduğuna dair her geçen gün yeni bir bilgi elde ediyoruz.

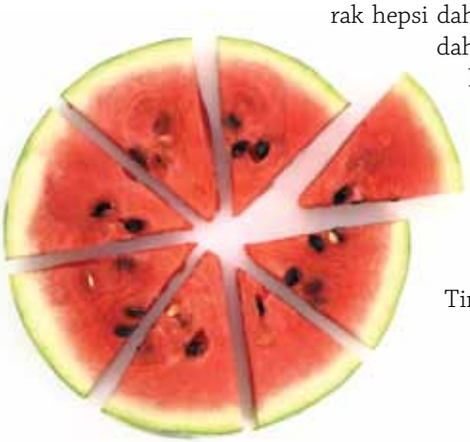
Ekonomide insanın kişisel çıkar peşinde koşan, maksimum kar hedefinde hareket eden bencil varlıklar olduğu varsayılır.

• Ürün Servis Sistemleri: Bir şirket veya kişi tarafından sahip olunan malların kiralandığı sistemlerdir. Araba, giysi, oyuncak, film, kitap gibi kişiden kişiye her tür kiralama siteleri bu alana giriyor.

• Yeniden Dağıtım Pazarları: Kişiden kişiden malların ücretli veya ücretsiz olarak verildiği sistemlerdir. İkinci el pazarları ve takas siteleri bu alana dahildir.

• Ortaklaşa Yaşam Tarzları: Hizmet ve alan kiralanması veya takas edilmesi ile alternatif para birimlerini, borç sistemlerini içeriyor.

Ortak kullanım ağlarının ortaya çıkış ve kullanım amaçları birbirinden farklı olabilir. Ücretli ve ücretsiz servisler bakış açısı olarak birbirinden farklılaşıyor. Genel olarak hepsi daha sürdürülebilir bir dünya, daha az israf, daha fazla sosyal ilişki vurgusunu yapsa da kiralama sitelerinde kar amacı daha ön plana çıkıyor. Ücretsiz olup takas ve paylaşım fikrinin ön plana çıktığı siteler daha idealist konumlandırılmış olup, armağan kültüründen besleniyor.

KİŞİDEN KİŞİYE PAZARLAR

Time dergisinin dünyayı değiştirecek 10 fikirden biri olarak gösterdiği paylaşım ekonomisi, aslında birdenbire oluşmuş bir akım değil. Ortak kullanım ağları farklı yıllarda birbirinden bağımsız açılmış çeşitli web sitelerinden oluşmaktadır. Zaman içinde sayı ve çeşitlerinin çoğalmasıyla medyanın dikkatini çekmeye başladı. İnternetten ikinci el eşya satışı internetin yayıldığı günden beri zaten varlığını sürdürüyor.

Freecycle Network 2003 yılında kurulmuş bir takas ağıdır ve 6 milyon kullanıcıya sahiptir. Sadece 2012 yılında yaklaşık 10 milyon kişinin kullandığı Couchsurfing ise 2004 yılında kurulmuş bir kişiden kişiye seyahat ağıdır. Ancak son 3-4 yılda, bu tür sosyal ağların sayısı giderek artmıştır ve yeni kurulanların en önemli özelliği insanlar arasındaki etkileşime daha fazla yer vermeleridir.

Bunlardan biri olan TaskRabbit kişiden kişiye hizmet kiralama sitesidir. Bir işinin yapılmasını isteyenler ile o işi yapabilecek olanları buluşturmaktadır. Köpek gezdirme, IKEA montajı, temizlik, ofis ve etkinlik yardımı gibi değişen sorunları belli bir ücret karşılığında çözebilecek kişileri bulabiliyorsunuz. İnsanlar hem vakit bulamadığı işlerinin halledilmesini sağlıyor, hem de yardımcı olanlar para kazanıyor. Günde 2-3 iş yapan bir TaskRabbit ortalama 45 dolar kazanıyor ve yapılmayı bekleyen 100 bin iş var.

Paylaşım ekonomisinin bir diğer yıldızı 2011'de 112 milyon dolar yatırım alan kişiden kişiye ev kiralama sitesi Airbnb'dir. 192 ülkeden yaklaşık 40 bin şehirde insanlar ev veya odalarını birbirilerine Airbnb aracılığıyla kiralıyorlar. Ev paylaşımı giderek yükselen bir trend olup farklı çeşitlere de sahiptir. Örneğin HomeExchange, Cameron Diaz ve Kate Winslet'ın oynadığı Holiday filmine de konu olmuş bir ev değiş tokuş sitesidir. İnsanlar para ödemeden karşılıklı olarak evlerini bir süreliğine değiştirmeye karar veriyorlar ve dünyanın herhangi bir yerinde bunu gerçekleştirebiliyorlar.

Paylaşım ekonomisi yükselirken, insanların büyük ve pahalı eşyalarını vermeyecekleri düşünülüyordu. Ancak tam da bunu çürüten bir şekilde, araba paylaşım sektörü en hızlı büyüyenlerden biri oldu. Küresel ısınmaya neden olan karbon emisyonlarının salınımını azaltabilecek bir çözüm olarak görülen araba paylaşımı birkaç şekilde olmaktadır: bir şirketin sahip olduğu arabaları ortak kullandırtması, kişilerin birbirinin arabalarını kullanması, gidilecek yere ortak arabayla gidilmesi. Araba paylaşımının en büyük markası, dünya çapında 9000 aracı ve 700 bin kullanıcısı bulunan, kullanıcılarına Zipster denilen Zipcar'dır. Özellikle Kuzey Amerika'da büyüyen bu sektörde 2012'de, bir önceki yıla göre kullanıcı sayısı yüzde 44'lük bir artış göstermiş ve ABD'de 800 bin kişinin araba paylaşımı sistemlerini kullandığı ifade ediliyor. Volkswagen ve BMW gibi büyük markalar da araba paylaşımı için alt markalarını(QuiCar ve DriveNow) yaratmaya başladılar.

Alternatif para birimleri, özellikle yerel ekonomileri canlandırmak için internetten önce de var olmaktaydı ama internet para anlayışına da yeni bir boyut katmıştır. Community Exchange System gibi krediyle alışveriş yapılan sistemler, Local Exchange Trading System(LETs) gibi kredi sistemleri veya Zaman Bankaları gibi para yerine saat birimi kullanan sistemler bulunmaktadır. Geleneksel paraya alternatif yaratmaya çalışan bu sistemler, özellikle ekonomik krizin vurduğu İspanya, Yunanistan gibi ülkelerde son yıllarda popüler olmuştur. Zopa, online kişiden kişiye borç verme sitesidir ve burada insanlar bankalardan daha düşük faizle birbirine borç alıp vermektedir. Bahçesi olanla olmayanları buluşturan bahçe paylaşımı siteleri vardır. Ortaya çıkan ürün iki taraf arasında paylaşılmaktadır. Mahalle bazlı çalışan komşuluk ağları, boş park yerlerini kiralama, sosyal yemek yeme, ortak çalışma alanı kullanımı, ortak taksi kullanımı gibi çok çeşitli ortak kullanım örnekleri de bulunmaktadır.

ORTAK KULLANIMIN YARATTIĞI FARK

Eşyaların satılması, kiralanması veya takas edilmesi internetten önce de olmaktaydı ama daha yerel ölçekte gerçekleşiyordu. İnternet, paylaşımı küreselleştirdi, böylece daha fazla insana ulaşarak çeşitliliğin de artmasını sağladı. Ortak kullanımın, geleneksel tüketiciliğe göre en büyük farkı satın alma yerine erişim ve kullanımı ön plana çıkarmasıdır. Artık birşeye sahip olmak değil onu kullanmak önemli olmaktadır. Bunun yanı sıra, paylaşımın en önemli farkı insanlar arasında bağ kurulmasına olanak tanımasıdır. Geleneksel tüketimde, satın alırken aracılarla temas halinde oluruz ve alışveriş genelde bireysel bir eylemdir, kendi başına yeni ilişkiler yaratmayı sağlamaz. Oysa paylaşım doğası gereği sosyaldir. Paylaşmak için en az iki kişinin iletişim kurması ve bunu sürdürmesi gerekmektedir. Bu sebeple ortak kullanım ağlarının getirdiği en büyük fark, tüketimde yüceltilmiş bireyselliğin aksine, sosyalleşme, topluluk olma ve etkileşimdir.

Mal ve hizmetlerin ortak kullanımı, özellikle büyük kentlerdeki yaşamı dönüştürmede oldukça işe yarayabilir. Araba paylaşımı gibi türleri, trafiği ve kirliliği azaltmaya yarayabileceği gibi, diğer mal ve hizmetlerin paylaşımı yalnızlaşmış şehir insanının sosyalleşmesini ve sorunlarına çözüm bulmasını sağlayabilir. Giderek yok olan mahalle ve komşuluk kültürünü tekrar uyandırılabilir.

Ortak kullanımda eşyaların birikmesi değil dolaşması gerekir. Bu sebeple israfı azaltıcı bir potansiyeli vardır. Paylaşımın ilk yayıldığı internet ortamında bilgiyi kendine saklayan bir kişinin etkileşime girememesi, dışarıda kalması gibi ortak kullanım ağlarında da almak için vermek gerekmektedir. Bu yüzden kişiyi baştan açık olmaya ve paylaşmaya teşvik eder.

PAYLAŞIM EKONOMİSİNİN YAYILMASI İÇİN

Tüketim kültürü çok baskın bir kültür ve hergün sürekli tüketme yönünde mesajlar almaktayız. Böyle bir ortamda alternatif bir davranış biçiminin öne çıkması için çeşitli koşulların oluşması gerekmektedir. Yerel ölçekten çıkan paylaşım artık yabancı insanlar arasında gerçekleştiği için ortak kullanımın dayandığı prensiplerin en önemlisi güvendir. Carbonview Research'ün ABD'de 2012'de yaptığı anket çalışmasına göre, tüketicilerin %67'sine göre paylaşımda bulunmalarının önündeki bariyer güven olmaktadır. Bir ortak kullanım ağında paylaşım gerçekleştirmek için en başta asgari de olsa bir güven duymak gerekiyor. Güvenin geliştirilmesi için çeşitli sistemler kullanılıyor. Ortak kullanım ağlarında hiyerarşik bir denetim mekanizması fazla kullanılmıyor. Tam tersine oy ve yorum sistemleri ile topluluğun kendini denetleyip, kendi içinde güven oluşturması hedefleniyor. Çoğu zaman da bu yöntem başarılı oluyor çünkü olumsuz bir davranış, hemen herkes tarafından görülmekte ve o kişi sistemden dışlanıyor.

İnsanlar yeni bir davranışı uygulamak için önce çevrelerinde başkalarının onu uygulayıp uygulamadığına bakarlar. Bu sosyal taklit davranışı, bir yeniliğin benimsenmesi için "kritik kitle" adı verilen belli sayıda insan topluluğunun onu yapması gerektiğini öngörmektedir. Paylaşımın yayılması için de önce kritik kitlenin oluşması gerekiyor. Paylaşımın yayılması için insanların paylaşabileceği kullanılmayan eşya potansiyelinin olması ve insanların eyleme geçmesi için paylaşıma inanmaları gerekmektedir. Ekonomik ve ekolojik kriz, ortak kullanım ağlarını popüler yapan önemli etkenlerdir. İnsanların bu sosyal ağları kullanmalarındaki en önemli motivasyonlardır; tasarruf etmek, para kazanmak ve daha çevreci bir yaşam için katkıda bulunmak.

TÜRKİYE'DE PAYLAŞIM EKONOMİSİ ÖRNEKLERİ

Küresel ekonomide gerçekleşen herhangi bir değişimin Türkiye'ye yansımaması söz konusu olamaz. Küresel trendler, ağırlıklı olarak Batı ülkelerinden yükselse de tüm dünyaya etki etmektedir. Gülay Özkan paylaşım ekonomisinin Türkiye ve Orta Doğu'daki etkilerini tartıştığı makalesinde, bu bölgede daha geleneksel kiralama sistemlerinin hala hakim olduğunu ve sadece ekolojik kaygıların insanları paylaşıma itmeyeceğini belirtiyor. İnsanların tüketim yerine paylaşımı tercih etmesi için buna olanak tanıyan araçların da gelişmesi gerekmektedir. Dolayısıyla Türkiye'de bir paylaşım ekonomisi gelişecekse, bu yöndeki girişimlerin artması gerekiyor. Son birkaç yılda bu yönde farklı girişimler başlamış durumdadır.

Araba paylaşımı trendi Türkiye'ye de sıçradı. Zipcar benzeri Mobilizm, AtlaGit, Yoyo şirketleri kullandığın kadar öde prensibinde araba kiralama imkanı tanıyor. Ucuza Gidelim ve Ortak Araba ise aynı yöne giden insanların ortak bir araba kullanıp tasarruf etmesini sağlıyor. Araba gibi yurtdışında oldukça yaygın olan bir diğer paylaşım şekli ise bisiklet paylaşımıdır. Daha sürdürülebilir bir kent yaşamını desteklemek için kurulan Baksi bisiklet paylaşımının Türkiye'deki örneğidir. Online dizi ve film izleme hizmeti sağlayan Netflix'in benzeri olarak Türkiye'de Mubi açıldı. Aloynaver sitesi, oyuncakların kiralanmasını sağlıyor. Yeniyeti sitesinden ödeme yaparak beceri öğrenmek ve öğretmek mümkün.

Ticari kar elde etmenin ötesinde parasız ve güvene dayalı bir topluluk oluşturma idealiyle yola çıkan farklı bir girişim Zumbara ise Türkiye'nin ilk zaman bankası olmak-

tadır. Üye sayısı yurt çapında 13 bine yaklaşan, Ayşegül Güzel'in 2010 yılında kurduğu Zumbara'da kullanıcılar vermek ve almak istedikleri hizmetleri Zumbara'nın web sitesinden listeliyorlar. Değiş tokuş konusunda anlaşanlar görüşüp paylaşımı gerçekleştiriyorlar. Sonunda hizmeti alan kişi para yerine site üzerinden saat ödemesi yapıyor. Kullanıcılarını kaynaştırmak için düzenli etkinlikler yapıldığı için sıkı bir topluluk olma yolunda ilerliyor.

Start Up Live Istanbul'da ikinci seçilen Ömer Arı'nın kurduğu sosyal sorumluluk projesi VERRR, kullanılmayan eşyaların, onları kullanılabilecek kişilerle buluşmasını sağlıyor. Kullanılmayan eşyaların takas edilmesini sağlayan bir diğer site olevole.com. Nisan sonunda açılacak yeni bir girişim ise online paylaşım ekonomisi dergisi Shareable'dan medya desteği kazanan Eşya Kütüphanesi girişimidir. Eşya Kütüphanesi, insanların eşyalarını birbirine ödünç vermesi için geliştirilmiş, böylece tüketimi azaltmayı, doğal kaynakları korumayı ve insanlar arasında yardımlaşmayı arttırmayı hedefliyor.

İnternet üzerinden olmayıp, internetten sadece tanıtımını yapan takas etkinlikleri gerçekleşmektedir. Bunlardan biri olan Değiş Tokuş Sergi'de sanat eserleri parayla satılmıyor, para dışında teklifler yapılarak veriliyor. 6 Nisan'da 1. yaşını kutlayan Giysi Takası ise, adı üstünde giysilerin takas edilmesini sağlayan etkinlikler düzenliyor ve Shareable'dan destek olarak hibe kazandı. Urban Station da ortak çalışma ortamı (co-working) sağlamak için kurulmuştur ve bu amaçla İstanbul'da hizmet vermektedir.

Uluslararası ortak kullanım ağlarının bazıları Türkiye'den de kullanılabiliniyor ve çok sayıda kullancısı bulunmaktadır. Örneğin Freecycle Network'ün Türkiye'de aktif 8 grubu var ve sadece İstanbul grubu 5000'e yakın üyeye sahip. HomeExhange, Türkiye'de Ev-DeğişTokuşu adıyla hizmet vermektedir. Couchsurfing, Türkiye'den de kullanılabilmekte ve çok sayıda grubu bulunmaktadır. Kültürel diyaloğu arttırma amacıyla yola çıkmış daha ciddi koşullarda çalışan Servas ise, gönüllü misafir olma/etmeye dayalı bir sivil toplum örgütü olarak çalışmakta olup Türkiye şubesi de bulunmaktadır. 192 ülkeden kullanılabilen Airbnb'nin Türkiye'den de kullanmak mümkündür.

Ekonomide insanın kişisel çıkar peşinde koşan, maksimum kar hedefinde hareket eden bencil varlıklar olduğu varsayılır. Ancak bu beklenti, paylaşım ekonomisinin kullanımda tersine dönmüştür. Tam tersi insanlar birbirine güven duymuş ve adil davranmışlardır. Dolayısıyla 21. Yüzyıl, tüketim yerine küresel bir paylaşım kültürünün yayılmaya başladığı, artık daha etken olan tüketicinin şirketleri bu yönde dönüşmeye zorlayacağı bir çağ olma potansiyeli taşımaktadır.

Paylaşım ekonomisi yükselirken, insanların büyük ve pahalı eşyalarını vermeyecekleri düşünülüyordu.

ALBAYRAK GRUBU'NUN PARLAYAN YILDIZI:

TÜMOSAN

Albayrak Grubu için de yer alan geçtiğimiz dönemde başarıyla halka arz edilme sürecini tamamlayan TÜMOSAN, faaliyetlerini başarılarıyla süslemeye devam ediyor. Şirketin halka arz ile güçlenen mali yapısı faaliyetlerini geniş bir yelpazeye taşıması için önemli bir fırsat oluşturdu. TÜMOSAN Genel Müdürü Kurtuluş Öğün'le TÜMOSAN'ın artan karlığını genişleyen satış ağını ve gelecek hedeflerini konuştuk.

Geçtiğimiz aylarda TÜMOSAN halka arz edildi. Bu arzdan beklediğiniz sonucu elde edebildiniz mi? Genel kanaatleriniz nelerdir?

Borsaya açılırken müşterilerimize 10 gün süreyle geri alım garantisi verdik ve 90 gün hisseleri elinde tutan müşterilerimize bonus dağıttık. Yılsonu için de bir kâr hedefi koymuş olduk. Faiz, amortisman ve vergi öncesi kazanç artı net kâr ortalamamızın 72.5 bin TL olacağı taahhüdünde bulunduk. Bugünkü performansımızı göz önünde bulundurduğumuzda bunu daha ileri taşıyabileceğimize inanıyoruz.

Kırmızı Beyaz'ın ilk sayısında TÜMOSAN ile bir röportajımız olmuştu. O günden bu güne neler değişti? O gün koymuş olduğunuz birçok hedefi gerçekleştirdiğiniz görülüyor?

Türkiye'nin ilk dizel motor üreticisi TÜMOSAN olarak bugün yıllık 45 bin adet traktör ve 75 bin adet motor üretim kapasitemiz bulunuyor. Şirketimizin 50-115 HP aralığında 3 ve 4 silindirli motorları ile yine aynı güç kategorisinde tarla ve bağ-bahçe, 2WD – 4WD çekiş özellikli, kabinli ve tenteli olmak üzere 10 seride 170 farklı model traktörü bulunuyor. Kendi traktörü üzerinde kendi motorunu kullanan ve Avrupa Birliği normlarına başarıyla uyum sağlayan sayılı üreticilerden biri olarak Konya'da 1 milyon 600 bin metrekare arazi üzerinde 82 bin metrekarelik kapalı alanda faaliyet gösteriyoruz. 2012 yılında 7 bin civarında traktör üretim ve satışını gerçekleştirdik. Yurt içi pazardaki başarımıza paralel olarak yurtdışı pazarlarda da bilinirliğimizi artırdık; İrlanda, Fas, Irak, Cezayir ve Filistin'e ihracat gerçekleştirdik. Yurtdışı bayi ağımıza Romanya ve Makedonya'yı ilave ettik.

Ar-Ge faaliyetleri ile ürün yelpazemizi genişlettik, model sayımızı 120'den 170'e çıkarttık. Ürünler üzerinde bayi ve çiftçiler tarafından istenilen pek çok iyileştirme ve geliştirmeler yaptık; 100 HP üzeri 8105 modelimiz, 8000 klasik serimize 12/12 levyeli vites uygulaması, 7100 serisi 3 silindirli 75 ve 85 HP modellerimiz 2012 yılı içerisinde yapılan yeniliklerden bazılarını oluşturuyor.

Çiftçilerimiz yeni ürünleri ve yapılan yenilikleri beğeni ile karşıladılar. TÜMOSAN traktörleri düşük yakıt tüketimi, yüksek çeki ve kuyruk mili performansı ve sağlamlık gibi özellikleri ile çiftçilerimizin takdirini toplamaya devam ediyor.

TÜMOSAN karını arttırdı. Yeni hedef ve yatırımları nelerdir?

2013 yılına traktör satışları açısından iyi başladığımızı söyleyebiliriz. Ziraat Bankası ve özel bankaların kredi koşullarının da geçen yıldan daha iyi olduğunu belirtmek isteriz. TÜMOSAN olarak 2013 yılının ilk çeyreğinde 1892 adet traktör satışı gerçekleştirdik.

Yılın ilk çeyreğinde kârımızı 2012'nin aynı dönemine göre yüzde 62 artırdık. 2012'nin ilk çeyreğinde 10 milyon 96 bin lira olan net kârımızı bu yılın aynı döneminde 16 milyon 418 bin liraya taşıdık. Satış gelirlerimizde de geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 5 artış kaydettik. 2012 sonunda 328 milyon lira olan aktif büyüklüğümüz ise yüzde 5'ten fazla artışla 345 milyon 344 bin liraya yükseldi.

TÜMOSAN olarak ulusaldan evrensele bir marka yaratmayı hedefliyoruz. Bu doğrultuda Ar-Ge yatırımları da bizim için büyük önem taşıyor. 2004 yılından bu yana Ar-Ge çalışmalarımızı TÜBİTAK'ın desteği ve İTÜ'nün danışmanlığında yürütüyoruz.

2013 yılı başından itibaren İTÜ Teknokent'te çalışmalarına başlayan AR-GE merkezimizin üniversite – sanayi işbirliğindeki sinerjiyi arttıracağını değerlendiriyoruz. Ar-Ge stratejimizi sektörde kritik alt sistem olarak kabul edilen dizel motor ve transmisyon çalışmalarına öncelik vermek olarak belirledik. Bunun yanı sıra alternatif yakıtların kullanılması doğrultusunda dizel motor geliştirilmesinde çok yakıtlı yanma mekanizmalarının geliştirilmesi öncelikli hedeflerimiz arasında yer alıyor.
Gelecekte içten yanmalı motorların yerini alacak olan, değerlendirilen yeni teknolojiler konusunda da önemli projeleri başlatmak için gerekli hazırlıkları tamamladık ve bu doğrultudaki çalışmalarımızı hız kesmeden sürdürmeyi hedefliyoruz.

TÜMOSAN'ı 10 yıl sonra nerede göreceğiz?

Önümüzdeki 10 yılda, TÜMOSAN olarak iç piyasada pazar payımızı daha da artırmış, yeni bağlantılar ile dış satışları güçlendirmiş, traktörün yanında ürün yelpazesine kendi yürür hasat ve iş makineleri ilave etmiş, motorlarının pek çok uygulamada kullanıldığı bir marka olmayı hedefliyoruz. Özet olarak, ulusaldan evrensele güçlü bir marka olma hedefimizi gerçekleştireceğimizi umuyoruz.

Bununla birlikte, yan sanayimize daha çok iş vermeyi, ülkemize daha çok istihdam ve katma değer artışı sağlamayı amaçlıyoruz.

TÜMOSAN'ın savunma sanayii konusunda bir atılımı olacak mı?

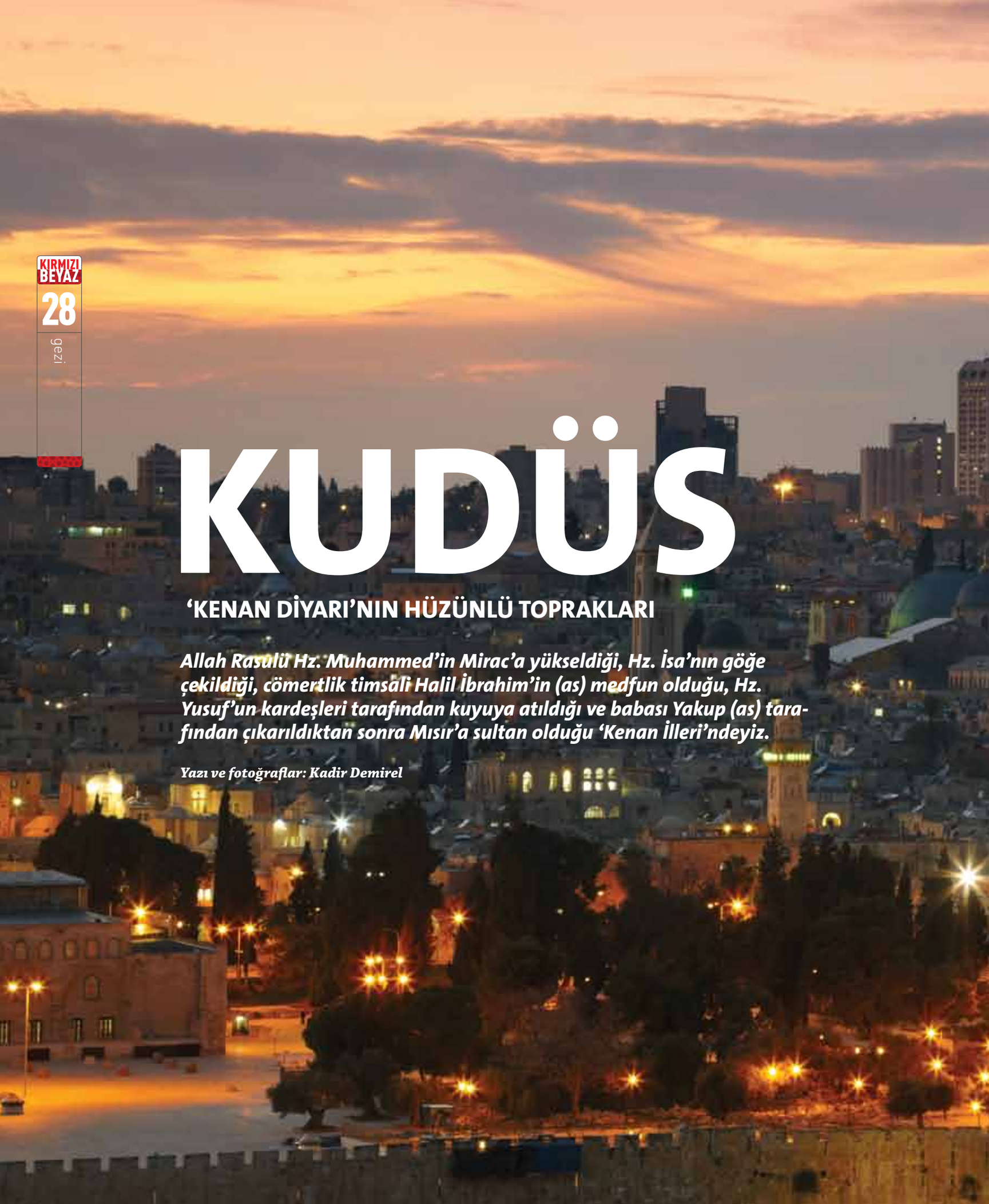
Milli tank güç grubu ihalesinin yakın zaman içerisinde açıklanmasını bekliyoruz. Bu kapsamda uzun bir hazırlık dönemi geçirdik ve Ar-Ge çalışmalarımızı sürdürüyoruz. İhaleyi kazanmak, bizim için bir onur olacaktır. Bu projenin gerçekleşmesinin TÜMOSAN'ın ana faaliyetlerine olumsuz etkisi olmayacağını da hatırlatmak isteriz.

TÜMOSAN ailesini yarınlara taşımak için ne gibi çalışmalar yapıyorsunuz?

Marka bağımlılığını ve müşteri memnuniyetini artırmak doğrultusunda çalışanlarımıza önemli sorumluluklar düşüyor. TÜMOSAN'ı müşterilerimize karşı onlar temsil ediyor. Ekip halinde çalışabilmek amacıyla tüm kurum içerisinde bilgi paylaşımına özel önem veriyoruz. Yalın organizasyon uygulamalarımızla iç denetimde olabilecek kısıtlamaları önemli ölçüde ortadan kaldırdığımızı değerlendiriyoruz. Güvenilir ürünler üreten bir firma olarak çağrı merkezimizle 7 gün 24 saat müşterilerimizin yanındayız. Onlara en iyi hizmeti verebilmeleri için çalışanlarımızın da motivasyonunu yüksek tutmaya, iş memnuniyetlerini yükseltmeye yönelik etkinlikler düzenliyoruz.

TÜMOSAN traktörleri düşük yakıt tüketimi, yüksek çeki ve kuyruk mili performansı ve sağlamlık gibi özellikleri ile çiftçilerimizin takdirini toplamaya devam ediyor.

KUDÜS

‘KENAN DİYARI’NIN HÜZÜNLÜ TOPRAKLARI

Allah Rasulü Hz. Muhammed’in Mirac’a yükseldiği, Hz. İsa’nın göğe çekildiği, cömertlik timsali Halil İbrahim’in (as) medfun olduğu, Hz. Yusuf’un kardeşleri tarafından kuyuya atıldığı ve babası Yakup (as) tarafından çıkarıldıktan sonra Mısır’a sultan olduğu ‘Kenan İlleri’ndeyiz.

Yazı ve fotoğraflar: Kadir Demirel

“Kendisine âyetlerimizden bir kısmını gösterelim diye kulunu (Muhammed'i) bir gece Mescid-i Haram'dan çevresini bereketlendirdiğimiz Mescid-i Aksa'ya götüren Allah'ın şanı yücedir. Hiç şüphesiz o, hakkıyla işitendir, hakkıyla görendir.” (İsra / 1)

Cenab-ı Allah’tan dünya gözüyle görmek istediğim üç mukaddes mekan vardı. Birincisi; Mü’minlerin kalbinin ortak attığı, namaz kılarken yüzümüzü döndüğümüz, Beytullah’ın bulunduğu mukaddes şehir Mekke... İkincisi; İspanya topraklarında yüzyıllarca İslam'ın ihtişamını büyük bir gururla yaşatan Endülüs... Ancak buraya gittiğimde, İslam’la özdeşleşen İslam'ı hatırlatan tüm izlerin silindiğini gördüm. Büyük bir tecessüsle gittiğim gezi daha sonra hüzünlü bir atmosfere dönüşmüştü.

Üçüncüsü ise; Her dönemde ilgi odağı ve önemli bir merkez olmuş ve bundan dolayı da tarih boyunca 40 kez kuşatılmış ve 26 defa el değiştirmiş mukaddes şehir Kudüs... Biricik önderimiz, aziz Peygamberimiz Hazreti Muhammed Mustafa’ya (SAV) kulluğunun mükafatı olarak hediye edilen Mescid-i Aksa. Şükürler olsun Rabbime. Mukaddes üç mekanı da gösterme fırsatı verdi bizlere.

“ Mescid-i Aksa'yı gördüm düşümde/Bir çocuk gibiydi ve ağlıyordu./ Varıp eşiğine alnımı koydum. / Sanki bir yeraltı nehri kaynıyordu./ Gözlerim yollarda, bekler dururum/ "Nerde kardeşlerim" diyordu bir ses. /İlk kıblesi benim ulu Nebimin /Unuttu mu bunu acaba herkes.” diyor, makamı cennet olsun Merhum Akif İnan ağabeyimiz.

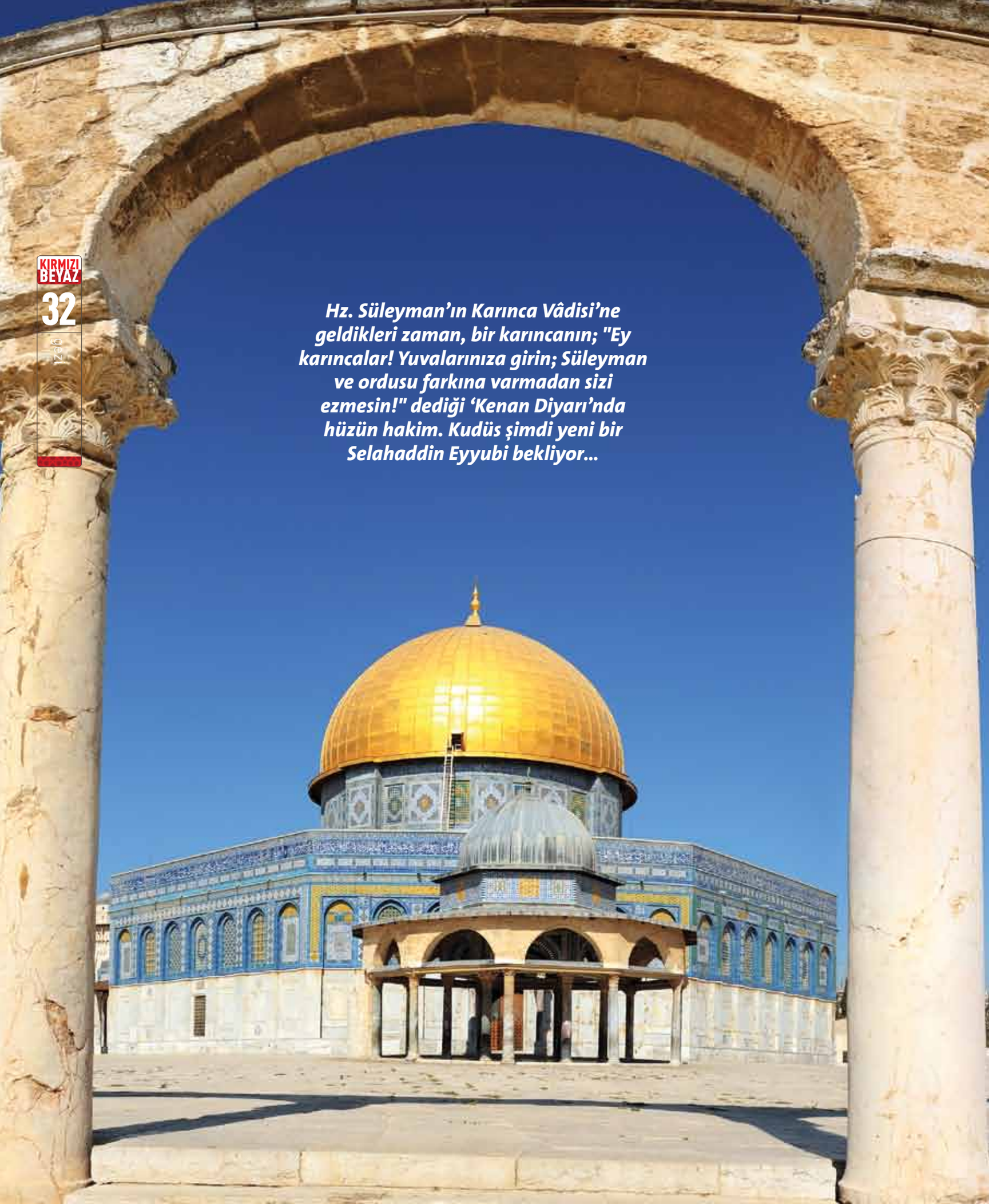
Bizler de ‘bir çocuk gibi ağlayan’ Mescid-i Aksa’yı görmek için düştük yollara... Tel-Aviv’e gitmeden biraz endişelerimi vardı ancak, havaalanına indikten sonra keyfi bekletme ve ufak tefek pürüzlerin dışında pek bir şeyle karşılaştığımızı söyleyemem.

Akşam geç saate otelimize yerleşmemize rağmen, sabah namazını Peygamberimiz’in (sav) Mirac’a yükseldiği Mescid-i Aksa’da kılmak için büyük heyecan yaşıyordum.

Bir saat bile yatmadan sabah namazını eda etmek için Mescid-i Aksa için yola düştüğümde kalbim küt küt atıyordu. 140 bin metrekarelik bir alana sahip Mescid-i Aksa’nın tüm kapıları İsrail askerleri tarafından tutulmuştu.

Hz. Süleyman'ın Karınca Vâdisi'ne geldikleri zaman, bir karıncanın; "Ey karıncalar! Yuvalarınıza girin; Süleyman ve ordusu farkına varmadan sizi ezmesin!" dediği 'Kenan Diyarı'nda hüzün hakim. Kudüs şimdi yeni bir Selahaddin Eyyubi bekliyor...

PIRIL PIRIL KUBBET'ÜS-SAHRA

Kapıya yaklaştığımızda askerlerin 'Türki' sözüyle karşılaştım. Biz de 'evet' dedik ve Kanuni Sultan Süleyman'ın Haçlılardan korumak için yaptırdığı, 12 metre, zaman zaman 17 metreye çıkan surların kapısında içeri girdik 'bismillah' diyerek. Karşımızda Kubbet'üs-Sahra pırı pırıl parlıyordu. Adeta 'Hoş geldiniz' der gibiydi. Merdivenleri hızlı adımlarla çıktıktan sonra, Mescid-i Aksa'yı gördüm karşımda. Aradan çok zaman geçmeden Mescid-i Aksa, müezzin Bilal Hoca'nın 'Allahu Ekber'le başlayan ve 'Haydin namaza, haydin felaha, namaz uykudan daha hayırlıdır' nidalarıyla çınlamaya başladı ki, 'Bismillah' diyerek camiye girdim.

İçimi hem sevinç hem de hüzün kapladı. Sevinç kapladı çünkü; Peygamberimiz Hazreti Muhammed (sav)'in Mirac'a yükseldiği o mukaddes beldedeki ibadet mekanına 'bismillah' diyerek adım atmıştım. Hüzün kapladı çünkü; Bugün İsrail, Filistin ve Lübnan toprakları ile Ürdün, Mısır ve Suriye'nin kıyı kesimlerini kapsayan ve geçmişte "Kenan illeri/Kenan Diyarı) olarak bilinen Filistin topraklarındaki Süleyman (as)'ın mabedinin bulunduğu yere kurulan Mescid-i Aksa'ya girmek için İsrail askerlerinden izin almak zorunda kaldık.

KUDÜS, YENİ BİR SELAHADDİN EYYUBİ BEKLİYOR

Namaz sonrasında "Yarabbi bu mukaddes mabedi İsrail zulmünden kurtar. Bu mukaddes mabedi İsrail askerlerinin postalları altında ezdirme. Allah'ım; huzuruna bu utançla, bu mahcubiyetle çağırma bizleri. Müslümanlara basiret ver Allah'ım. Buraya yeni bir Kanuni Sultan Süleyman gönder, yeni bir Selahaddin Eyyubi gönder, yeni bir kurtarıcı gönder ki Kudüs yeniden eski günlerine dönsün, yeniden huzur ve barış kenti olsun" diyerek dua ettim.

Eminim, her gün on binlerce, yüz binlerce Müslüman "Yüce Rabbimiz, Mescid-i Aksa'yı İsrail tasallutundan kurtar" diyerek dua ediyordur ve milyonlarcası da bu duaya 'amin' diyordur.

Mescid-i Aksa Kabe'den sonra yapılmıştır. Buradaki Süleyman mabedini cinlerin inşaa ettiği rivayet edilmektedir. Çünkü, mabetteki iki metreyi aşan ve çok geniş sütunlu taşları insan üstü bir güçle yerleştirildiğini ayan beyan görmek mümkün. Burası kadim Aksa. Mescid-i Aksa'nın 70-100 metre civarında aşağıda. Bir başka deyişle buradan Kubet'üs-Sahra'ya çıkmak için birçok merdiven tırmanmak lazım.

CİNLERE VE RÜZGÂRA HÜKMEDEN PEYGAMBER

Mescidi Aksa'yı ilk inşa eden kişi Hz. Süleyman (a.s.)'dır. Süleyman (as) rüzgara hükmederdi. Cinlere hükmederdi. Bunu aşağıdaki Kur'an-ı Kerim ayetlerinde de görmek mümkün.

*Cinlerden, insanlardan ve kuşlardan müteşekkil orduları Süleyman'ın hizmetinde toplandı, hepsi bir arada (onun tarafından) düzenli olarak sevk ediliyordu.

*Nihayet karınca vâdisine geldikleri zaman, bir karınca: "Ey karıncalar! Yuvalarınıza girin; Süleyman ve ordusu farkına varmadan sizi ezmesin!" dedi.

* (Süleyman) onun sözüne gülümseyerek dedi ki: "Ey Rabbim! Bana ve ana babama verdiğin nimete şükretmemi ve hoşnut olacağın iyi iş yapmamı gönlüme getir. Rahmetinle, beni iyi kulların arasına kat."

* (Süleyman) Kuşları gözden geçirdikten sonra şöyle dedi: "Hüd-hüd'ü niçin göremiyorum? Yoksa kayıplara mı karıştı?" (Neml/17-18-19-20)

Süleyman (as)'ın mescidin ilk temellerini attığında şöyle dua ettiği rivayet edilmektedir. "Yarabbi lütfu inayetinle bu mescidi inşa ettim Senin rızan için bu mescide gelip iki rekat namaz kalınları tüm kullarını afeyyle. Fakirliği var se fakirliğini gider, hastalıkları varsa şifa ver, iki cihanda saadet ver."

CÖMERTLİK TİMSALİ HALİL İBRAHİM (AS) MAKAMINDA

Mescid-i Aksa'dan ayrıldıktan sonra yaklaşık bir saatlik yolculuktan sonra El Halil kentinde Hazreti İbrahim' (as)in türbesinin bulunduğu İbrahim Camii'ne kadar iki İsrail polis noktasından geçtik. Camiye yaklaştığımızda da tam dört kontrol noktası... Yani cömertlik timsali Halil İbrahim'(as) in, İshak'ın (as), Sare validemizin türbelerinin bulunduğu mekan İsrail postallarının altında. Caminin içinde sembolik olarak türbeler var ancak, asıl mezarları altta. O bölümlere kimse girmesin diye üzerine çelik parmaklıklar koymuşlar ve kilit vurmuşlar. İsrailli Yahudiler yine aynı alan içindeki Yusuf ve Yakup peygamberlerin türbelerinin yer aldığı bölümü sinagog olarak kullanıyorlar ve o dönemlerde Müslümanların camide ibadet etmelerine izin vermiyorlar.

El- Halil'de iki rekat şükür namazı kıldıktan sonra yine Hz. İsa'nın (a.s) doğduğu Beytül'lahm şehrindeyiz. Önce Hz.İsa'nın doğduğu Doğuş Kilisesi'ni ziyaret ardından tam onun karşısındaki Hz. Ömer Camii'inde ikindi namazını kıldık. Namaz sonrası Filistin'e mahsus 'felafel' yiyerek açlığımız yatıştırdık.

MESCİD-İ AKSA'DA CUMA NAMAZI

Kudüs'e gelip de Mescid-i Aksa'da Cuma namazı kılınmaz mı hiç. Zaten bunun için gelmedik mi Kudüs'e... Müezzin efendi daha, 'Haydin namaza' demeden insanlar fevc fevc Allah'ın; "Ey iman edenler! Cuma günü namaz için çağrıldığınızda hemen Allah'ın zikrine koşun ve alım satımı bırakın! O sizin için daha hayırlıdır, eğer bilirseniz." (Cuma/9) emrine koştular. Her taraf tıklım tıklım doldu.

Aman Allah'ım bu ne güzel bir manzaraydı...

Cumayı, 140 bin metrekarelik bir alana sahip olan Mescid-i Aksa'ya ayırdık.

AĞLAMA DEĞİL, BURAK DUVARI

Önce Peygamber Efendimiz'in Mirac'a yükseldiği Muallak Taşı ve aynı gece Allah Rasülü'nü Mescid-i Haram'dan (Mekke) Mescid-i Aksa'ya (Kudüs) getiren Burak'ı bağladığı Burak Mescidi ile tarihi Mervan Camii, Burak Duvarı (Yahudilere göre Ağlama Duvarı)'nı gezdik. Ancak her yeri tam manasıyla gördüğümüzü, anladığımızı söylememiz mümkün değil. Buraya gelip de Mescid-i Aksa'yı Zeytin Dağı'ndan temaşa etmek olmazdı tabbii ki.. Daha sonra etrafı surlarla çevrili mekanın içinde yatan şühedaya dua ettik. Gezimizin son gününde Eriha'ya doğru yola çıktık. Bu istikamette de yine İsrail kontrol noktalarından geçtikten sonra güzergah üzerindeki Hz. Musa'nın(as) makamı olarak bilinen türbeyi ziyaret ederek dua ettik. Zamanımız kısıtlı olduğu için yeniden yola koyulduk.

Bir rivayete göre 8 bin yıllık, bir başka rivayete göre de 10 bin yıllık tarihe sahip, muzdan, portakala, elmadan ananasa kadar tüm tropikal meyvelerin meyvelerin yetiştirildiği şehir Eriha'dayız. Kısa bir molanın ardından Abbasi Halifesi İbn-i Hişam'ın kışlık sarayında kısa bir gezinti.

KAVMİ LUT'UN HELAK OLDUĞU ŞEHİR: SODOM VE GOMORE

Üstad Necip Fazıl'ın "...Geçenler geçti seni, uçtu pabucun dama,

Çatla Sodom-Gomore, patla Bizans ve Roma!.." dediği mekandayız artık.

Ürdün ile İsrail arasındaki 'Bahr-i Lût' veya Ölü Deniz olarak da isimlendirilen ve deniz seviyesinden 400 metre daha aşağıdaki Lût Gölü'ndeyiz. Cenab-ı Allah sapkınlık içinde bulunan kavme Lut'u (as) gönderdi. Ama onlar bu sapkınlıklarından asla vazgeçmediler. Bunun üzerine Cenab-ı Hakk şöyle emretti:

*Lut, kavmine dedi ki: "Alemlerde, sizden önce hiç kimsenin yapmadığı 'fahşayı' (hayasızlığı) mı yapıyorsunuz? Gerçekten siz, kadınları bırakıp, şehvetle erkeklere mi yaklaşıyorsunuz? Doğrusu siz, 'müsrif'(haddi aşan) bir kavimsiniz."

*Lut Kavmi'nin cevabı: "Bunları, yurdunuzdan sürüp çıkarın, muhakkak bunlar, çokça temizlenen insanlardır." demekten başkası olmadı.

*Bunun üzerine Biz, karısı dışında, (Lut'u) ve ailesini kurtardık; (karısı) ise, helake uğrayanlardan oldu. Ve onların üzerine, bir (azap) sağanağı yağdırdık. Bak! Mücrimlerin(suçluların) akıbeti nasılmış? (ARAF/80-81-82-83)

Lut Peygamberi dinlemeyen Sodom ve Gomorre şehirlerindeki kavim, büyük bir zelzele , yıldırım göktaşı yağmuru, yerden fışkıran zehirli gazlarla ve büyük bir patlama ile toprağın derinliklerine gömüldü, helak oldu gitti.

KÜLTÜR, SANAT VE MUHABBET

ACD SANAT MERKEZİ VE KİTAPLI KAHVE

Altunizade semtinde eski zamanlardan kalma güzel bir köşk... Apartmanların arasında varlığı sürdürüyor. Bahçesindeki ağaçların gölgesinde oturanlar var. Ancak köşkün sakinleri inşa edildiği zamanki aile veya mirasçıları değil. Üst katlardan gelen müzik sesleri birbirine karışıyor. Bahçede ise çaylarını yudumlayan bir grup... Neresinden bakarsanız asude bir mekandan bahsediyoruz. Köşkün ve içindekilerin hikayesine daha yakından kulak vermek için tarihin sayfalarını karıştırarak başlıyoruz.

Rivayete göre 1890'larda inşa edilen köşkü, saray hekimi olan Dr. Nafiz Paşa'nın kızı Subhiye Hanım'a evlilik hediyesi olarak yatırmış. Aile, 1950'li yıllara kadar burada yaşamış, sonrasında ise köşk el değiştirmiş. Bu görkemli köşkün şimdiki emanetçisi Abdurrahman Demirel. 1995 yılında öğrenim amacıyla İstanbul'a gelen Demirel, Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi'ne başladığında, aynı yıl tiyatro oyunculuğu ve yönetmenliği eğitimi de almış. Demirel'in hayat yolculuğumdaki asıl farklılık ve farkındalıklar bundan sonra başlamış. Çevresi ve şartları değişmiş ve 2004 yılı Haziran ayına kadar oyunculuk ve yönetmenliğe devam etmiş. Ama kültür ve sanatla olan ilişkisi değişerek devam etmiş.

2008 yılında Prof. Dr. Sadettin Ökten'le tanışan Abdurrahman Demirel, onun da teşvikleriyle 2010 yılında ACD Sanat Merkezi'ni ve 2011 yılında da Kitaplı Kahve'yi açmış. Köşkün üst katlarından gelen müzik sesleri ACD Sanat Merkezi'nin alt katında çay eşliğinde sohbet edenler ise Kitaplı Kahve'nin müdavimi. Deyim yerinde olursa üstü sanat altı kültür bir mekanı hayata geçirmiş Abdurrahman Demirel...

ACD Sanat Merkezi ve Kitaplı Kahve'nin düşüncesi 2000'li yılların başına dayanıyor. İmkan ve zaman elverdiğinde ise kolar sıvanmış ve bu proje hayata geçmiş. Abdurrahman Demirel bu süreci şöyle anlatıyor: "Köşk, 1996 yılından farkında olduğum bir bina. Önünden her geçtiğimde biri İnşallah sanat merkezi yapar diye içimden zikrederdim. 2010 yılında bize nasip oldu. ACD Sanat Merkezi açıldı."

kitaplı kahve
kitaplı kahve

Kitaplı Kahve, yani köşkün giriş katında yer alan her yanı kitap kokan ve zamanın nasıl geçtiğinin anlaşılmadığı bir mekân. Abdurrahman Demirel yapmak istediklerinin tam da bu olduğuna dikkat çekiyor.

İYİ ADAM YETİŞTİRME MEKANI:
ACD SANAT MERKEZİ

Peki ACD Sanat Merkezi'nde neler var? "Bizim ve batı sazlarının eğitimlerini ve gelenekli sanat dallarımız olan hat, tezhib, minyatür ve ebru ile resim atölyelerimiz olacaktı. İyi adamlar yetiştirmeye vesile olmaktı niyetimiz. Sadettin hocama bunu söylediğimizde burası bir medeniyet merkezi olsun dediler. İşimiz daha zorlaştı. Bu düşünce üzerine merkezimizin yolculuğu başladı. 2011 Haziran ayında sanat merkezinden bir yıl sonrada Kitaplı Kahve faaliyetine başladı. Kitaplı Kahve de bu düşünce üzerine kuruldu."

Kafe kültürünün egemen olduğu günümüzde kahve kültürünü yaşatmak Kitaplı Kahve'nin başlıca derdi olmuş. Kitaplı Kahve, yani köşkün giriş katında yer alan her yanı kitap kokan ve zamanın nasıl geçtiğinin anlaşılmadığı bir mekân. Abdurrahman Demirel yapmak istediklerinin tam da bu olduğuna dikkat çekiyor: "kitaplı kahve adı gibidir. Bir kafe değil kahvedir. Kafe sektörü yaptıkları işlerde iyiler. Bizim kafe işletmek gibi bir derdimiz olmadı."

“Kitaplı kahve adı gibidir. Bir kafe değil kahvedir.Kafe sektörü yaptıkları işlerde iyiler. Bizim kafe işletmek gibi bir derdimiz olmadı.”

HERKESİN HAYALİ: KİTAPLI KAHVE

Kitaplı Kahve’nin birçok kişinin hayallerini süsleyen bir konsept olduğu faaliyete geçtikten hemen sonra anlaşılmış. Bu nedenle gelen her kişi burayı kendi mekânı olarak görmüş ve benimsemiş: “Aslında bir çok kişinin aklında, hayalinde olan bir şeyi yapmışız. Kitaplı Kahve benim hayalimdi diyen o kadar çok dostumuz oldu ki. Biz aslında birçok kişinin hayalini gerçekleştirmişiz. Etrafta raflar ve içlerinde kitaplar, orta da masa ve sandalyeler, arkada çay kaynayan bir kazan. Hepsi bu kadar... Resim bu. Gerisi muhabbet, selamlaşma ve tanıma.”

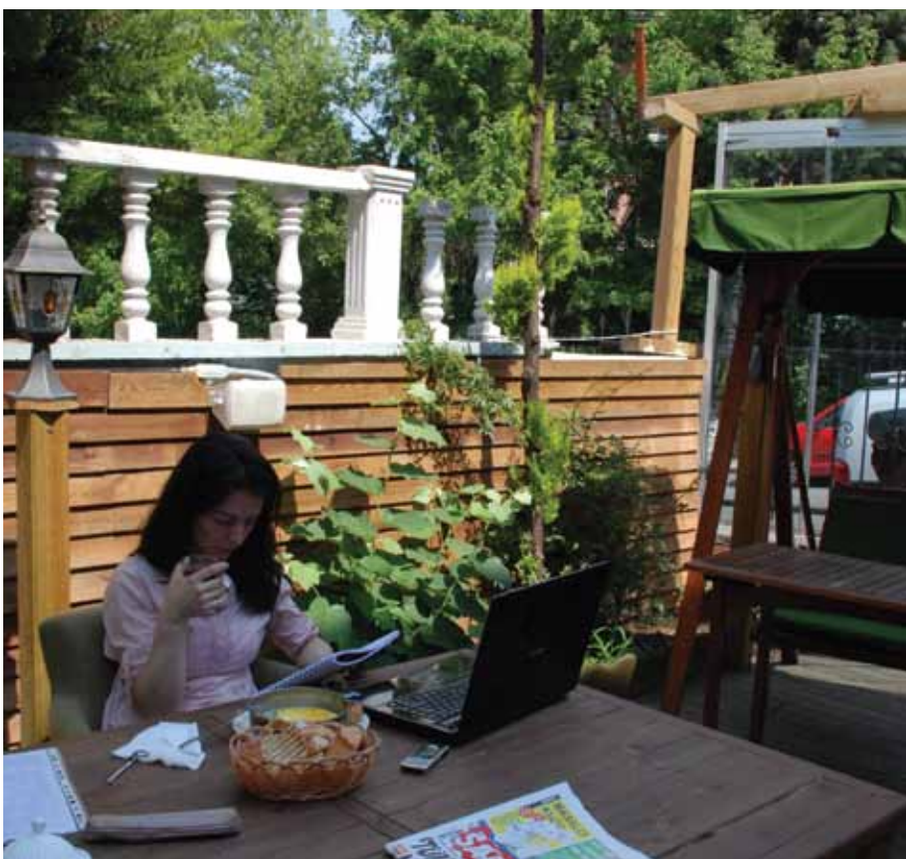
MÜDAVİMLERE ÖZEL KALEM

Kitaplı Kahve’nin ikramlarından biri de müdavimlerin kitapları çizip not alabilmeleri için verilen kalem. 4 binin üzerinde kitap bulunana mekândaki tüm kitapların satırları çizilebiliyor ve kenarlarına notlar düşülebiliyor. Eski İstanbul kahvehaneleri bir yönüyle kültür hayatının şekillendiği yerlermiş. Sadettin Ökten’in anlatımlarıyla çerçevesi çizilen kahvehane kültürü, Kitaplı Kahve’de günümüz algısıyla uygulanmaya çalışılmış. Bu gayret karışılığını bulmuş ve zaman içinde müdavimleri oluşmuş. Gelen misafirlerin hüsnü kabulleriyle kendine yer edinen mekan, zamanla kulaktan kulağa duyulmuş. 2 yıl gibi bir sürede İstanbul’un her tarafından özellikle üniversitelerden müdavim kitlesi oluşmuş.

ACD Sanat Merkezi de daha fazla kişinin ilgi göstermesiyle atölye çalışmalarını daha geniş bir yelpazeye yaymış. Ney, tanbur, ud, kanun, kemençe gibi sazların yanında gitar, piyano, flüt, keman gibi batı sazları atölyeleri de bulunuyor. Ayrıca hat, tezhib, ebru, minyatür ve resim atölyeleri de bulunuyor. Osmanlı Türkçesi ve diksiyon atölyeleri de merkezde kendine yer buluyor. Abdurrahman Demirel, yeni dönem için ACD Sanat Akademi’yi faaliyete geçirmek ve yarı dönem konservatuvar eğitimlerini başlatmayı arzu ediyor. Önümüzdeki dönem ayrıca sinema okulunu da faaliyete geçirmeyi amaçlıyor.

Dr. Nafiz Paşa bugünleri görmüş olsa sanırım yaptırdığı köşkün böylesi bir kültür-sanat vahası olmasına sevinirdi. Nitekim Abdurrahman Demirel’in ziyaretçilere sunduğu taahhüt bunu destekler nitelike: “Misafirlerimiz rahat, güvenilir ve emin olabilecekleri bir yere geldiklerini hissedeceklerdir. Rahatsız edilmeyeceklerdir.”

TÜRKİYE'NİN PAMUKTAN KALESİ

DENİZLİ

Geçmişi 7 bin yıl öncesine dayanan dokuma tezgahları ve tabii güzellikleriyle Denizli ziyaret ve ticareti bir arada sunan bir şehir. Tarihi boyunca çalışkan insanlarıyla üretimle anılan şehir giderek büyüyen ekonomisiyle Ege Bölgesi'nin en önemli şehirleri arasında yer alıyor. Pamukkale'den Güney şelalerine kadar farklı güzellikleri barındıran şehir ticaret geçmişini ise yüzyıllar öncesine dayanan ahilik geleneğine dayandırıyor.

Horozun uzunca öttüğü bir sabaha uyanıyoruz. Karşımızda tüm ihtişamıyla Pamukkale duruyor. Denizli'deyiz ve Denizli'yi temsil eden iki işaretten Pamukkale gözümüze ve Denizli horozu kulaklarımıza sesleniyor. Yüzyılların içinden süzülüp gelen tarih bize yeni dersler vermek üzere yeni bir güne merhaba diyor. Etrafta turistik eşya satan köylülerin güne başlama telaşesi var. Biz ise Denizli şehir merkezinin 18 km. kuzeyinde yer alan Hierapolis antik kentinin, arkeoloji literatüründeki ismiyle "Kutsal Kent"in yamaçlarındayız.

Kaplıcaların olduğu bu bölge Denizli'yi tanımaya tarihle başlamak için iyi bir seçim. Etrafta bir çok tapınak ve diğer dini yapı bulunuyor. Elbette önemli bir kısmı sadece harabe halinde. Girişte müze ve ören yeri ücretimizi ödedikten sonra Pamukkale'ye çıkmak için herhangi bir engelimiz bulunmuyor. Pamukkale bileşik bir isim ve gerçekten de isminin hakkını veriyor: Pamuk görünümlü ve kale gibi gibi yükselen travertenler. Şehri aslında bu iki kelimeyle tanımlamak da mümkün. Pamuk gibi yumuşak kale gibi sağlam...

HİERAPOLİS'TE ROMA HAMAMI

İçin su konulunca öten düdüklerden birini bize satmaya çalışan seyyar satıcı ile sohbete koyuluyoruz. Wasserpfeife diyor turistlere satmak için bu ilginç düdükleri. Minik bir testi gibi görünen bu düdük için su konulduğu zaman kuş sesi çıkaran ilginç bir icada dönüşüyor. Turist kafilelerinin henüz yoğun olmamasından kaynaklansa gerek satıcı bizimle epey zaman harcıyor. Roma Hamamı'na girmek için ayrıca para ödememiz gerektiğini, ileride İtalyan Kazı Heyeti'nin çalışanlarının yer aldığını ve son dönemde Pamukkale'nin etrafının temizlendiğini ve mezbele olmaktan kurtarıldığını söylüyor.

Satıcıdan bu pratik brifingi aldıktan sonra Hierapolis antik kentini sokaklarında geziniyoruz. Kentin kuruluşu hakkında bilgilerin kısıtlı... Bergama Krallarından II. Eumenes tarafından milattan önce ikinci yüzyıl başlarında kurulduğu ve Bergama'nın efsanevi kurucusu Telephosun karısı Amazonlar kraliçesi Hiera'dan dolayı, Hierapolis adını aldığı rivayet ediliyor. 23 yüzyıldır adını koruyan antik kentin sokaklarında gezmek ayrı bir tat veriyor.

Yıllar boyunca birçok kereler yolunuz düşerse, en ucundan Gökçeada'dan başlayın Çanakkale'yi tanımaya.

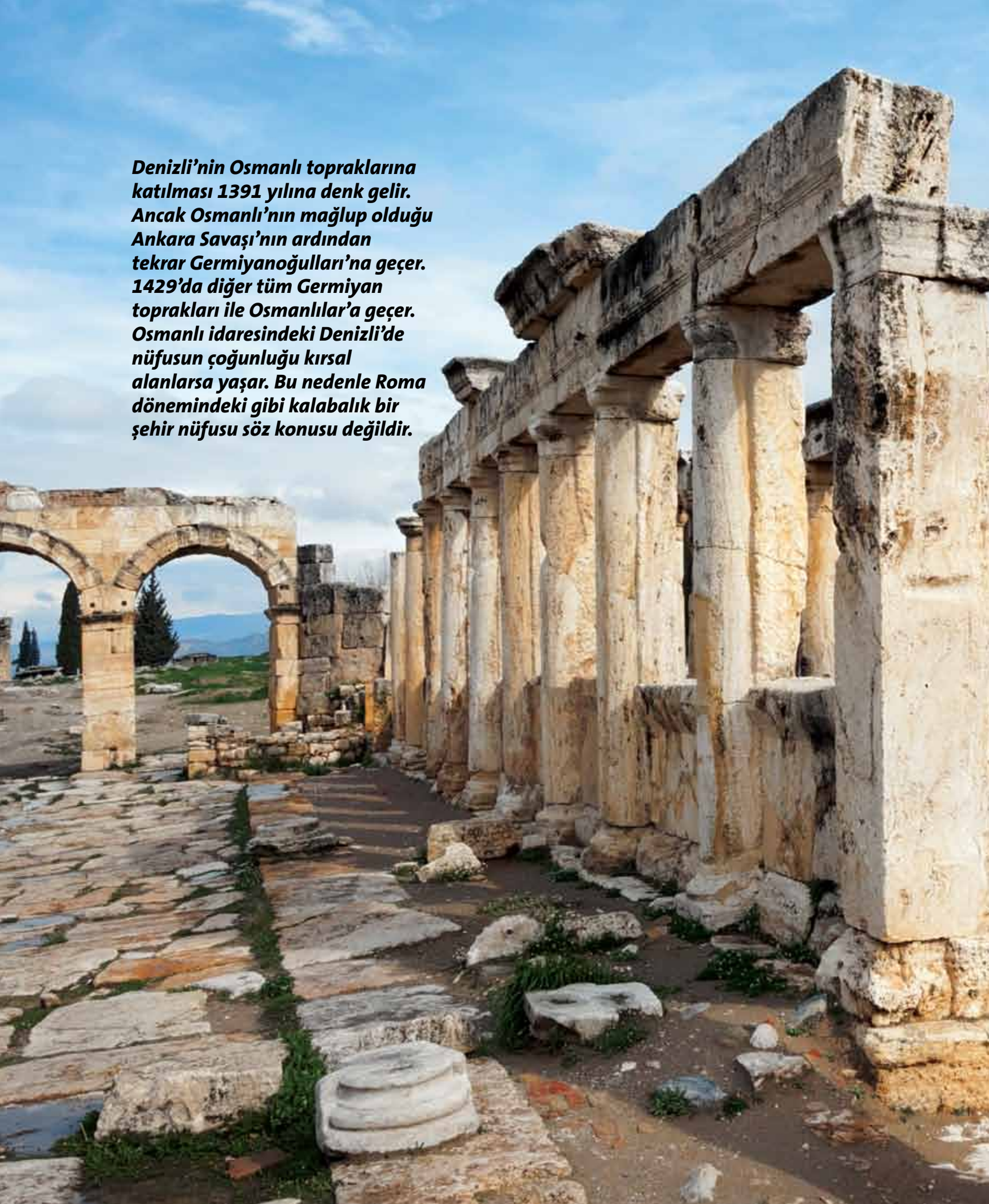
Hierapolis, millatan önce 60 ylında yaşadığı depreme kadar Helenistik özellikler taşımasına rağmen, yaşadığı bu büyük depremin ardından tipik bir Roma şehri kisvesini giymiş. Milattan sonra 80. Yılda Hz. İsa'nın havarilerinden Aziz Filip'in burada öldürüldüğüne inanılması şehri 4. Yüzyıldan itibaren önemli bir dini merkez haline getirmiş. On ikinci yüzyıl ise Türklerin hâkimiyetinin başladığı bir dönem olmuş.

GÜNÜBİRLİKÇİ RUSLAR, KALICI KORELİLER

Hierapolis tarihteki yerini alırken 18 kilometre ötedeki Denizli şehri kurulmuş. Zaman için Pamukkale'nin pamuk gibi travertenleri kirlenmiş ve defalarca kurtarılmaya çalışılmış. Turizmin gelişmeye başladığı yıllarda buralara oteller yapılmış ve eşine az rastlanır bir tahribat adeta devlet eliyle teşvik edilmiş. Hadisenin ciddiyetinin kavranmasının ardından otellerin ruhsatları iptal edilmiş ve atık sularla Pamukkale'yi zehirlemeleri engellenmiş. Bugün Pamukkale'de sadece turistlere hizmet vermek üzere kurulmuş küçük dükkanlar bulunuyor. Gelen turistlerden önemli bir kısmı Ruslardan oluşuyor. Ancak Ruslar Antalya tarafından günübirlik turlarla geliyorlar, yatılı turistler arasında Koreliler göze çarpıyor. Hatta bazı pansiyonlarda Korece yazılar görmek bile mümkün.

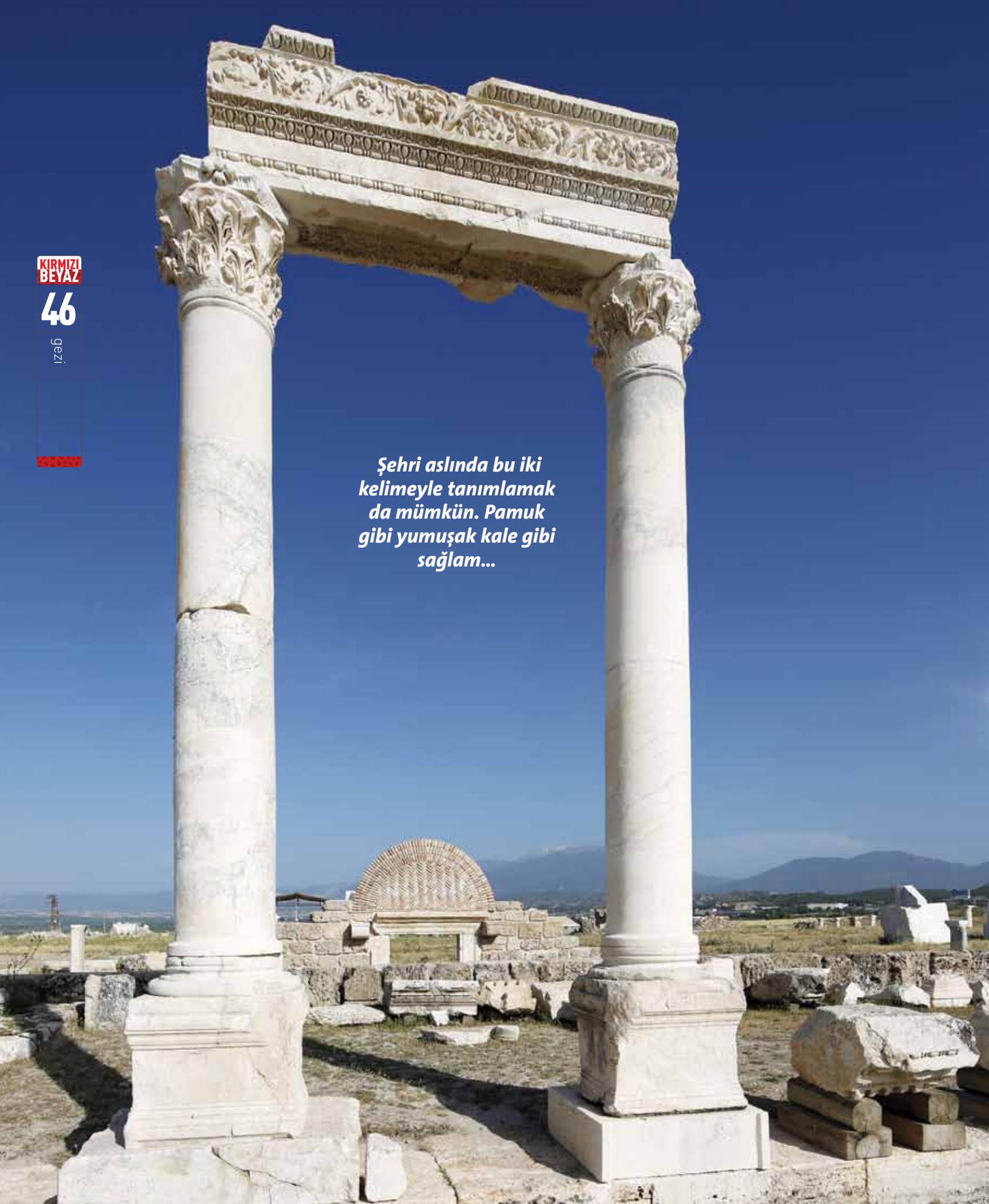
Pamukkale'deki seyrimizi tamamlamak üzereyken fotoğraf çekimi için gelen bir gelin damat gözümüze çarpıyor. Şehre adını veren Hiera aklımıza geliyor ve Hierapolis'in düğün fotoğrafı çektirmek için gerçekten özel bir mekan olduğuna karar veriyoruz. Gelin ve damat 23 yüzyıl önce kurulmuş bu şehri arkalarına alıp kendi geleceklerine doğru ilerlerken biz de Pamukkale'den şehre doğru harekete geçiyoruz.

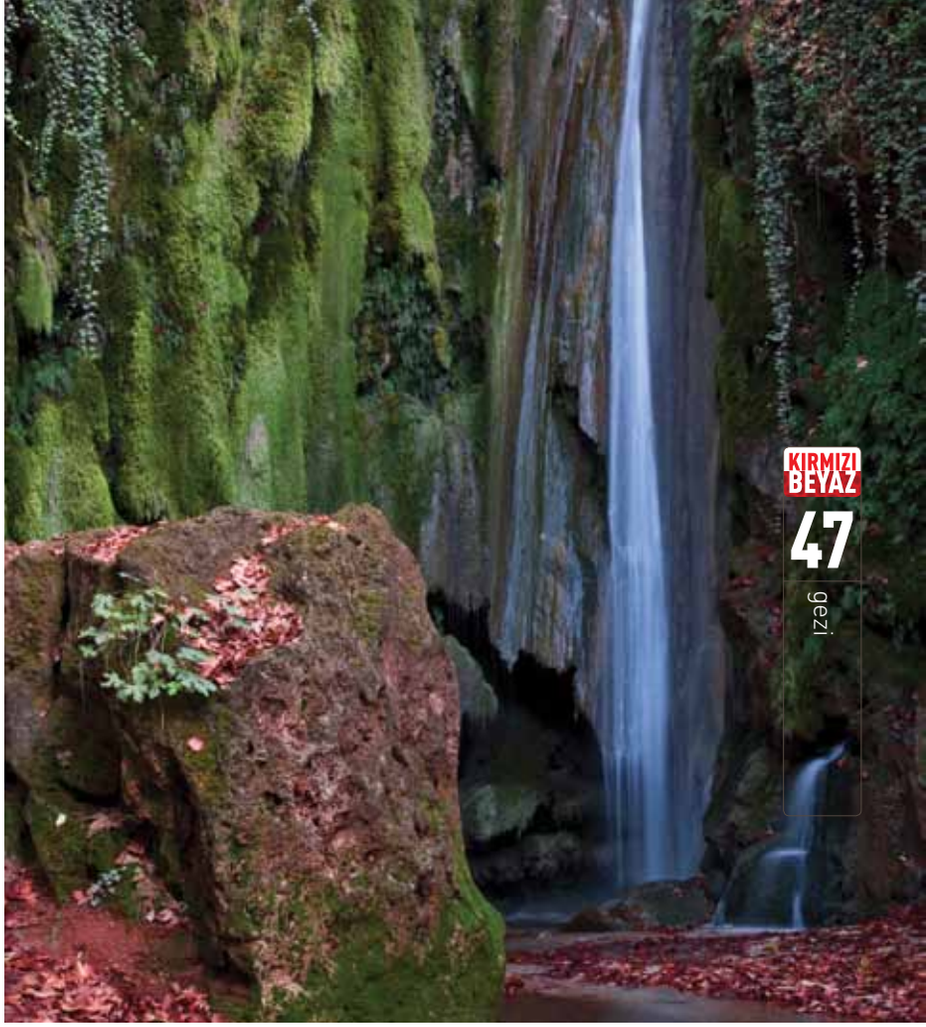

Denizli'nin Osmanlı topraklarına katılması 1391 yılına denk gelir. Ancak Osmanlı'nın mağlup olduğu Ankara Savaşı'nın ardından tekrar Germiyanoğulları'na geçer. 1429'da diğer tüm Germiyan toprakları ile Osmanlılar'a geçer. Osmanlı idaresindeki Denizli'de nüfusun çoğunluğu kırsal alanlarsa yaşar. Bu nedenle Roma dönemindeki gibi kalabalık bir şehir nüfusu söz konusu değildir.

Şehri aslında bu iki kelimeyle tanımlamak da mümkün. Pamuk gibi yumuşak kale gibi sağlam...

LAODİKEİA'DAN LADİK'E

Denizli şehrine giriş yapmadan uğramak istediğimiz bir antik şehir daha var: Laodikeia. Pamukkale'den yani Hierapolis'ten 10 kilometre kadar uzakta ve Denizli'ye yaklaşık 6 km mesafedeki bu şehir antik kaynaklarda "Lykos'un kıyısındaki Laodikeia" şeklinde geçiyormuş. Denizli, Denizli ismini almadan önce bu diyara Ladik denirmiş. İhtimaldir ki bu ismi Laodikeia'dan almıştır. İbn-i Battuta, seyahatnamesinde Ladik'ten bahseder ve bu yer Denizli'dir. 1300'lü yıllardaki bu ziyaret esnasında misafirperver ahi teşkilatlarından ve hatta ahiler arasında misafirleri paylaşamama gibi bir rekabetten söz eder. Bu bilgiler bize Türklerin şehri ele geçirmesinden sonra güçlü bir ticari yapının var olduğunu gösterir.

Nitekim özellikle tekstil alanında bugüne dek sürdürülen gelenek şehrin güçlü ticari geçmişini yansıtıyor. Laodikeia'nın ilk kurulduğu yer olan Asopos tepesinde yapılan kazı çalışmaları sonucu ortaya çıkartılan dokuma tezgahı parçalarının tarihi 7 bin yıl öncesine dayanıyor. Bu da Denizli bölgesinde tekstil ve dokumanın tarihinin dayandığı geleneği gözler önüne seriyor. Şehrin büyük tiyatrosu tam 20 bin kişiyi alabilmektedir ve bu da o zamanki şehrin gelişmişlik düzeyini ve nüfus yoğunluğunu gösteriyor.

AHİ ŞEHRİ DENİZLİ

Denizli'nin Osmanlı topraklarına katılması 1391 yılına denk gelir. Ancak Osmanlı'nın mağlup olduğu Ankara Savaşı'nın ardından tekrar Germiyanoğulları'na geçer. 1429'da diğer tüm Germiyan toprakları ile Osmanlılar'a geçer. Osmanlı idaresindeki Denizli'de nüfusun çoğunluğu kırsal alanlarsa yaşar. Bu nedenle Roma dönemindeki gibi kalabalık bir şehir nüfusu söz konusu değildir. Yerleşik nüfus ise esnaf loncalarına yani ahilik geleneklerine bağlı olarak hayatlarını sürdürürmüş. Denizli'de ahilik geleneğinin kurucusu kabul edilen Ahi Sinan bugün kendi ismini taşıyan okul ve kuruluşlarda hatırasıyla yaşıyor.

MİLLİ MÜCADELE'NİN ÖNCÜ ŞEHİRLERİNDEN

Anadolu'nun Yunan işgaline uğradığı zamanlarda Denizli Müftüsü Ahmet Hulusi Bey bir fetva yayınlayarak düşmana karşı direnişin bayraklarından biri olmuş. Ahmet Hulusi Bey'nin yaptığı bu öncülük bölgedeki direniş teşkilatlarına ilham kaynağı olmuş. Sahip olduğu sağlam sanayi geleneği sayesinde Cumhuriyet döneminde çok az göç veren şehirlerden biri olmuş. Şehrin ekonomisi güçlendikçe köylerden ve farklı şehirlerden göç almaya başlamış.

Denizli'nin çalışkan ve girişimci insanı belki de en büyük doğal güzelliği. Ancak Allah'ın Denizli'ye bahşettiği güzellikler bu güzel huylarla sınırlı değil. Çok fazla bilinmese de Türkiye'nin 23. Doğal güzelliği olarak tescil edilmiş olan Güney Şelalesi var. Denizli merkezine 70 km uzaktaki bu tabii güzellikte şelaleden akan sular adeta bir gelin duvağını andırıyor ve ziyaretçilerine tadına doyulmaz bir seyir keyfi sunuyor.

Denizli kendisini ziyaretçilerini turistik ve ticari olduklarına bakmaksızın etkileyerek yolcu ediyor. Şehirden dünyanın dört bir yanına giden kaliteli tekstil ürünleri bu ününü pekiştiriyor. Denizli'nin özellikle Buldan ilçesindeki dokuma geleneği sınırları taşarak dünyaya yayılıyor. Geçmişi yaşatan usta eller tarafından geleneksel dokuma tezgahlarda binbir emekle dokunan Buldan bezlerinin Osmanlı döneminde önemli isimlerin kıyafetlerinde kullanıldığı ifade ediliyor.

Ünlü Hollywood yapımı Truva filminde yer alan peştamallar ise Kızılcabölük beldesinde üretiliyor. Hollywood ünlülerinin müşterileri arasında olduğu bu tekstil ürünü artık sadece hamamlarda değil evlerde de kullanılıyor ve kendisine büyükçe bir hayran kitlesi kazanmış durumda.

Tekstil şehri olan Denizli'nin küresel rekabette ayakta kalması sahip olduğu kalite anlayışıyla açıklanabilir.

Kısaca Denizli geçmişten ilham almasını bilen ve bunu geleceğini inşa etmek için kullanan bir geleneğe sahip. Eğitime verdiği önem de bu bakış açısını destekliyor. Denizli'nin kendini ziyaret eden kişilere fısıldadığı sırlarını duymak içinse öncelikle şehir geçmişten bugüne bir bütün olarak görmek gerekiyor.

FOTOĞRAFTAN ÖNCEKİ "FOTOĞRAF"

GRAVÜR

Günümüzde ileri teknoloji ürünü cep telefonlarımızla "anı ölümsüzleştirmek" adına fotoğraflar çekiyoruz. Çekmek de yetmiyor artık; hemen sosyal medyada paylaşıyoruz. Fotoğraf tekniği icat edilmeden önceyse "anı ölümsüzleştirmek" için kullanılan tekniklerden en yaygınının gravür olduğunu söylemek yanlış olmaz.

Halil Solak

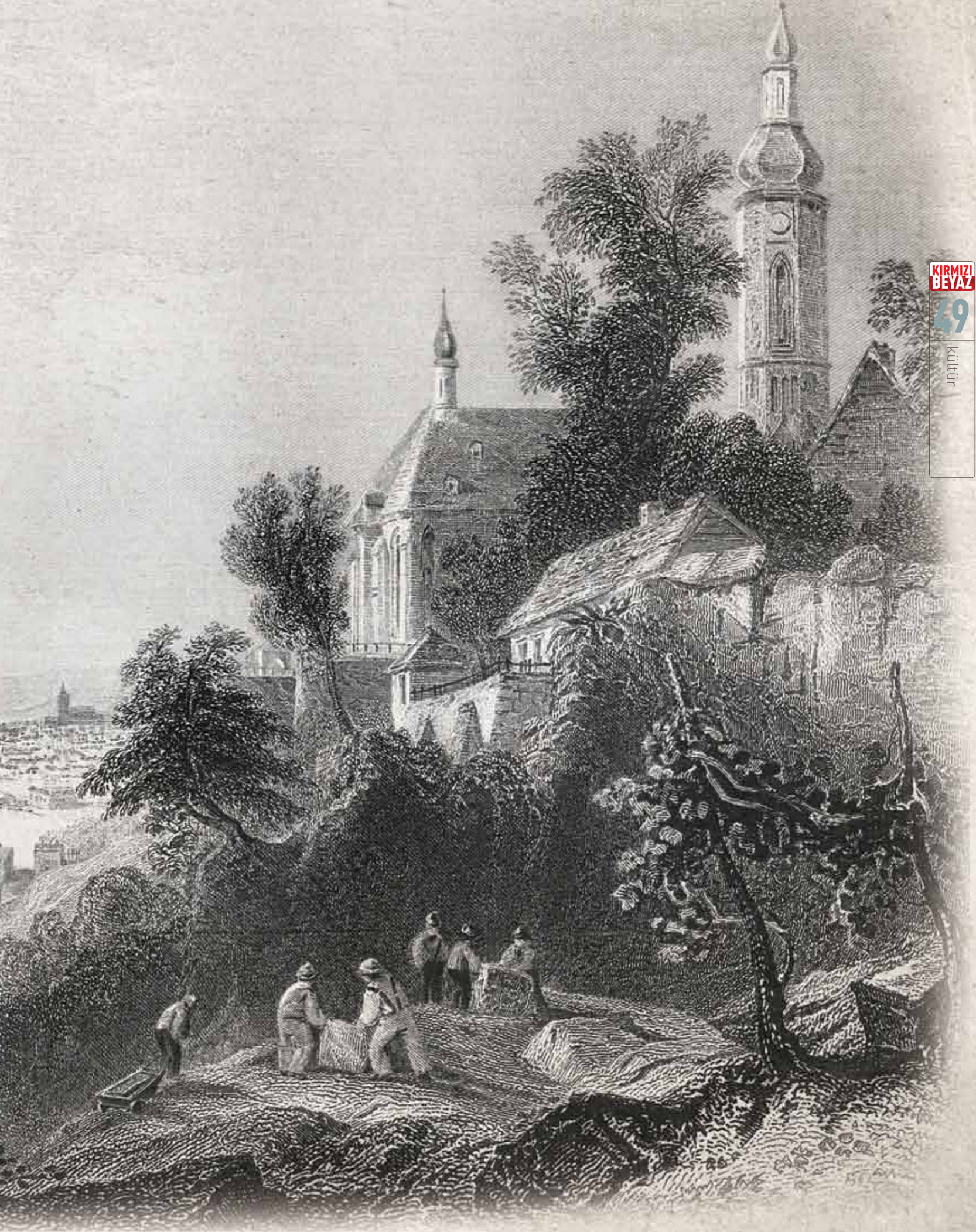
Metal, taş ya da ahşap levha üzerine kazınarak yapılan bir resim ya da desenin kâğıt üzerine mürekkeple basılmasıyla oluşturulan gravürler, 15. yüzyılda Almanya'da yaygınlaşmış, 19. yüzyılın ortalarına kadar üretilmişti. Gravürün minyatüre nazaran daha fazla tercih edilmesinin temel sebebi daha ucuz ve kolay olmasıydı. Matbaanın yaygınlaşması ve ilerlemesiyle birlikte 17. yüzyılda gravürlerin kitaplar içindeki sayısı artmış; özellikle önemli sanatkârların eserleri gravür tekniğiyle çoğaltılarak ders kitabı olarak Avrupa'daki akademilerde kullanılmıştır.

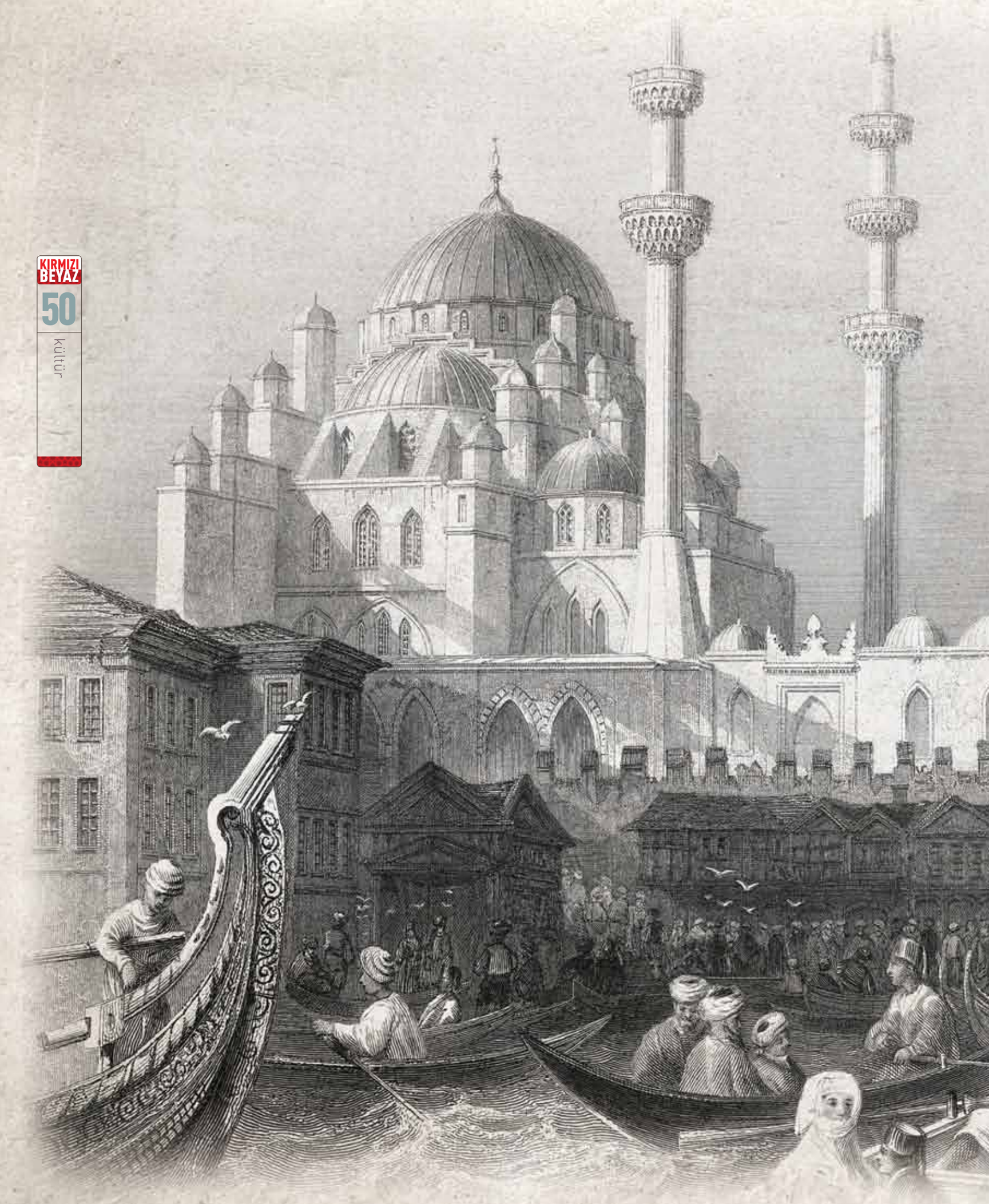
15. yüzyılda ortaya çıkan resimli kitaplar içinde gravür tekniğini en yaygın olarak kullanıldığı metinler seyahatnamelerdi. Askerî, siyasî, diplomatik, ticarî her ne sebeple olursa olsun, seyahat eden kişiler gittikleri yerlere dair gözlemlerine yer verdikleri kitaplarında resimlere de yer vermişlerdi. 18. yüzyıldan sonraysa gravürler, seyahatnamelerin vazgeçilmez bir parçası haline gelmişti.

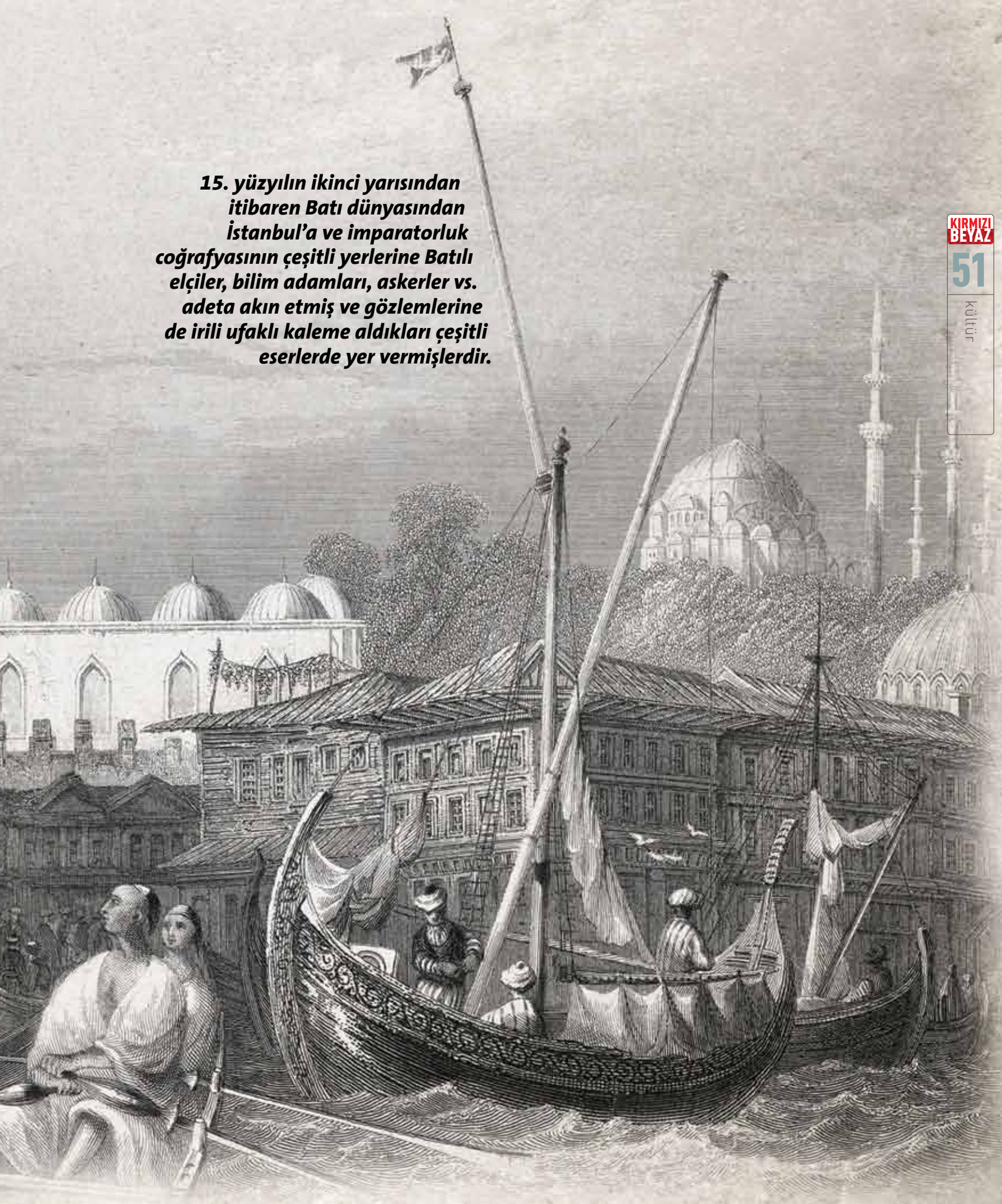
Seyyahlar, ziyaret edecekleri ülkelere yalnız gitmiyorlar, yanlarında ressamları da götürüyorlardı. Onların yaptığı çizimler de gravür konusunda uzman olan kişilerce levhalara aktarılıyordu. Çoğu zaman gravürler, seyahatname metninin önüne geçmiş, yazar değil, gravürü yapan sanatçı o eserle anılmıştır.

DOĞUYA AÇILAN PENCERE

Batılılar için sürekli bir merak konusu olan Doğu dünyasını İstanbul'un fethinden sonra Osmanlı İmparatorluğu temsil etmeye başlayacaktı. Artık Batılıların gözünde Doğu Osmanlı'ydı. 15. yüzyılın ikinci yarısından itibaren Batı dünyasından İstanbul'a ve imparatorluk coğrafyasının çeşitli yerlerine Batılı elçiler, bilim adamları, askerler vs. adeta akın etmiş ve gözlemlerine de irili ufaklı kaleme aldıkları çeşitli eserlerde yer vermişlerdir. Bu eserlerin pek çoğunda bu ziyaretçilerin yanlarında getirdikleri ressamların resimlediği imparatorluğun renkli dünyasını yansıtan pek çok gravür de bulunmaktadır.

15. yüzyılın ikinci yarısından itibaren Batı dünyasından İstanbul'a ve imparatorluk coğrafyasının çeşitli yerlerine Batılı elçiler, bilim adamları, askerler vs. adeta akın etmiş ve gözlemlerine de irili ufaklı kaleme aldıkları çeşitli eserlerde yer vermişlerdir.

1.Abdülhamid'in saltanatından (1774-89) 1839'da ilan edilen Tanzimat'a kadarki süre sanat tarihçilerce "gravürün altın çağı" olarak ifade edilmektedir.

18. yüzyıldan sonra sayılarında büyük bir artış görülen İstanbul gravürlerinin başında şehrin silüetini tasvir eden gravürler gelir. Bunun sebebi İstanbul'un yabancı misafirlerinin şehri önce uzaktan görüp ona büyük bir hayranlık duymaları olabilir. İstanbul, denizle iç içe bir şehir olduğu için bu tasvirlerde deniz de şehrin ayrılmaz bir parçasıdır adeta.

Boğaziçi'nin vadileri, koyları, Karadeniz'le birleşmesi, kaleleri ve koyları gravürlerde yoğun olarak karşımıza çıkan diğer tasvirlerdendir. Üçüncü olarak İstanbul'un bir "İslam şehri" olmasında hiç şüphesiz en büyük pay sahibi olan Ayasofya ve Süleymaniye camilerinin muhteşem tasvirleri gelmektedir. Kapalıçarşı, Atmeydanı, cami avluları, limanlar, kahvehaneler, mesireler vs. yerlerse gravürlerin yoğun olarak tasvir ettiği mekânlardandı. Şehrin hayatına damgasını vuran ve saraydan halka yayılan törenler ve kıyafetlerde Avrupalı ressamların ve seyyahların ilgisini oldukça çekmişti.

GRAVÜRLERDEN İSTANBUL'U SEYRETMEK

İstanbul'un eşsiz güzelliklerini sergileyen gravürleri bize bırakan sanatkârların başında III. Selim'in mimarı ve Hatice Sultan'ın ressamı Alman mimar ve ressam Antoine-Ignace Melling gelmektedir. İstanbul'da 18 yıl kalmış olan Melling'in Voyage pittoresque de Constantinople et des rives du Bosphore adlı eserinde Eyüp'ten Haliç ve İstanbul siluetine Galata'yı gösteren panoramalardan Boğaz topografyasına kadar şehir adeta bir film şeridi gibi gözümüzün önünden geçer. Topkapı Sarayı avlusu, Beşiktaş Sarayı, Atmeydanı, Mağlova Kemeri, Kız Kulesi mekân olarak tasvir ettiği harika gravürlerden birkaçıdır.

İstanbul'u harikulade bir şekilde yansıtan bir başka ressam İstanbul'a 1834'te gelen ve İstanbul'daki İngiliz elçisinin papazı olan Robert Walsh'la birlikte Constantinople and the Scenery of the Seven Churches of Asia Minor adlı kitapta resimleri bulunan Thomas Allom'dur. Aynı zamanda mimar olan Allom'un gravürleri arasında Süleymaniye Camii, Binbirdirek Sarnıcı, Direklerarası'ndaki Şehzade Külliyesi, Üsküdar Selimiye Camii, Bâbıâli, Küçüksu Çeşmesi ve Küçüksu Kasrı yer almaktadır.

İstanbul'u belli başlı yerleriyle değil, tek bir mekan üzerinden tanıtan gravürlerin yer aldığı kitaplarda vardır. Bunların en meşhuru Ayasofya'yı 1847-49 yılları arasında restore eden Fossati kardeşlerden Gaspare Fossati'nin Ayasofya'yı ve çevresini anlattığı Aya Sophia of Constantinople, as recently restored by order of H. M. The Sultan Abdul Medjid adlı albümdür. Ayasofya'nın kubbesinin üzerinden harikulade bir İstanbul panoraması ve Atmeydanı'nın tasvirinin yer aldığı bu albüm sanat açısından olduğu kadar tarihî bir belge değerini de haizdir.

GRAVÜRÜN ALTIN ÇAĞI

1.Abdülhamid'in saltanatından (1774-89) 1839'da ilan edilen Tanzimat'a kadarki süre sanat tarihçilerce "gravürün altın çağı" olarak ifade edilmektedir. Yukarıda sıraladığımız önemli eserler dışında 19. yüzyılda Osmanlı İstanbul'unu ve imparatorluğun çeşitli yerlerini tasvir eden çok sayıda gravürlü kitap yayınlanmıştır.

Ancak bu asrında ortalarından itibaren gelişen ulaşım ve konaklama imkânları sayesinde her kesimden gezgin çeşitli sebeplerle Osmanlı topraklarını ziyaret etmiş ve yanlarında getirdikleri fotoğraf makinalarıyla gördüklerini fotoğraflamışlardı. Gravür sanatının üzerindeki ilk ciddi tesiri bu dönemde yaratan fotoğraf makinası, daha pratik, ucuz ve kolay olduğu için gezginlerce tercih edilmiş, gezginler yanlarında ressam getirmektense fotoğraf makinası taşıma başlamışlardı. 19. yüzyılın sonunda ise asırlarca kullanılan gravür tekniği yerini tamamen fotoğraf makinasına bırakacaktı.

EMİNÖNÜ'NDE BİR LEZZET DURAĞI

BİZİM MUTFAK

Eminönü'nün telaşlı sokaklarında bir lezzet molası vermeye ne dersiniz? Türk sanat müziği eşliğinde geleneksel Türk mutfağının birbirinden leziz örnekleri sizi Bizim Mutfak Lokantasında bekliyor.

İbrahim Özdemir

Eminönü, Sultanhamam, Tahtakale Mısır Çarşısı ve Sirkeci piyasasına açılan kapı olarak yüzyıllardan beri İstanbul'un en önemli merkezlerinden biri olagelmiştir. Bu semte adım attığınız anda fark edeceğiniz o telaşlı koşuşturmaca ve sürekli hareketliliğin en önemli sebebi budur. Gece nüfusu neredeyse sıfır olan Eminönü'nde gündüzleri yüzbinlerce insan akşama kadar her an adeta karıncalar gibi koşuşturur.

Dükkânların çok erken saatlerde açıldığı, esnafın genelde Anadolu'dan alışveriş için gelecek müşterilerini beklediği, dokusunu görkemli fakat bakımsız tarihi yapıların oluşturduğu Sirkeci ve Eminönü son yıllarda ciddi bir değişim içinde. Tarihi yarımadanın turizm odaklı bir bölgeye dönüşmesi, genelde tekstil toptancılarının bulunduğu tarihi iş hanlarını birer birer turistik tesislere çeviriyor. Asırlık tarihi yapılar yenileniyor, iş hanlarının şimdiye kadar depo olarak kullanılan katları havalandırılıyor, bakımdan geçiriliyor, yeni işlevler kazanıyor, bir anlamda yeniden gün yüzü görüyor.
Sirkeci'de, daha önce Sümerbank tarafından kullanılan Sümer Han'da açılan Bizim Mutfak Lokantası bu dönüşümün canlı örneklerinden biri.

Bizim Mutfak Lokantası bölgenin hızlı işleyen doğasına tezat oluşturduğu söylenebilecek bir karaktere sahip. Klasik ekmek arası hızlı abur cubur atıştırmalar yerine temiz, sağlıklı ev yemeği tadında bir öğün vaat ediyor. Üstelik bu vaadini makul bir fiyatla gerçekleştiriyor: Bu mekânda 15 TL'ye dört başı mamur bir öğle yemeği yemek mümkün. Bu kalitede benzer bir menü için diğer yerlerde iki kat fazla ödemeyi göze almak gerekiyor.
Selçuklu motiflerinden eser taşıyan ferah bir dekorasyona sahip olan Bizim Mutfak Lokantası'nda yemeğe Türk sanat müziğinden güzel örnekler eşlik ediyor. Arada bazı şarkıların orijinalinden biraz daha farklı ve serbest bir şekilde "damardan" yorumlanmış, insanda güne devam için mecal bırakmayabilen eserler de denk gelebiliyor bu seçkide. Ne çıkarsa bahtınıza.

Aynı anda yaklaşık 150 müşteriyi ağırlayabilen ve "self servis" usulü hizmet sunan lokantada her gün 20'ye yakın sıcak yemek servis ediliyor. Acele atıştırma yerine patlıcan musakka, islim kebabı, karnıyarık, saray kebabı, İzmir köfte, zeytinyağlılar, salatalarla ziyafet çekebilir, yemek üzerine enfes şerbetli ya da sütlü tatlılarla tamamlayabilirsiniz. Bir lokantada yemeğin, salatanın tadına tat katan sirkenin yakışmayacağı tek yer girdiğiniz mekân sahibinin ya da çalışanlarının yüzü olsa gerek. Ne mutlu ki, Bizim Mutfak Lokantası'nın müşterilere hizmet için koşuşturan personeli güler yüzlü, işini seven insanlardan oluşuyor.

Bizim Mutfak Lokantası öğle yemeği saatlerinde oldukça yoğun. Muhitteki ticaret ve finans erbabına, günübirlik ziyaretçilere, hem de turistlere rastlamak mümkün bu

Lokantası
Lokantası
Lokantası
Lokantası

mekânda. Öğle saatlerinde civardaki işyerlerinin çalışanları ve esnafın yoğunluğu hemen fark edilirken diğer saatlerde turistler daha çok göze çarpıyor. Unutmadan, Bizim Mutfak Lokantası sabahları da hizmet veriyor. İşe giderken fırından yeni çıkmış poğaçalar, sıcak çorba ya da kahvaltı menüleri denenmeli. Hasıl-ı kelâm, bu lokanta bu bölgede günün her saatinde bütçeyi zorlamayacak, güzel bir ziyafet çekmek için en uygun mekânlardan biri.

Kulağımıza çalınanlara göre Mayıs 2012'den bu yana Eminönü'nde hizmet veren Bizim Mutfak Lokantası'nın ikinci şubesi çok yakında Kadıköy'e açılacak. Bu konseptte bir lokanta için şube İstiklal Caddesi olacağını tahmin etmek zor değil.

Bizim Mutfak Lokantası bölgenin hızlı işleyen doğasına tezat oluşturduğu söylenebilecek bir karaktere sahip.

Sosyal Medyada Bizim Mutfak Lokantası

Bizim Mutfak Lokantası sosyal medyayı başarıyla kullanıyor. Sıkça günecellenen bir Facebook sayfasına ve Twitter profiline sahip. Lokantaya uğrayan ve bunu Foursquare üzerinden de dijital olarak tescilleyen misafirlere okkalı bir Türk kahvesi ikramı var. Tripadvisor.com'da lokantaya uğrayan yabancı konukların bıraktığı takdir dolu yorumlar da dikkat çekiyor.

YAZ GÜNLERİNİN GÖZDE SPORU:

BİSİKLET

Yaz günlerinin gelmesiyle birlikte karna heyecanı yaşayan öğrenciler aynı zamanda karne hediyelerini de dört gözle beklerler. Teknolojik cihazla gittikçe daha popüler hale gelse de güzel ve gösterişli bir bisiklet hala birçok çocuğun hayallerini süsler. Bisikleti bu kadar cazip kılan daha az sürede daha çok mesafenin kat edilmesine yardımcı olması mıdır yoksa mahallede havalı bir tur atmak mıdır bilinmez. Ancak bisikletin simgelediği anlam her daim bir özgürlük hissidir.

Hem günlük hayatın içinde yer alıp hem de beden gücü gerektiren sporların sayısı çok fazla değildir. Bisiklet bunlardan biridir. İki tekerlek üzerinde yapılan bu spor, gerekli bakımlar yapıldığı takdirde kas gücünün dışında bir ihtiyaç gerektirmiyor.

Hem günlük hayatın içinde yer alıp hem de beden gücü gerektiren sporların sayısı çok fazla değildir. Bisiklet bunlardan biridir. İki tekerlek üzerinde yapılan bu spor, gerekli bakımlar yapıldığı takdirde kas gücünün dışında bir ihtiyaç gerektirmiyor. Bisiklet icadının ardından spor olarak gelişmeye başladığı için diğer sporlara nazaran çok köklü bir tarihi yok. 1896'da Atina'da düzenlenen ilk modern Olimpiyat Oyunları'ndan bir yıl sonra düzenlenen Osmanlı'nın ilk bisiklet yarışı 1897'de Selanik'te yapıldı. Bisiklet satıcılarının satışlarını geliştirmek amacıyla yaptıkları yarışlar İstanbul'da bu sporun temellerinin atılmasını sağladı. II. Meşrutiyet'in ilanından sonra Fenerbahçe Spor Kulübü, 1912'de bir bisiklet şubesi kurdu ve sporun gelişmesine katkı sağladı.

Türkiye'de bisiklet sporu

1923'ten Bisiklet Federasyonu kuruldu ve bu tarihten itibaren bölgeleri dolaşmayı amaçlayan bisiklet gezileri düzenlendi. Ne var ki, bir bisiklet ekibi bisiklet bulamadığı için 1924'te Paris'te düzenlenen Olimpiyat Oyunları'na katılamadı. Türkiye ilk uluslararası yarışmalara 1927'de Bulgaristan da katıldı.

Türkiye'de ilk kez 1928'de Ege Turu adı altında yarışma düzenlendi. Daha sonra, 1938, 1939, 1941 ve 1942'de İstanbul-Edirne-İstanbul bisiklet yarışları yapıldı. 1963'te de Marmara Turu adı altında bisiklet yarışları yapılmaya başlandı ve Marmara Turu 1966'da uluslararası nitelik kazandı.

Altyapıyla gelişiyor

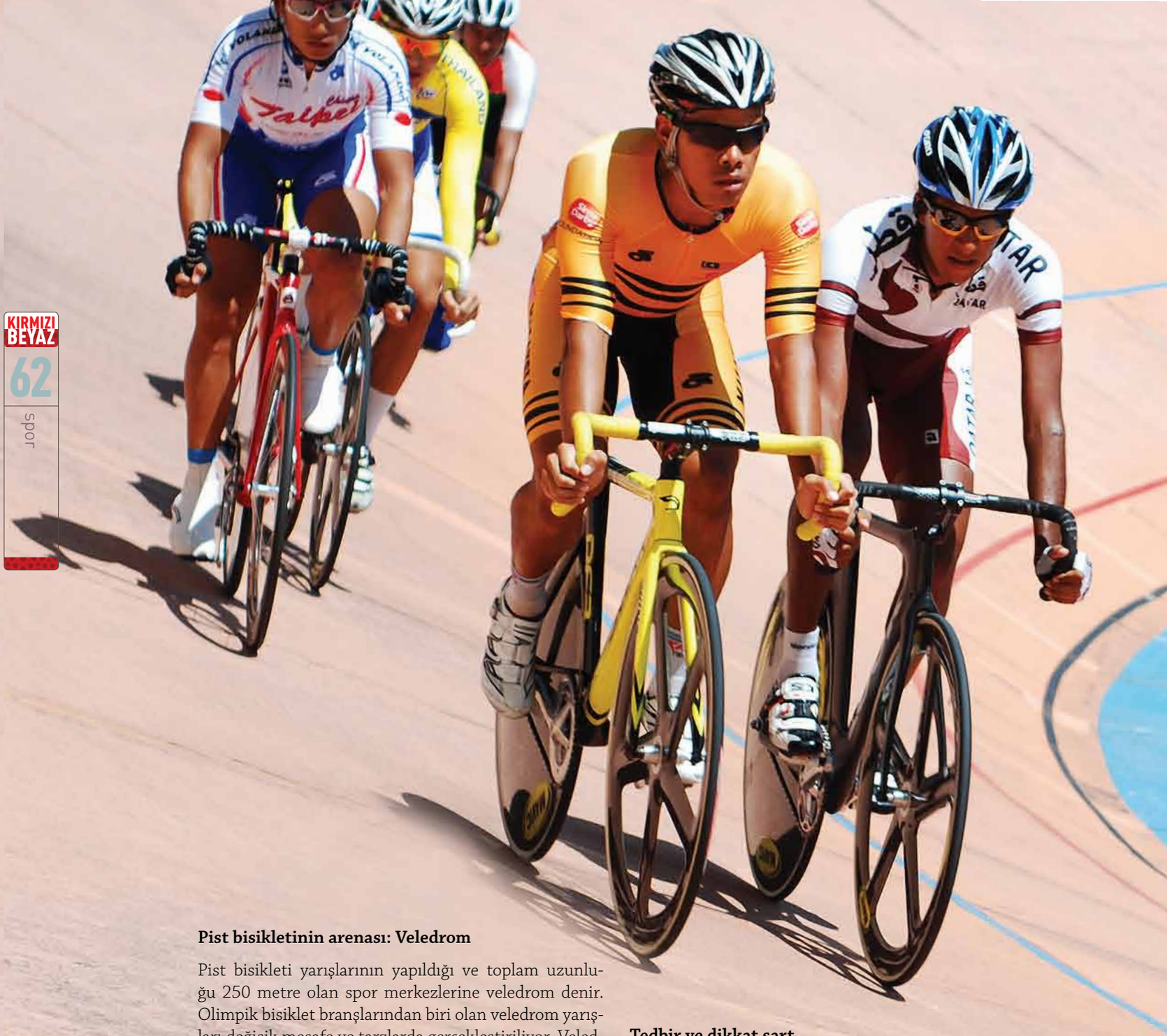
Bisikletin zaman içinde gösterdiği değişimler onu daha ergonomik bir hale getirdi ve böylece spor olarak da daha fazla benimsenmeye başladı. Bisiklet sporu için olmazsa olmaz şartlardan birini uygun parkurlar oluşturuyor. Bu sporun yaygınlaştığı ülkelerin bisikletin yaygın olarak kullanılmasını sağlayan altyapıya sahip olması da tesadüf değil. Şehirlerdeki bisiklet yollarının gelişmesi bu sporun gelişmesi için yapılabilecek en güzel katkı belki de...

Bisiklet sporunun yüz yılı aşan geçmişinde Avrupa ülkeleri başta olmak üzere birçok ülkede meraklısı bulunuyor. Günümüzde düzenlenen büyük bisiklet turları, Tour De France gibi etkinliklerle tüm dünyanın ilgisini üzerinde toplamayı başarıyor. Türkiye'de de son yıllarda popüler hale gelen Cumhurbaşkanlığı Türkiye Bisiklet Turu ülke gündeminde bisikletin daha fazla yer almasını sağlıyor.

Cumhurbaşkanlığı Türkiye Bisiklet Turu

Türkiye'de bisiklet sporunun en önemli etkinliği olan Cumhurbaşkanlığı Türkiye Bisiklet Turu, 1963'te Marmara Turu adıyla başladı. 1966'da uluslararası nitelik kazanan organizasyon, 1968'de Cumhurbaşkanlığı Uluslararası Bisiklet Turu adını aldı. Cumhurbaşkanlığı Bisiklet Turu, 8 günden oluşan uluslararası yol bisikleti yarışmaları olarak sürdürülüyor. Uluslararası katılıma açık olan yarışmada profesyonel sporcular ve bisiklet takımları zorlu mücadeleyi kazanabilmek için ter döküyor.

Pist bisikletinin arenası: Veledrom

Pist bisikleti yarışlarının yapıldığı ve toplam uzunluğu 250 metre olan spor merkezlerine veledrom denir. Olimpik bisiklet branşlarından biri olan veledrom yarışları değişik mesafe ve tarzlarda gerçekleştiriliyor. Veledrom müsabakalarının en önemlileri arasında 250 metre bireysel sprint, takım takip, omnium, keiring, puanlı 20 km, 1 saat yarışı yer alıyor. Dünyada ahşap ve beton olmak üzere 2 çeşit veledrom bulunuyor.

Sağlık ve bisiklet

Bisiklet sporunun şişmanlık, stres, sırt ağrıları, yüksek tansiyon gibi vücuttaki olumsuzlukları giderdiği sıkça dile getiriliyor. Diğer yandan vücudun dayanıklılığının artması, stresle mücadelede ve vücudun formda kalması gibi konularda da bisiklet yardımcı oluyor. Bacak ve sırt kaslarını harekete geçiren bisiklet ile zinde kalmak mümkün. Uzmanlar aşırı kilolardan şikayet edenlere bu sporu özellikle öneriyorlar.

Tedbir ve dikkat şart

Bisiklet kullanırken bazı noktalara dikkat etmek keyifinizi kaçıracak sürprizleri büyük ölçüde engelleyecektir. Sıvı kaybına dikkat edilmeli. Mutlaka su şişesi taşınmalı. Yola çıkmadan önce sıvı alınmalı. Yoğun yapılan antrenmanlarda tuz ve mineral kaybı göz önüne alınmalı. Takviye olarak soda ve tuzlu içecekler alınabilir. Sporcu içecekleri almak yararlı olabilir. Mesela bir kabın içine eşit ölçülerde elma suyu ve soda konup karıştırılarak evde de hazırlanabilir. Mineral alımını dengeleyen bu karışım, meyve şekeriyle enerji alımını da sağlar. Koruyucu malzeme olarak kask, dizlik ve dirseklik takılması gerekir. Şehir içinde kullanıyor ise reflektörlerin iyi olması, arka ve ön ışığın kullanılması akılda tutulması gereken diğer ayrıntılar.

Pist bisikleti yarışlarının yapıldığı ve toplam uzunluğu 250 metre olan spor merkezlerine veledrom denir.

7 MADDEDE BİSİKLET

Bisikletin kitleler arasında yaygınlaşmasında birçok sebep bulunuyor. Bunları kısaca şöyle ifade edebiliriz:

• Ekonomiktir. Ucuza alınır. Bakımı kolaydır, onarımı, parçası, işçiliği ucuzdur. Yakıt gerektirmez.

• Pratiktir. Binmesi, inmesi, parketmesi, saklanması, depolanması kolaydır. Trafikte her yere girer çıkar. Kent içinde ulaşmak istediğiniz yere çok daha çabuk varmanızı sağlayabilir.

• Sağlıklıdır. Düzenli pedal çevirirken kalp atım hızı yükselir, tüm hücrelere daha fazla kan pompalanır.

• Özgürlükçüdür. İstenilen her yolda gidilebilir. Yolun darlığı veya genişliği mesele değildir. Trafik problemini de yaşamaz.

• Çevrecidir. Kullanırken çevreyi kirletmeyen sayılı ulaşım araçlarından biridir.

• Güvenlidir. Kurallara uyarak kullanıldığında bisiklet dünyanın en güvenilir ulaşım aracıdır.

• Eğlencedir. Bisiklet insanın çevreyle olan ilişkisini kendi hızının ilerisine, diğer birçok aracın da gerisine taşır. Bu nedenle bisikletin sunduğu hız ve konfor dünyaya farklı bir bakış açısıyla göz atmayı sağlar. Yeni bir tecrübe sunar.

YAZ HASTALIK MEVSİMİ OLMASIN

Yaz mevsimini yaşadığımız bu aylar, sağlığımız açısından daha dikkatli olmamız gereken zamana denk geliyor. Tatil ve dinlenme için diğer mevsimlere göre daha fazla zaman ayırdığımız bu mevsimde güneşten kaynaklanabilecek rahatsızlıklara karşı dikkatli olmak zorundayız. Yaz mevsiminde nelere karşı temkinli olmamız gerektiğini sizin için derledik.

Begüm Çelikkol

GİYİME DİKKAT

Medical Park Tarsus Hastanesi Cilt Hastalıkları Uzmanı Dr. Ulaş Güvenç, yazın güneş ışınlarından korunmak için bilinenin aksine 'koyu renk' giysileri tercih etmek gerektiğini söylüyor.

Ultroviyole ışıklarının bölgemize daha dik düşmeye başlaması, açık hava faaliyetlerinin artması, doğru korunma yöntemlerinin tam olarak bilinmemesi gibi nedenlerle cilt için tehlikeli olan yaz döneminin başladığını kaydeden Dr. Ulaş Güvenç, "Bu dönemde yapılması gereken en önemli şey uygun güneşten koruyucuyu doğru bir şekilde kullanmak ve arındırıcı-koruyucu özelliği olan cilt bakımlarını yaptırmak. Diğeri koyu renkli giysiler kullanmak" diyor.

10 CM KENARLI ŞAPKA

Koyu renkli kıyafetlerin UV ışınlarını absorbe ederek güneşin zararlı etkilerini engellediğini belirten Dr. Ulaş Güvenç, ıslak kıyafetler ve sık dokunmuş tekstil ürünlerinin de daha iyi koruduğunu vurguluyor. Dr. Güvenç, kaliteli güneş gözlüğü kullanmak, kenarı 10 cm ve daha uzun şapka kullanımının da güneşten korunmaya yardımcı olduğunu belirtirken, "Doğru güneş koruyucu seçimi çok önemli. Bunun dışında güneş koruyucu sürerken en çok unutulan bölge de alın ve kulaklar. Oysa buralara da güneş koruyucu sürülmesi gerekiyor" diye konuşuyor. Dr. Ulaş Güvenç, güneş lekeleri için tedaviye yazın başlamak gerektiğini de söylüyor.

KİLOLARA ELVEDA

Yaz gelirken herkeste kilo verme telaşı başlıyor. Beslenme ve Diyetetik Uzmanı Diyetisyen Selin Ok, sürekli diyet yapan ancak kilo veremeyen insanların genellikle klasik diyet hatalarının kurbanı olduğunu söylüyor. Bu hataların, basit gibi görünen ancak önemli olan diyet kurallarını çiğnemekten kaynaklandığını belirten Selin Ok, yapılan hataları şöyle sıralıyor:

1-Zayıflayacağına inanmamak.

2-Plansız olmak: Beslenmenizi planlayacak size özel bir mönü olmadan başarı sağlayamazsınız. Mutlaka diyetisyen kontrolünde size özel olarak hazırlanmış bir mönü takip edin.

3-Kısa vadeli düşünmek: Diyeti yaşam tarzınızda yapacağınız değişiklik olarak görmeniz gerekir. Kısa süre aç kalıp kilo vermeye çalışanlar bir süre sonra diyeti bırakır. Çünkü zor gelecektir.

4-Sürekli tartılmak: Diyetin en zevkli kısmı, tartıldığınızda ibrenin sola doğru kaydığını görmektir. Ancak bunu abartarak sık tartılmak kilo kaybını zorlaştırır. Çoğu kişi kilosu, vücuttaki su tutulmalarından dolayı iner çıkar. Bu sebeple, zaman zaman kilo almadıkları halde, almış gibi hissederek endişelenirler. Bu da işi zorlaştırır.

5-Öğün atlamak: Öğün atlanınca kan şekeri seviyeniz düşer. Bu da tatlı besinlere olan ihtiyacı artırır.

6-Bütün gün aç kalarak kilo vermeye çalışmak.

7-Bir öğünde aşırı yiyip, akabinde kendini cezalandırırcasına bir diğer güne kadar bir şey yememek.

8-Tek tip diyetlerle, kendi kendine zayıflamayı beklemek.

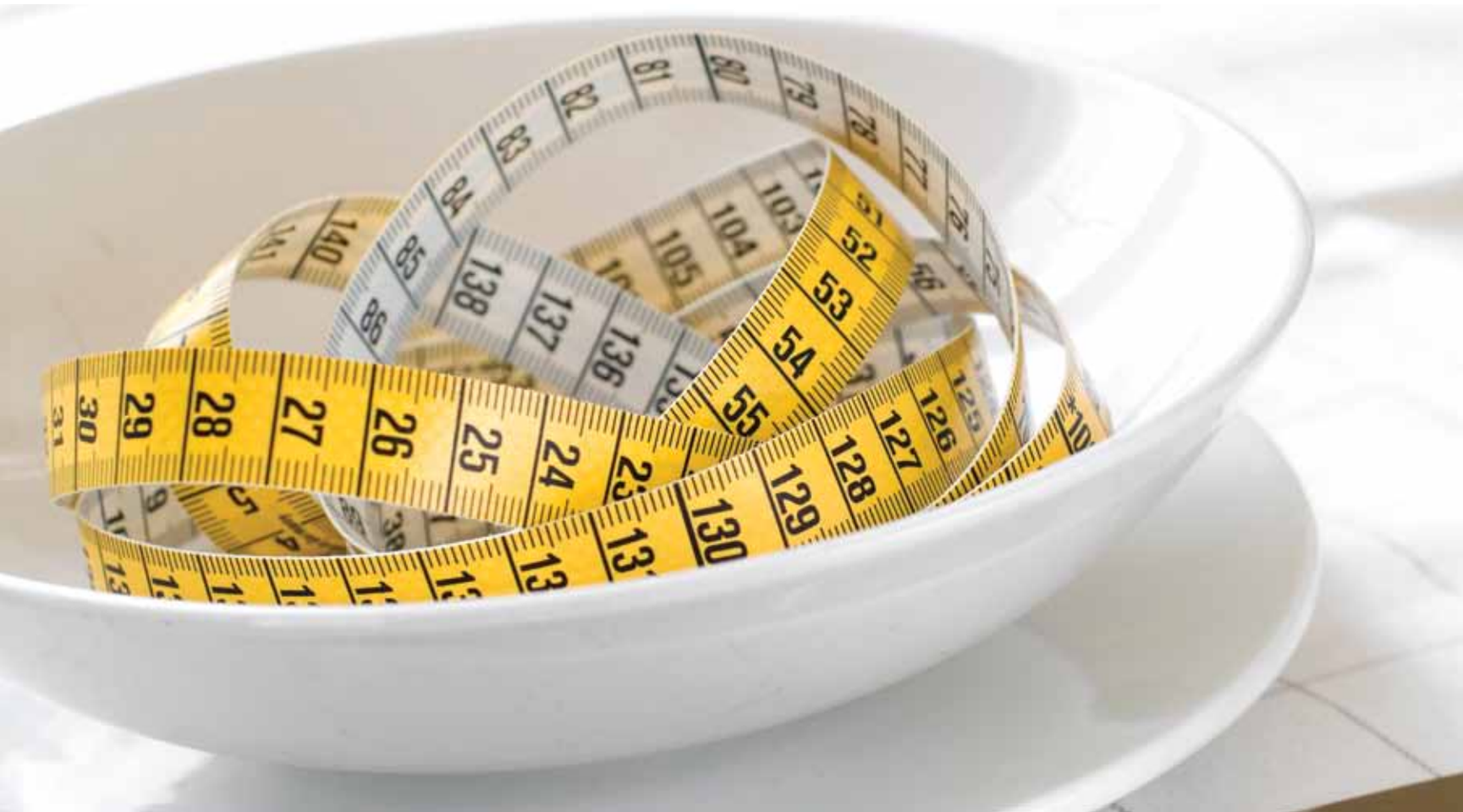
9-Diyete başlamak için hep pazartesileri beklemek.

10-Atılmasın, ziyan olmasın diye tabakta yemek bırakmamak.

11-Yemek pişirirken veya sofrayı kurarken tadım yapmak.

12-Açılan paketi bitirmeye odaklanmak, porsiyon kontrolü yapamamak.

13-Spor yapacak vakit bulamadığından yakınmak.

TATİLDEKİ EN BÜYÜK TUZAK

Yaza girerken başlanan diyetlerde, en büyük tuzak gidilen tatil mekanlarındaki 'her şey dâhil' sofraları oluyor. Neredeyse sadece kuş sütünün eksik olduğu böyle ortamlarda tatil yaparken diyeti devam ettirmek de hayli zor oluyor. Hele de tatildeki tek hedefi dinlenmek ve rahatlamak olanlar için diyet yapmak bir zulme dönüşebiliyor. İşte bu nedenle tatilde amaç kilo vermekten öte kiloyu korumak olmalı.

Beslenme ve Diyet Uzmanı Emel Unutmaz; tatilden evine elindeki valizlerin dışında eklenmiş kilolarla ve genişlemiş bir bedenle dönmek istemeyenler için basit ama etkili tüyolar veriyor:

MUTLAKA KAHVALTI YAPIN: Her zaman sağlıklı beslenme önerilerinin başında yer alan kahvaltı; açık büfe zamanında da vazgeçilmemesi gereken öğün. 'Sabah iştahsız oluyorum' diyorsanız; 1 bardak sütle birlikte meyve veya çeşitli gevreklerle de kahvaltı yapabilirsiniz. Kahvaltıda; 1 bardak süt, 6 – 8 kaşık yulaf gevreği, 1 çay kaşığı tarçın ve 10 – 12 fındık karıştırarak hem dengeli, hem doyurucu bir mönü oluşturabilirsiniz. Veya 1 kepekli tost ile birlikte şekersiz dal tarçın konmuş bir yeşil çay da olabilir. Tabii en güzeli yavaş yavaş iyi çiğneyerek yapılacak, bol çiğ sebze (domates, salatalık, maydanoz ve çeşitli yeşillikler) ile birlikte peynir, yumurta (sıklığı kişiye göre değişmek kaydı ile), esmer ekmek, zeytin ile yapılan geleneksel kahvaltı olacaktır.

ARA ÖĞÜNLERİ ATLAMAYIN: 'Her şey dahil' sistemlerin güzel taraflarından biri de ara öğün imkanı sunuyor olması. Sabah ila öğlen arası 3 – 4 saati geçmiyorsa yapılmayabilir; ancak öğlen ila akşam arasında yani ikindi dediğimiz öğünde mutlaka küçük de olsa bir ara öğün yapılması faydalı olacaktır. Diğer öğünlerle kombine bir şekilde, sabah yapılmadıysa yine gevrek ve süt / yoğurt veya meyve ile süt / yoğurt iyi tercihlerdir. Veya bulunabiliyor ise kepekli bir tost ile ayran veya kalorisiz bir içecek olabilir. Kişinin canı gözemle istiyorsa akşam yemeğindeki karbonhidrat (çorba, makarna, pilav, patates vb.) tercihini azaltarak yağsız bir gözleme de tüketebilir. Tabi her gün olmamasında fayda var. Yine dondurma da süt + meyve haklarından düşerek tüketilebilecek bir besin (sıklığa dikkat!!!).

SUSUZ KALMAYIN: Yaz aylarında en çok ihtiyaç duyulan şey sıvı... Su içmeyi sevemeyenler için bu ihtiyacı karşılamak asitli ve kalorili sıvılara kalıyor. Bu noktada kişinin en güzel yapacağı şey kendine hedef koymaktır. Günlük 2 litre su içmek kaydıyla istediğinde maden suyu (kalp, tansiyon, böbrek hastalıkları gibi sodyum kısıtlaması gerektiren bir rahatsızlık yok ise) ayran, kalorisiz içecekler (diyet içecekleri günde 1 kutu geçmemekte fayda var) içilebilir. Yazın terle birlikte kaybedilen mineraller, vücutta halsizlik bitkinlik yaratabilir; bunun engellenmesi için gerekli olan mineral takviyesini de kişi maden suyu ile karşılayabilir.

MEYVE PORSİYONLARINA DİKKAT: Diyetlerde sınırsız yenileceği yanılgısına düşülen meyve porsiyonları; en masum görünüşlü karbonhidrat kaynaklarıdır! "Ama o meyve çok yesem ne olur ki?" demeyin. Meyveler de nihayetinde karbonhidrat dolayısı ile kalori içeren besinlerdendir. Günlük tüketimi kişiye bağlı olarak değişmekle birlikte, sağlıklı bireylerde ortalama 3 – 5 porsiyon tüketimi gereklidir. Ancak porsiyon ölçüsüne dikkat etmek şartıyla! Ayrıca yemeklerle birlikte tüketmektense ara öğün olarak tüketmek daha faydalı olacaktır.

DİKKAT GÜNEŞ ÇARPMASIN!

Uzun süre güneşte kalmamaya dikkat etmekle beraber yine de güneş çarpmasına maruz kalınırsa yapılması gereken hususlar için şunlar söylenebilir: Hastanın hemen gölgeli ve mümkünse esintili bir yere kaldırılması gerekir. Hastanın başına soğuk kompres yapmak yararlı olup, hafif tuzlu içecekler verildikten sonra en kısa zamanda sağlık kurumuna götürülmesi gerekir. Ayrıca güneş yanıkları da dikkat edilmesi gerekenler arasında. Deniz mevsiminde bronzlaşmak isteyenler gereğinden fazla güneş altında kalınca rahatsızlanabilir. Eğer böyle bir durumla karşılaşırsanız, güneş yanıklarına karşı hafif antiseptik solüsyonlar ve bunların üzerine de güneş yanık kremlerini uygulayın. Yanıktan dolayı meydana gelen ağrı fazla ise ağrı kesici ve antialerjikler de kullanılabilir.

YAZ İSHALİ HALSİZ BIRAKIYOR

Doğadaki sıcaklık artışıyla tüm canlıların su ihtiyaçları da buna paralel olarak artar. Dolayısıyla insanlar, yaz aylarında daha fazla su tüketir. Böylece, bu tüketimin beklenmeyen bir sonucu olan yaz ishalleri, çoğunlukla mikroplu suların içilmesi veya bu sularla yıkanmış meyve ve sebzelerin yenilmesiyle ortaya çıkar. Bazen insanlar ishal olup bu mikropları dışkıları ile çevreye yayabilir. Dışkıyla bulaşmış ellerin ağıza götürülmesi sonucu da ishal olabilir. Her zaman kullanılan suların sağlıklı olup olmadığını bilmek mümkün olmaz. Doğada, özellikle insan ve hayvan dışkılarıyla kirlenmiş sularda yaşayan, ishal nedeni olabilecek çeşitli mikroplar bulunmaktadır. Bunlar özellikle durgun sularda, kanalizasyonun karıştığı sularda, iyi ilaçlanmamış içme ve kullanma sularında, özellikle yaz aylarında uzun süre canlı kalarak çoğalır. Bu suların içilmesi veya böyle sularla bulaşık, sıcak ortamda beklemiş gıdaların, örneğin çiğ sebzelerle hazırlanmış salataların ve meyvelerin tüketilmesi sonucu ishal yapan mikroplar, ağız yoluyla alınarak insanların bağırsaklarına ulaşır. Bunların bir kısmı barsak duvarında iltihap oluşturarak hem barsak hareketlerini artırır, hem de bağırsağa su ve iltihabi hücrelerin geçişine neden olur; bir kısmı da bağırsakta iltihap yapmadan, salgıladıkları toksin denilen zehirli maddelerin etkisiyle su ve tuz geçişini artırmak suretiyle ishale neden olur.

Kızarmış ekmek, beyaz peynir, haşlanmış patates, çay ve yoğurttan oluşan bir diyet yapın. Bir su bardağı kaynar suya 1 çorba kaşığı bal katıp hemen için. Veya bir kase yoğurdun içine üç-dört kaşık nişasta ekleyip yiyin. Deneye- bileceğiniz bir başka yöntem de aç karnına 2 adet limon suyunun içilmesidir. Ayrıca bol miktarda kaynatılmış ve ılımaya bırakılmış su için. Eğer ishal vakası bir günü geçtiği halde devam ediyorsa hemen bir doktora müracaat edin.

MANTAR

Yazın en büyük problemlerinden biri de mantar. Mantar sıcak, nemli, ıslak, terli ve kapalı vücut bölgelerini sever. Havaların ısınması ile birlikte mantarlar için bu şartlar fazlası ile sağlanmış olur. Deniz mevsiminin başladığı bu günlerde özellikle ıslak mayo ile kalmak mantar enfeksiyonunun en önemli nedenlerinden biridir. Havuzdan veya denizden çıkar çıkmaz duş alın. Ancak mantar enfeksiyonuna yakalanırsanız hasta olan deri bölgesini kuru tutmaya önem gösterin. Bu bölgede sabun ve benzeri maddeleri kullanmayın.

DENİZE GİRECEKLERE ÖNERİLER

Deniz suyu kan dolaşımını hızlandırır ve cildinizi gerginleştirir.

Deniz kumu ciltteki ölü hücreleri gideren mükemmel bir temizleyicidir. Tatil dönüşü beraberinizde birazcık deniz kumunu evinize getirebilirseniz içine bir miktar su ilave edip vücudunuzu bununla ovabilirsiniz. Daha sonra duş almayı unutmayın.

Solunum yetmezliği, kalp rahatsızlığı olan hastalar hariç, içinde nem oranı oldukça yüksek olan deniz havası kuru ciltler için çok yararlıdır. Deniz havasında bulunan milyonlarca görünmez su damlacıkları cildinizi canlandırır.

Tuzlu deniz suyunda vücut için yararlı olan birçok madde vardır. Ayrıca yüzmek vücut sağlığı için en yararlı olan spor dalıdır. Asla unutmayın ki düzenli yapılabilen yaz yüzmeleri astım rahatsızlığına bağlı atakları yüzde 75 oranında kapanır.

Denizden çıktıktan sonra duş almayı ve mümkünse vücudunuzu kremlemeyi ihmal etmeyin. Çünkü tuzlu su cildin yağını ve nemini emer.

Deniz kumu ciltteki ölü hücreleri gideren mükemmel bir temizleyicidir. Tatil dönüşü beraberinizde birazcık deniz kumunu evinize getirebilirseniz içine bir miktar su ilave edip vücudunuzu bununla ovabilirsiniz. Daha sonra duş almayı unutmayın.

SINIRLI SAYIDA ÜRETİLEN ÖZEL TASARIMLAR HAYAT BULDUĞU ALIŞVERİŞ SİTESİ:

OUT OF İSTANBUL

Seri üretimin her alanda yaygınlaşması el işçiliğini daha da değerli kılıyor. Hikâyesi olan, insan eli değmiş ve her yerde bulunmayan ürünlere rağbeti artırıyor.

İnternette birbirinin aynısı ürünlerin farklı mağazalarda satılması ve yeni tasarımlara yeterince yer verilmemesi Ahmet Özgür Öder'in aklına parlak bir fikrin gelmesine neden olmuş: Tasarım niteliği taşıyan ve sınırlı sayıda üretilmiş ürünlerin internet üzerinden satışa sunulması... Öder, zorlu bir hazırlık sürecinin ardından Outofistanbul isminde karar kılmış. Bunun nedeni tasarıma ilişkin üretilen objelerin genelde İstanbul'u konu alması ve bunun giderek bir şekilde kolaycılığa kaçmaya başlaması. Ulaşılabilir lüks olarak tanımlanan bir kategoride sanatçılarla ve üreticilerle yapılan anlaşmalar sonucunda online alışveriş için yeni ve özgün vaha hayata geçmiş.

Çiçeği burnundaki bu yeni site Türkiye içinde olduğu gibi Türkiye dışında da iddialı ve tanıtım çalışmaları tüm dünyayı kapsayacak şekilde yürütülüyor. Zaten site baştan itibaren iki dilli olarak tasarlanmış ve ürünlerin de tüm dünya için anlam ifade edebilecek estetik değerlere sahip olmasına özen gösterilmiş.

Outofistanbul'un kurucusu Ahmet Özgür Öder çalışmalarını şöyle anlatıyor: "Şimdilik sadece Tshirt, Sanatsal Ürünler (Art Work), Ev-Ofis Yaşam (Living), Mobilya (Furniture) ve Premium adıyla beş ayrı konsepti olan Outofistanbul, piyasada çok az bulunabilen veya hiç bir yerde bulunmayan ürünlerin yer aldığı butik satış yöntemiyle kazanma hırsından ziyade kaliteli üretimi ön plana çıkararak Türkiye'ye kaliteli ve yeni bir e-ticaret sitesi kazandırma hedefiyle yola çıkıyor."

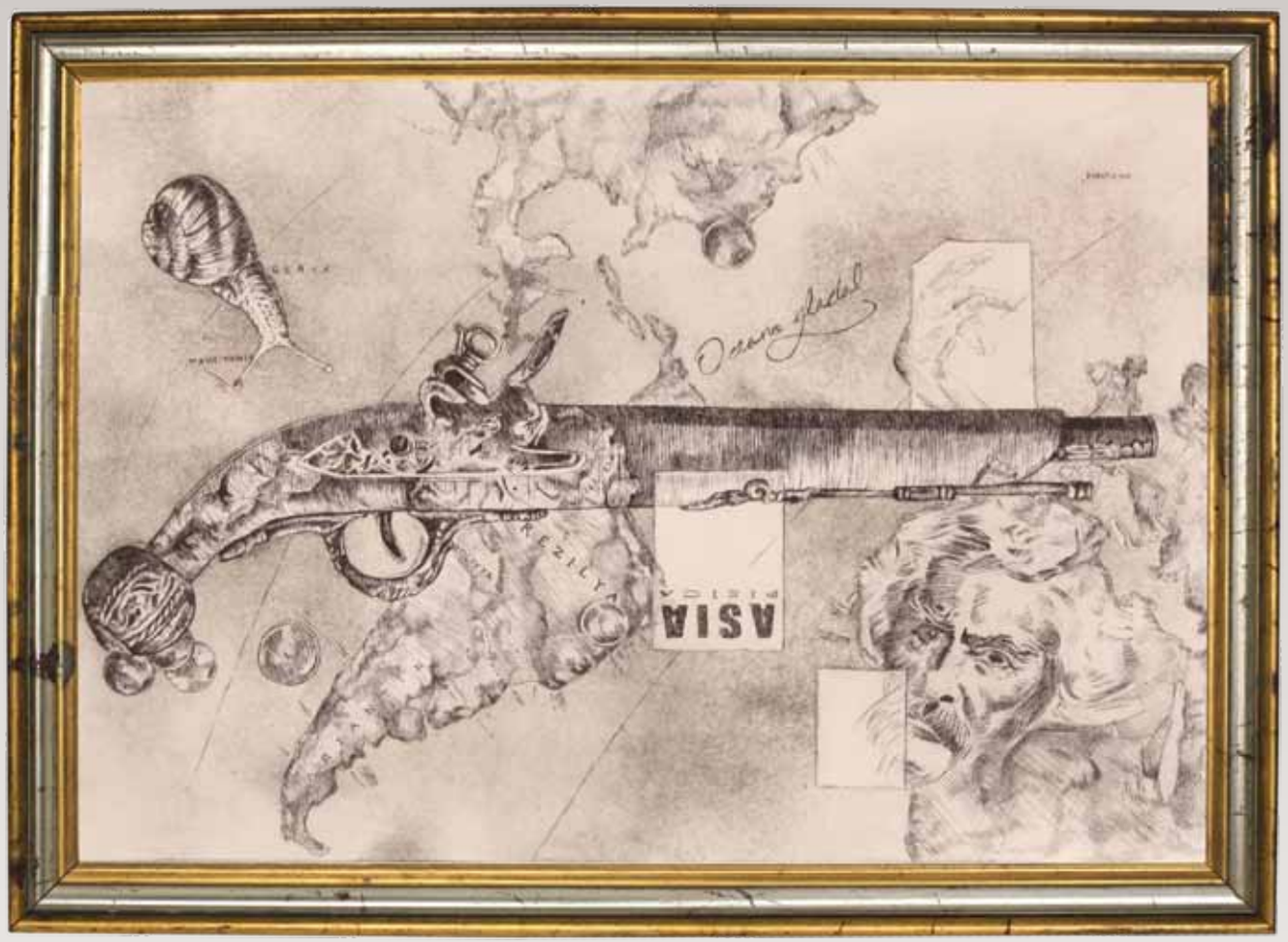

Sitenin içinde olan ürünlerin temel özelliği tasarımıyla farklılığını ortaya koymaları.... İçlerinde neler yok ki, ahşap hayvan oymalarından aynalara, tişörtten dekorasyon objelerine farklı ürünler sahiplerini bekliyor.

BİTİNCE YENİSİ GELMİYOR

Belirli adetlerde üretilen ürünlerle birlikte, online stok hizmetiyle herkesin kolaylıkla takip edebileceği şeffaf bir stok sistemine sahip olan Outofistanbul, stokta biten ürünün yerine yenisini üretmeyerek iddialı ve kaliteli bir alışveriş keyfi sunuyor. Zaten satın alma tuşuna 'Al Senindir' demeleri de bunu yansıtıyor.

Outofistanbul'da, t-shirt ve bir kaç mobilya aksesuarı dışında ürünlerin hepsi %100 el işçiliği ile üretilmiş olup, bu ürünler sayesinde sanatçı ve zanaatkârlara ustalıklarını sergilemeleri için ayrı bir pazar oluşturuyor adeta. Zaten sitenin iletişim kısmında sanatçı ve zanaatkârlara özel sanatci@outofistanbul.com mail adresi bulunması, bu desteğin artarak devam edeceğinin bir göstergesi olarak yer alıyor.

T-shirt dışındaki ürünlerin ham maddesi ağırlıklı olarak porselen ve ahşaptan oluşuyor. Şu an Türkiye'ye satış yapan Outofistanbul, kısa zamanda yurtdışına da satış yapmayı hedefliyor.

Özel ve her yerde bulunmayan tasarım ürünlerine sahip olmak ve değer verdiğiniz kişilere hediye etmek için www.outofistanbul.com'da sizleri bekliyor.

Çöpgüler Kralı

ÇAĞIN KÜÇÜK ÖZETİ:

PUL VE PULCULUK

Halil Kurbetoğlu

Bazen bir yeniçeri atı üstünde kılıcını şahlandırmış, bazen gözleri ama bir Veysel eline sazı almış, bazen bir veli ellerini huşu ile bağlamış, bazen bir Mevlevi semaya durmuş, bazen de bir hemşirenin anne şefkatiyle bir sabiyi kucağına alışını seyrederiz o kâğıtlardan... İşte bu kâğıtçıklar; üçgen, dikdörtgen, altıgen ve değişik şekillerde aynı zamanda farklı birçok motif ve desenle süslenmiş, arka yüzünde özel bir zamkla, tarihli bir toplum minyatürüdür adeta... Çağın küçük bir not kâğıdına sığdırılabilen yüzüdür pullar... Kâğıdın ön yüzünde ait olduğu ülkenin adı da yazıldı mı, her ne kadar "nominal değeri" yazılı olsa da o kağıtçık paha biçilmez bir hal almıştır.

Daha çok mektuplarda kullanıldığından olsa gerek, insanlara hep bir müjde ile geldiği için sevilmiş pullar. Kimileri biriktirmiş, koleksiyon haline getirmiş. Pullar bir ülkenin tarihi, ekonomik, siyasi, kültürel propagandacılarıdır aynı zamanda. Toprak gibi bayrak gibi bağımsızlık sembolü kabul edilen posta pulları ilk kez 1840 yılında İngiltere'de kullanılmaya başlanmış. Osmanlı'da ise 1863 yılından sonra görülebilen pullar Anadolu hükümeti zamanında da bağımsızlık mücadelesine katkı sağlayıcı bir güç göstergesi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Çoğunlukla pul koleksiyonculuğu ile karıştırılan filateli pul koleksiyonculuğundan farklı olarak pulu özel bir inceleme alanı olarak belirler.

तमिल वधू BRIDE-TAMILNADU

भारत INDIA 1980 1.00

बंगाली वधू BRIDE-BENGAL

भारत INDIA 1980 1.00

काश्मीरी वधू BRIDE-KASHMIR

भारत INDIA 1980 1.00

राजस्थानी वधू BRIDE-RAJASTHAN

भारत INDIA 1980 1.00

BİR İNCELEME DALI OLARAK FİLATELİ

Filateli veya pulculuk, posta pullarını konu edinen uğraş alanına verilen isimdir. Posta pulları ile ilgili ilk gün zarfı, özel gün damgası, antiye, posta tarihi ve benzeri maddeler ile de ilgilenir. Bu alanda uğraş verenlere filatelist denir. Filatelistler yukarda değinildiği gibi pul koleksiyoncuları ile karıştırılmamalıdır. Pullar incelenirken pul maşası ile tutularak zamkın zarar görmemesi sağlanır. Güçlü bir büyüteç ise pulun kâğıt ve baskısındaki detayların daha iyi görülmesini sağlar. Ayrıca odontometre ile pulların dantel ölçülerinin ölçülmesi de gerekebilir.
Türk Filatelistleri pulları genelde üç bölümde incelerler.

1- Osmanlı Dönemi
2- Anadolu Hükümeti Dönemi
3- Türkiye Cumhuriyeti Dönemi

Ayrıca Hatay'ın Türkiye Cumhuriyeti'ne iltihak edilmeden önce bastırdığı pullar ve Kıbrıs Pulları da filatelistler tarafından inceleme konusudur.

Dünya'da ilk defa İngiltere'de kullanılan Penny Black isimli pulun üzerinde genç Kraliçe Victoria'nın resmi bulunmaktaydı. Pul, dantelleri olmadığı için makasla kesilerek kullanılmıştır. Penny Black'in kullanılmayan örnekleri çok seyrek iken, kullanılan örnekleri oldukça yaygındır ve durumuna göre 25-150 dolar arası satılır hale gelmiştir. 1800'lü yıllarda yetişkinler pul koleksiyonculuğunu çocukça bir hareket olarak göstermesine rağmen 1900'lerin başında İngiltere'de ve dünyanın birçok bölgesinde pul koleksiyonları açıldı. Türkiye'de ise İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra refah seviyesinin yükselmesi sunucunda pul koleksiyonculuğu bir nebze artmış ve zorlukla bulunabilen erken dönem pulları oldukça fiyatlanmıştı. 1950'li yıllarda bol miktarda pul stoklanmasından dolayı o dönemin pullarına günümüzde rahatlıkla ulaşılmaktadır.

Telekomünikasyon imkânlarının artması sonucunda pul koleksiyonculuğunun biteceğini ileri süren görüşler vardır. 20. Yüzyıl'da telgraf ve kısa bir süre sonra da telefonun icadı, mektuplaşma ve pulculuğun biteceğine dair kötümser yorumları beraberinde getirmiştir. Gelecekte erken dönem pullarının kolaylıkla bulunmaması ve pulun giderek değer arttırması sebebiyle yeni bir yatırım aracı olacağını iddia etmek uzak bir kehanet olmasa gerek. Ayrıca bu geleceği gören yatırımcıların pul stoklaması ile pul satışları son zamanlarda rekor seviyelere yükselmiştir. Ülkelerin toprak, bayrak gibi bağımsızlığını sembolize eden ayrıca bir saygınlık göstergesi kabul edilen pul kullanımının gelecekte artan bir değer olarak karşımıza çıkacağı aşikârdır.

BAŞLICA PULCULUK TERİMLERİ

Sürekli Pul: Posta ücretlerinin ödenmesinde kullanılmak üzere bu isim altında, çok sayıda ve çoğunlukla iki renkli olarak bastırılan pullardır.
Resmi Pul: Genel ve Özel Bütçeli Daireler ile Belediyelerin posta gönderilerinde kullanılan pullar.

Anma Pulu: Belirli bir olay veya kişiyi anmak üzere çıkarılan ve üzerine genellikle o olay veya kişiye ait resim ve motifler basılan pullardır. Bu pulların tirajları kısa zamanda tükenecek şekilde sınırlı olur.

Anma Bloku: Bir olayı veya kişiyi anmak için ya da propaganda amacıyla basılan ve üzerine genellikle o olay veya kişiye ait resim ve motifler bulunan pullardır. Zımbalı veya zımbasız bir ila birkaç pulu kapsayan, bütün olarak basılan küçük pul tabaklarıdır.

Uçak Pulu: Posta ücret tarifesinde uçakla gönderilecek posta maddeleri için öngörülen ücretlerde bastırılan ve üzerinde havacılıkla ilgili resimler bulunan pullardır.
Tematik Pul: Kuş, çiçek, spor, meşhur adamlar, şehirler, tablolar, otomobiller gibi belli konuların resimlerini taşıyan pullardır.

Takse Pulu: Postaya verildiği gün ücreti ödenmemiş veya eksik ödenmiş posta gönderilerinin alıcılarından veya gerektiğinde göndericilerinden alınan ücretler için kullanılan pullardır. Bu pullar başka posta hizmetle-rinde kullanılmazlar.

Varyete: Bir pulun değişik şekillerde basılmasıdır. Erörden farkı PTT'nin kontrolü altında yapılmasıdır.
Santre: Pul resmini çevreleyen çerçevenin (formanın) pul kağıdının tam ortasına basılmasıdır.

İlk Gün Damgalı Zarf: Üzerlerine bir anma veya sürekli pul serisi yapıştırılıp konuya ait ilk gün damgası ile damgalanmış, yazı ve motifler taşıyan özel zarflardır.

Özel Gün Zarfı: Üzerlerine yapıştırılan pula özel bir filatelik damga basılan, damga konusu ile ilgili yazı ve motifler taşıyan özel zarflardır.

Marj: Pul tabakalarının ve anma bloklarının kenarlarında veya pulların çerçeveleri dışında kalan baskısız kısımlardır.

Posta Kartı: Üzerinde 'Posta Kartı' ibaresi taşıyan, alınacak ücreti gösterir pul baskısı bulunan, resimli veya resimsiz kartlardır.

Perforaj: Tabakalardaki ve anma bloklarındaki pulların birbirinden kolay ayrılabilmeleri için aralarının zımbalanması işlemidir.

Dantel: Perforaj işlemi sonrasında pulların kenarlarında meydana gelen dişlerdir.

GEÇMİŞTEN GELECEĞE UZUN BİR HİKAYE:

BMW MÜZESİ

Sernur Yassıkaya

Almanya'da Bavyera dendiğinde akla iki dünya markası gelir. Bunlardan birisi futbol devi Bayern Münih, diğeri ise otomotiv devi BMW'dir. Münih kentini merkez edinen BMW, binek araç, lüks otomobil, özgürlüğü teninizde hissettiğiniz motosiklet ve bisiklet üretimleriyle, dünya binek araç pazarını domine eden dev bir şirket. 1917 yılında kurulan ve Almanya'nın yaşadığı iki büyük yıkıma rağmen marka gücüne her geçen dönem güçlendiren BMW, günümüzde dünyanın 50 ülkesindeki 9 bin çalışanı, yılda ürettiği 200 bin otomobil ve 300 bin motorla gücünü dosta düşmana gösteriyor.

BMW kaslı yapısı ve her an yerinden fırlayacakmış gibi duran tasarımıyla adeta delikanlı bir duruşa sahip. O mahallenin hem haşarı ama aynı zamanda saygın ismi. Yıllar içinde oluşturduğu bu algı ile BMW, dünyanın her noktasında benzer profillere hitap ediyor, hayranlar üretiyor. O herkesin en az bir kere direksiyonunun başına oturmayı istediği, gazı sonuna dek körükleyerek, BMW kullanmanın hazzını hücrelerinin en uç noktasına kadar hissetmek isteği bir varlık. Varlık diyorum çünkü artık otomobiller, hepimiz için vücudumuzun, hayatımızın ailemizin ayrılmaz bir parçası. Hani ünlü bir atasözünde ata yapılan burgu şimdi BMW için geçerli desek yeridir. Aradaki tek nüans beygir farkı!

Eh haliyle böyle bir marka algısına sahip bir firmanın, müzesi olmayacağını düşünmek de yersiz olurdu. BMW yetkilileri de böyle düşünmüş olacak ki, henüz iki kutuplu dünya mevcutken, 1973 yılında BMW Müzesi'ni, en ince detayıyla ve futuristik bir vizyonla otomobil sevdalılarının ziyaretine açmışlar. Bavyera markasının, yoksa dünya mı demeliydik, 90 yıllık serüvenine yelken açtığınız bu müzeyi tasarlayan mimar Profesör Karl Schwanzer, artık BMW'ye olan hayranlığından mıdır bilinmez, girildiği zaman bir daha terkedilemeyecek bir parkur oluşturmuş. O nedenle ki BMW tarihine kayıtsız kalmanız mümkün değil. Civatasından, aküsüne, motoruna ve koltuk kaplamalarına kadar A'dan Z'ye bir turu, müzeye girdiğiniz andan itibaren göze almak zorundasınız. Bu zorlu görev için sıkı bir BMW hayranı olmanız işin olmazsa olmazı, diğeri ise sportif yeteneklerinizin hala daha yerinde olması.

Neyse biz müzeyle ilgili malumatfuruşluğumuza devam edelim. Mimarımız, tasarımını "iliştirilmiş bir mekanda devam eden yol" kavramına dayanarak geliştirmiş. O nedenle de bir kilometrelik yol boyunca, 7 sergi bölümünü ve 25 farklı sergi odasını, hiçbirini atlamadan ziyaret etmeniz işten bile değil. Salı-Pazar günleri, saat 10:00-18:00 arasında açık olan müzede Pazartesi günleri "sendromdan dolayı" kapalı. Eh dünya markası olsanız da Pazartesi sendromundan kaçmak pek de mümkün olmayabilir tabi... Elbette bu işin latifesi...

Bu olağanüstü mimari harikanın içeriğine gelecek olursak. Müzemizde ilk karşımıza gelen bölüm "İlham Kaynağı" olarak adlandırılan ve BMW'nin tasarıma verdiği önemi gösteren oda oluyor. Burada, markanın tasarıma verdiği özel önemi, tarihinden önemli noktalarla birlikte şahit oluyorsunuz. Aslında bu müzeler, vizyonerliğin ne olduğunu göstermesi açısından adeta bir okul. Ve Alman mükemmeliyetçiliğinin dışa vurumları... "Şirketin kalbi" diye çevrilebilecek "House of Company" adlı bölüm işte tam da bunu yansıtıyor. Burada dünyaca ünlü markanın tarihçesine derinlemesine vakıf olabiliyorsunuz. Ardından gelen bölümde ise şirketin motorsiklet bölümünün doksan yıllık gelişim sürecine göz atabiliyorsunuz.

Rüzgar, yüzünüzde hissettirdiği o özgürlük duygusunu, burada tanık oluyorsunuz. Bu bölümden sonra ise belki de şirketin temelini oluşturan "Teknoloji Evi – House of Technology" adlı fantastik bölüme yolumuz düşüyor. Burada, BMW'nin nasıl saygın bir marka haline geldiğini anlıyorsunuz. "adamlar teknolojiye yatırım yapmış abi" diye içinizden geçirmemeniz için hiçbir sebep bulunmuyor, tabii bunu ağzınız açık kalmış bir şekilde yapmanız kaçınılmaz! "Aerodinamik, "motor" ve "düşük ağırlıklı üretim" olarak üçe ayrılan bu bölümde BMW'nin teknolojik olarak etkinliğini ve üretkenliğini görmeniz mümkün. Beşinci bölüme yaklaşırken, adrenalin adeta tavan yapıyor, çünkü burası motosiklet yarışının tarihçesinin olduğu yer. Almanya'nın en köklü motorsiklet üreticisi olan marka, burada adeta kendi şovunu yapıyor ve "bu iş benden sorulur" diyor. Bunun için, markanın 1923'ten beri, motosiklet yarışlarına katıldığı ve birçok başarı hikayesine sahip olduğunu söylemek yeterli olacaktır. Müzenin altıncı bölümünde, BMW'yi reklam tarihi üzerinden okurken, yedinci bölümde, farklı otomobil serilerinin gelişim çizgilerini görebiliyorsunuz.

Velhasılı, yukarıda belirtiğimiz bölümler ve daha da fazlasıyla, BMW size, otomotiv dünyasını, geçmişini, bugününü ve yarınını en ince detayıyla göstermeyi vaat ediyor ve bunu başarıyor. Aslında BMW'nin oluşturduğu geniş bir kompleksin içinde olan müzeden sonra, BMW markasını daha geniş haliyle görebileceğiniz BWM Dünyası ve BMW Yerleşkesi'ni de ziyaret edebilirsiniz. Elbette en iyisi tüm bu dev alan için Münih'te geçirilecek 3 günü göze almak olacaktır.

BMW Müzesi, dünya markası olmanın tüm ipuçlarını 7'den 70'e herkesle paylaşıyor. Elbette gönül aslında oradan şöyle kanlı canlı bir BMW otomobille ayrılmanızı ister, lakin eğer isterseniz günün hatırası olarak da, müze içindeki hediyelik eşya bölümünden de bir şeyler alabilirsiniz. Bu arada, unutmadan ekleyelim, müzeye girişin bir bedeli var, o da 9 Euro ama öğrenciyseniz 6 Euro ödemeniz yeterli.

İçinizden "hiç bu geniş alanda yemeye içmeye yer yok mu?" diye soracak olursanız, cevabımız, "evet var" olacaktır. Birçok farklı niteliklere sahip restoran ve kafe sizi bu geniş komplekste bekliyor ancak fiyatlar hususunda garanti veremiyoruz. Siz en iyisi yanınızdan sandviçinizi ve suyunuzu eksik etmeyin. Umarım, "otopark yok mu?" diye sormazsınız...

BİLİM TARİHİNİN PEŞİNDE BİR ÖMÜR:

FUAT SEZGİN

"Hayat bir andır." Dünyaca ünlü Bilimler Tarihçisi Fuat Sezgin'in hikâyesinin mottosu budur diyebiliriz. Sezgin, 1943 yılında dinlediği bir dersin yalnızca kendi hayatının değil, bütün bir bilim tarihinin seyrini değiştireceğini asla tahmin edemezdi. O güne kadar mühendis olmak isteyen Sezgin, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde ünlü Alman oryantalist Prof. Dr. Hellmut Ritter'in dersine girer ve kendi tabiriyle "büyülenmiş" gibidir adeta. O günden sonra hemen Edebiyat Fakültesi'ne kaydını yaptıran ve Hellmut Ritter'in öğrencisi olan Sezgin, ilim yolundaki uzun yolculuğuna da ilk adımı böylelikle atar.

Üniversiteye başladıktan kısa bir süre sonra Almanların Bulgaristan'a girmesinden dolayı Türkiye'de üniversiteler tatil edilir. Bunu fırsat bilen Sezgin 6 aylık bir süre zarfında evde babasından kalma 30 ciltlik Taberî Tefsiri'ni okuyup günde 17 saat çalışarak Arapça'yı öğrenir. Öğrencilik yıllarından itibaren hocası Ritter ile İstanbul'daki kütüphanelerde el yazmaları üzerine araştırmalarda bulunan Sezgin daha o yıllarda İslam Bilim Tarihi üzerine çalışmayı aklına koyar. Sezgin o günleri bir konuşmasında şöyle anlatır: "...Yavaş yavaş kitapları, yazarları tanımaya başladım. Hiçbir şeyi de unutmuyor, [Hellmut Ritter'in] söylediği her şeyi hafızamda tutuyordum. Kolay değil, bir adam sana birçok nesilden aldığı birikimi, öğrendiği her şeyi veriyor, aktarıyor. Öyle şeyler ki hiçbir yerde bulamaz, hiçbir kitapta okuyamazsın. Bu şuurla söylediği her şeyi kafama almaya çalışıyordum."

Aynı üniversitede önce doktor, daha sonra da doçent olduktan sonra hayatının seyrini değiştirecek olan ikinci bir olay yaşanır: 27 Mayıs darbesinden sonra askerî yönetim tarafından üniversitelerden uzaklaştırılan öğretim üyelerinin içinde o da vardır. Bundan sonra 1961 yılında Almanya'dan gelen teklifi değerlendirerek Frankfurt'a giderek orada Bilimler Tarihi profesörü olur. Bütün çalışmalarını İslam Bilim Tarihi üzerine yoğunlaştıran Sezgin, 1982 yılında bu alanda daha iyi şartlarda çalışmak ve üretmek için Frankfurt Üniversitesi'ne bağlı olarak Arap-İslam Bilimleri Tarihi Enstitüsü'nü kurar.

Bir yandan İslam Bilim Tarihi'ni daha iyi etüt etmek adına çeşitli projeler geliştirip eserler kaleme alırken diğer yandan 1983 yılında İslam bilim dünyasında 9. yüzyıldan 16. yüzyılın sonlarına kadar kullanılan aletlerin modellerinin sergilendiği bir müze kurar. İslam bilginlerinin eserlerinde yer verdikleri aletlerin çizimlerini temel alarak başlangıçta 20-30 kadar aletin modelini yapmayı planlarken son zamanlarda bu sayı 800'ü aşmıştır. Aynı müzenin bir benzeri Sezgin'in büyük gayretleriyle Mayıs 2008'de İstanbul İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi Müzesi adıyla Gülhane'de açılır.

Bir insan ömrüne sığmayacak pek çok çalışmaya imza atan Sezgin ilk cildi 1967'de yayınlanan ve büyük bir külliyata doğru giden bir İslam Bilimler Tarihi yazar, matematikten astronomiye, optikten coğrafyaya onlarca konuda İslam bilim geleneğini yeni keşifler ışığında inceler.

"Bilimler tarihi insanlığın müşterek mirasıdır" düsturuyla hareket eden, ilerleyen yaşına rağmen halen daha çalışmakta, yayınlar yapmakta ve çeşitli projeler üretmekte olan Fuat Sezgin'den ve hayatından öğrenecek çok şeyimiz var.

YOZGAT BLUES

Yönetmen: Mahmut Fazıl Coşkun
Senaryo: Tarık Tufan, Mahmut Fazıl Coşkun
Oyuncular: Ercan Kesal, Ayça Damgacı, Tansu Biçer, Nadir Sarıbacak
Görüntü Yönetmeni: Barış Özbiçer
Sanat Yönetmeni: Osman Özcan
Kurgu: Çiçek Kahraman
Yapım: Halil Kardaş

Yozgat ve blues kelimeleri bir araya gelince melankolik bir hava yayılıyor. Uzak İhtimal'le melankoli ve romantizmi bir araya getiren Mahmut Fazıl Coşkun aynı havayı ikinci filmi olan Yozgat Blues'da devam ettiriyor.

Yozgat Blues'un hikayesi büyükşehirde başlayıp bir Anadolu şehrinde devam ediyor. Yavuz bir yandan belediyenin açtığı müzik kursunda hocalık yapmakta, bir yandan da AVM´lerde eski Fransızca şarkılar söylemektedir. Kurstan öğrencisi Neşe ise marketlerde ürün tanıtımı yapmaktadır. Yavuz, aldığı bir iş teklifi üzerine Neşe´yle birlikte Yozgat´a gider. Önceleri, bir berber kalfası olan Sabri ve onun radyocu arkadaşının da destekleriyle programın tanıtımı için çok uğraşsalar da yaptıkları müzik ahalinin pek ilgisini çekmez. Yavuz devam etmek için Neşe´den güç alırken, Neşe´nin ilgisini çeken başka hayatlar vardır. Her üçünün de hayatla kurdukları ilişki ve beklentileri, istedikleri yönde ilerlemez.

İronik bir bakış açısını yalın bir tarzla anlatmayı tercih eden film İstanbul Film Festivali'nde de gösterildi. Yönetmen Coşkun filmin Uzak İhtimal ile ortak noktaları olduğuna ilişkin değerlendirmeyi kabul ediyor ve şöyle diyor: "Mutlaka

ortak noktalar vardır ama hikâye anlamında değil de dil ve üslup anlamında. Yozgat Blues'daki başka karakterler ve bambaşka bir hikâye. "Her yönetmen hayatı boyunca aynı filmi çeker" diye bir inanış vardır. Ancak benzerlik varsa bile bu, bilinçli bir şekilde alınmış bir kararın sonucu değil."

Filmin Yozgat'ta geçmesi ise yönetmenin aynılaşma ve her yerin birbirine benzemesi fikrinden yola çıkarak ulaştığı bir sonuç. Filmin geçtiği mekânlar pekâlâ İstanbul Ümraniye de olabilirmiş. Bir yanıyla değişen bir yanıyla değişimi kendine benzeten bu haliyle de kitsch durumlar ortaya koyan şehir hayatı filme ruhunu veren bir zemin oluşturuyor. Modern dünyadan kaçış ve sadeliğe sığınma ise filmin iddialarından biri değil. Filmde tarafsız kalmaya özen göstermiş bakış açısı da böylesi bir tercih yapmayı gerektirmiyor.

Arka planda hüznün yer aldığı bu yeni ama demini almış film aynı zamanda minimal hikâyelerin güçlü bir anlatım tarzıyla nasıl bir sanat eserine dönüşebileceğini kanıtlıyor. Eski dönem melankolik filmlerinden farklı olarak yenilmişlik duygusuyla berabere kalmayı amaçlamıyor. Oyunculuklardaki doğallık filmin inandırıcılığına da katkı sağlıyor.

Nitekim yönetmen Mahmut Fazıl Coşkun, İstanbul Film Festivali döneminde verdiği bir röportajda şunları söylüyor: "Eğer başka türlü, "parlak, sarışın bir kadın" olsaydı mesela, o zaman film romantik komedi türüne daha yakın olurdu. Ses tasarımını Almanya'da bir stüdyoda yaparken 50 yaşlarında biriyle tanıştım. Henüz altyazı olmamasına rağmen filmi Türkçe izledikten sonra ertesi gün bana, üzerinde "Melankolik Komedi" yazan bir kitap getirdi. Meğer doktora teziymiş. Bu tez, Wes Anderson, Kaurismäki ya da Bill Murray'ın oynadığı bazı filmleri örnek göstererek yeni bir türü anlatıyordu. Bizim filmimizi de buna yakın buldu."

Sonuç olarak Yozgat Blues, Anadolu şehirlerinde yaşanan gündelik hayatı ve kendini farklı şekillerde belirgin hale getiren can sıkıntısını sahte duyarlılıklarla anlamaya ve anlatmaya çalışmayan bir film. Alaycı olamayan ironi ve ağlatma amacı gütmeyen melankoliyle klişelerden uzak durmaya çalışan hüzünlü bir hikaye anlatıyor. Daha da doğrusu bir hikayeyi hüzünlü biçimde anlatmayı tercih ediyor.

HAYATIN İÇİNDEKİ TEKNOLOJİLER

Teknoloji hayatın farklı pek çok alanını kuşatıyor. Bunu yaparken alışkanlıkları değiştirmeyi yerine yenilerini ikame etmeyi hedefliyor. İlham veren fikirler birbiri ardına geliyor ve ilginç kompozisyonlar meydana geliyor.

SEYYAR AJANS

wepopup.com

Altı kişilik bir üniversite öğrencisi grubu mesleki tecrübelerini artırmak üzere bir projeye girişmişler. Tamamen internet üzerinden yürüyen bir sistemden söz ediyoruz. Teknoloji stajer öğrencileri birer girişimciye dönüştürmüş durumda. Bu altı kafadar şirketlere 48 saatte tamamlanabilecek kampanyalar üretiyorlar. Ajans merkezleri yok. Uçağa atlayıp kampanya yapılacak şirketin merkezine gidiyorlar ve hızla işleri tamamlayıp geri dönüyorlar. Fransa'da yaşamamalarına rağmen Paris'teki bir şirkete hizmet verdikleri de oluyor. İlginç bir düşünce ve iddialı bir proje... 48 saat olmasının sebebi ise sadece hafta sonları çalışıyorlar. Onlar hala öğrenci ve hafta içi okul var malum

ÜÇÜ BİR ARADA KASK

cebe.com

Birden fazla spor yapıyorsanız birden fazla kaska ihtiyacınız var demektir. Bisiklet için ayrı, dağ tırmanışları için ayrı kayak için ayrı. Bu üçünü bir arada yapan var mıdır bilemiyoruz ama bir Fransız şirketi tek kaskta bu üç spor için gerekli olan özellikleri bir araya getirmiş. Modüler özellik taşıyan kask tek derdi fazla kasklardan kurtulmak olanların derdine deva olacak gibi görünüyor. Bu fonksiyonel ürünün en fazla talep gördüğü yer internet. Dahası böyle bir ürünün gelişmesi yine internet üzerindeki farklı ilgi alanlarının birbiriyle kesişmesi neticesinde ortaya çıkıyor.

İNTERAKTİF PİJAMALAR

smartpjs.com

Çocukların teknolojiye aşina olması herkesin dilindeki bir gerçek... Ancak bunun pijamalara dahi yansıması farklı bir dönemin başladığını gösteriyor. Uyku vakti geldiğinde pijamalar giyilir ve uykuya doğru hazırlığa geçilirdi. Çocuklar pijamalarını giydiğinde ise masal vakti geldi demektir. ABD'de üretilen interaktif pijamalar masal derdine deva oluyor. Pijamaların üzerinde QR kodlara benzer işaretler akıllı telefonlarda okutularak ilgili masala ulaşılıyor ve masal akıllı telefondan okunmaya başlıyor. Fikir ilginç. Daha da güzel olanı çocukları masalların sarmalaması ve onlarla birlikte uyuması...

SOSYAL SOFRA MİSAFİRİ

eatwith.com

Turist olarak bulunduğunuz bir yerde bir ev sofrasına buyur edilmek hoşumuza gider. Birlikte yemek yemek bir ev sofrasına oturmak güzel bir deneyimdir. Elbette bunun için tanıdık birilerinin olması gerekir. Sosyal medya çağında bu işin de bir kolayı var. EatWith isimli site sofrasını açmak isteyen kişilerle bir ev sofrası arayanları bir araya getiriyor. Sonuçta ilginç bir deneyim ortaya çıkıyor. Türkiye açısından tek sakıncalı durum misafirlere zorla bir şeyler yedirilme ihtimali. Denemeye değer bir tecrübe.

MOBİL KUCAKLAMA

mytjacket.com

Çocuğunuzdan uzaktasınız ve sarılmak istediniz. Ne yapmanız gerekir? İşte uyanık girişimciler bu soruyu bir ürüne dönüştürmüş. Çocukları uzaktayken de kucaklayarak onlara dokunabilme hissi vermeyi bir cekete sığdırmışlar. T-Jacket ismi verilen ürünün içindeki mekanizma mobil cihazlarla kumanda edilebiliyor ve uzaktayken de çocuğunuza sarılma hissi yaşatabiliyorsunuz. En iyisi sıcak bir kucaklamadır ama zaten bu ürün de o sıcak kucaklamanın ne kadar önemli olduğunun bir göstergesi...

KÜLTÜR-SANAT AJANDA:

Rahmi Koç Müzesi

Sergi: EGE'DEN KARADENİZ'E ORTAÇAĞ LİMANLARI

ENPI Karadeniz Havzasında Sınır Ötesi İşbirliği kapsamında ülkemizde İstanbul Üniversitesi ve Kültür Bilincini Geliştirme Vakfı ortaklığında yürütülen OLKAS Projesi etkinlikleri içinde yer alan "Ege'den Karadeniz'e Ortaçağ Limanları" fotoğraf sergisi Rahmi Koç Müzesi Lengerhane Sergi Salonu'nda ziyaretçilerini bekliyor.

OLKAS Projesi kapsamında İstanbul'da düzenlenecek olan "Ege'den Karadeniz'e Ortaçağ Limanları" fotoğraf sergisi Rahmi Koç Müzesi'nde 6 Ekim 2013 tarihine kadar ziyaret edilebilir. Ayrıca halen orijinali İstanbul Arkeoloji Müzeleri Kütüphanesi'nde bulunan ve 1873 yılında Yüksek Mühendis Dimitriadis Efendi tarafından yapılan 28 metre uzunluğundaki İstanbul deniz surları çiziminin Yenikapı kısmını gösteren bir bölümünün reprodüksiyonu da ilk kez sergileniyor. Bir rulo üzerine çini mürekkebi ve suluboya ile yapılmış olan çizim, Yedikule'den başlayıp Sarayburnu'nda sona eriyor. Deniz surlarının tümünü kesintisiz olarak ve bu detayda gösteren en eski kaynak olarak kabul ediliyor.

Sakıp Sabancı Müzesi

Sergi: ORYANTALİZMİN 1001 YÜZÜ

Sabancı Üniversitesi Sakıp Sabancı Müzesi (SSM), yeni sergisiyle Oryantalizmin 1001 yüzünü mercek altına alıyor. Sanatseverlerin ziyaretine açılan sergi, 19. yüzyıl Oryantalizmine odaklanırken, "Oryantalizm" teriminin kaynağına inerek bilim dünyasından arkeolojiye, mimariden dünya sergilerine, fotoğraftan modaya uzanan pek çok konudaki etkilerine ışık tutuyor. Sergide, 19. yüzyıl başında gerçekleşen arkeolojik kazılar, dünya sergileri görüntüleri, değerli kitaplar, Avrupa'daki Oryantalist mimarinin Osmanlı İmparatorluğu'ndaki uygulamaları, Oryantalist tarzda iç mekan tasarımları, sahne dekoru ve moda, stüdyo fotoğrafları ve 19. yüzyıl ile başlayan Doğu'ya seyahatin değişik aşamaları, obje ve örneklerle sunuluyor.
Oryantalizme, Napoléon Bonaparte'ın 1798'deki Mısır seferi sonrasında Avrupa'da Doğu'ya ilgi ve merakın arttığı bir dönem çerçevesinde çok yönlü bir bakış açısıyla yaklaşan sergide aynı zamanda Batı ile Doğu arasındaki etkileşimleri ve Edward Said'in 1978'de yayınladığı Orientalism kitabı ile başlayan yoğun tartışmaları da dikkate alıyor.

İstanbul Modern Sanat Müzesi

Sergi: YAKIN MENZİL

İstanbul Modern Fotoğraf Galerisi, Türkiye'de güncel fotoğrafa odaklanan "Yakın Menzil" sergisine ev sahipliği yapıyor. 27 Ekim'e kadar ziyaret edilebilecek sergi, kişisel bir belgeleme fikrinin etrafında, İstanbul Modern Fotoğraf Danışma Kurulu tarafından seçilmiş 18 sanatçıyı bir araya getiriyor. Basılı fotoğrafla sınırlı kalmaksızın, video ve enstalasyon gibi farklı sunumlar barındıran sergide, tekil çalışmalar bir yerleştirmeye dönüşerek, kendi bütünlüğü içerisinde yeni anlamlar kazanıyor. "Yakın Menzil" kişisel ve olağanın sıra dışı bir kaydı. Sanatçının, fotoğraf çekmek için uzakları keşfetmek yerine kendi yaşantısına ve temas ettiği durumlara odaklandığı bir sergi. Belgesel fotoğrafın tarafsız olma iddiasından ve kurgulanmış sahnelerden uzak, bireysel anlatının izini süren çalışmalarda, sanatçının yaşamı, yakın çevresi, anıları, özenle tutulan bir günlük gibi fotoğrafla şekil buluyor. İmajlar farklı yorumlara kapı aralayarak, anlamını dayatan otoriter bir sesi değil, taşıdıkları belirsizliğin gücünü kullanıyor. Gündelik hayatın detayları arasında sıradan olanın cazibesi beliriyor, tanıdık gelen bu görüntüler başkalarının hikayelerinde yeniden şekilleniyor.

Festival: İSTANBUL CAZ FESTİVALİ 20 YAŞINDA!

2 - 18 Temmuz tarihleri arasında gerçekleşecek İstanbul Caz Festivali, bu yıl 20. yaşını kutluyor! Cazdan dünya müziği, soul ve R&B'ye uzanan geniş yelpazedeki konserler festival takipçilerini bekliyor. Cazın yenilikçi örneklerini alışılmadık mekânlarda sunan "Caz İçin Tuhaf Bir Yer", festival içinde festival Tünel Şenliği, Avrupa ve Türkiye'den caz ustalarını buluşturan Avrupa Caz Kulübü gibi serilerle festival 20. yılında da müzikseverlere dopdolu bir program sunuyor. İstanbul Caz Festivali, 14 farklı mekânda 400'ü aşkın yerli ve yabancı sanatçının katılımıyla gerçekleştirilecek 40'ı aşkın konserle, Temmuz ayında cazın yıldızlarını yirminci defa müzikseverlerle buluşturmaya hazırlanıyor.

İş Sanat Kültür Merkezi

Müze: ULUUMAY OSMANLI HALK KIYAFETLERİ VE TAKILARI MÜZESİ

Muradiye semtindeki Ahmetpaşa Medresesi'nde,18 Eylül 2004 tarihinde açılan müzede, ülkemizde örneği olmayan Esat Ulumay'a ait Osmanlı giysileri ve takıları sergileniyor. Türkiye'nin çeşitli yörelerindeki 79 takım giysi ile 400 parça takının teşhir edildiği müzenin yer aldığı Ahmet Paşa Medresesi de Osmanlı mimari üslubunu temsil eden, görülmesi gereken tarihi ve turistik bir mekândır. Bursa'nın ilk özel etnografya müzesinde zaman zaman, Esat Uluumay'ın sergileme imkânı bulamadığı çorap, fotoğraf veya bakır eşyalardan oluşan farklı koleksiyonlar da sergilenmektedir. Bursa Kılıç-Kalkan Derneği'nin de kurucusu olan Esat Uluumay, Etnografya konusunda yaptığı araştırmaların neticesinde; gezdiği yörelerden topladığı giyim-kuşam ve takıları toplayarak sergilediği müze, mesai saatlerinde pazartesi hariç her gün ziyarete açık.

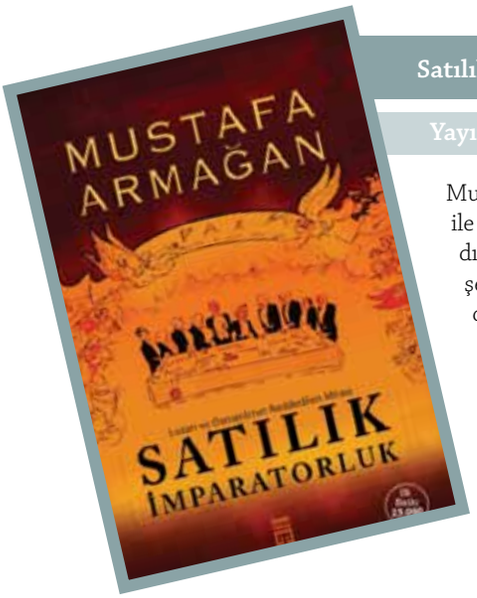
Meşrutiyet Caddesi No.65 Tepebaşı
Beyoğlu - İstanbul

Konser: ROGER WATERS "THE WALL" TURNESİYLE İSTANBUL'DA

Rock Müziğin efsane grubu Pink Floyd'un kurucusu Roger Waters "The Wall" turnesiyle 7 yılın ardından yeniden İstanbullularla buluşacak. 4 Ağustos 2013 tarihinde ITU Arena'da konser verecek olan Roger Waters, daha önce 2006 yılında geldiği 'The Dark Side Of the Moon' turnesiyle İstanbul'da 17 bin kişilik muhteşem hayran kitlesiyle o yazın en unutulmaz konserine imza atmıştı.
"The Wall" albümü müzik otoriteleri tarafından dünyanın en büyük rock grubu kabul edilen Pink Floyd'un baş yapıtı olarak anılıyor. Albüm, sosyal, politik ve bireysel anlamda kitleleri etki altında bırakması açısından müzik tarihinin en önemli albümlerinden biri olarak kabul ediliyor. "The Wall" albümü Pink Floyd'a bu dalda erişemeyecek rekorlarlar kırdırdı. Grup bu albümle 23 kez platinum sertifika kazandı. "The Wall" albümündeki şarkılar albümün çıktığı yıllarda, dünya müzik listelerinde aylarca liste başı olarak kaldı."The Wall" turnesinde albüm görkemli bir show eşliğinde baştan sona çalınıyor.

Küçükçekmece Belediyesi
Cennet Kültür ve Sanat Merkezi

Satılık İmparatorluk / Mustafa Armağan

Yayınevi: Timaş Yayınları, 2013

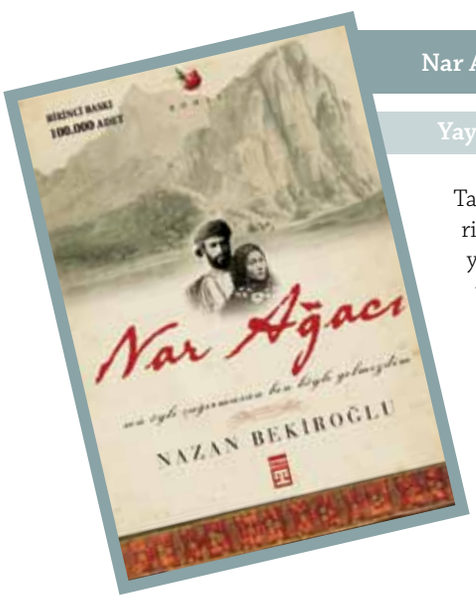
Mustafa Armağan'ın kaleme aldığı ve 'Lozan ve Osmanlı'nın Reddedilen Mirası' üst başlığı ile yayınlanan Satılık İmparatorluk, Lozan ile birlikte bir imparatorluğun nasıl yağmalandığını gözler önüne seriyor. Satılık İmparatorluk iddialı bir kitap ismi ve içeriği de aynı şekilde iddiasını ortaya koyuyor. Mustafa Armağan'ın kitabına neden bu ismi verdiğine dair açıklaması da kitabın muhtevasını ve muradını açıkça vurguluyor: "Bence Osmanlı Devleti eceliyle ölmedi; öldürüldü. Hani bir türkü vardır ya bilirsiniz: 'Çanakkale içinde vurdular beni/Ölmeden mezara koydular beni'.Bir bakıma Osmanlı ölmeden mezara konuldu. Osmanlı'nın ruhu buna isyan ediyor. Ben bu şekilde ölmek istemiyordum, diyor. 1953 yılında İstanbul'un fethinin 500. yılı vesilesiyle, Filistin, Bosna, ve Çeçenistan meseleleriyle zaman zaman Türkiye sathına çeşitli mesajlar da gönderdi. Dolayısıyla usulüne uygun olarak gömülmemiş her insanın ruhunun muazzeb olması gibi teskin edilmemiş bir Osmanlı ruhu da Cumhuriyet'e miras kaldı. Osmanlı mirasının bu şekilde eceliyle ölmesi beklenmeden payimal edilmesi ve haraç mezat satılmış olduğu hakikati, bugün Osmanlı İmparatorluğu'nun 'satıldığı' yolundaki refleksi bu topluma sık sık duyuruyor."

Ruhi Mücerret / Murat Menteş

Yayınevi: April Yayıncılık, 2013

Murat Menteş, romanlarında gerçeği hayali hale getiren hayali şeyleri de gerçeğin içine ustaca katan bir yazar. Zengin arka plan ve geniş oyun alanı romanlarını muhteşem bir gösteri haline getiriyor. Dublörün Dilemması ve Korkma Ben Varım'dan sonra Murat Menteş'ten yine coşkun bir roman geldi. Hız alışıldık olsa da Menteş şaşırtmaya devam ediyor. İstiklal Harbinin son gazisi, 100 yaşındaki millî kahraman Ruhi Mücerret'in ismini taşıyan roman bu hayali kahramanı bir dünya starına dönüştürmeye niyetli. Kahraman isimleri yine iddialı yine sıradışı, Masum Cici, Avni Vav ve Nazlı Hilal... Gerçeküstü kahramanlarını gerçek dünyaya indiren Menteş, onların başlarına gelmesini istediği hikayeleri kendisine özgü bir mantığa büründürerek şiirsel bir anlatıma dönüştürüyor. İnce mizahın yüksek anlatım gücüyle harmanlandığı roman, Murat Menteş'in tarzını sevenlerin bir solukta okuyabilecekleri edebi bir şölen... Murat Menteş'le henüz tanışmamış olanlar için de iyi bir tanışma vesilesi.

Nar Ağacı / Nazan Bekiroğlu

Yayınevi: Timaş Yayınları, 2012

Tarihe farklı bir pencere açarak acıları, umutları ve sevdaları o pencereden izlemek ve içeride oturanlara gördüklerini anlatmak... Nazan Bekiroğlu son romanında bunu başarıyla yapıyor. Balkan savaşı ile Birinci Dünya Savaşı arasında geçen güzel aşk hikayeleriyle süslü tarihi dönemi zarif bir anlatımla okurlarına taşıyor.

Savaşların arasında, Trabzon, Tebriz, Tiflis, Batum ve İstanbul'da geçen Nar Ağacı romanı tarihi bir yolculuğa çıkarıyor ve onca olumsuzluğun yaşandığı dönemde parçalanan hayatları ve yeniden bir araya gelişleri yaşıyorsunuz.

Sevdaların izin verdiği ölçüde tarihin, tarihin izin verdiği ölçüde sevdaların tanığı oluyorsunuz. Sınırların ötesine gidip gelen ve umutlarla beslenen hayat hikayelerini mutlu sonla bitmesini umarak okumaya devam ediyorsunuz.

Dünyanın haberi bu toprakların diliyle!

Digiturk 39, D-Smart 41,
Teledünya 55,
Türksat 3A ve iPhone'da!

tvnet.tv.tr

tvnet

GERÇEK

Gazetenizin e-hali şimdi iPad ve iPhone'da!

Yeni Şafak'tan bir ilk daha. Yeni Şafak e-gazete App Store'da.

1 AY ÜCRETSİZ

iPhone

iPad

Bilgisayar

Yeni Şafak